

دفترچه شماره ۱

آزمون شماره ۱۴

جمعه ۹۸/۱۰/۲۷

آزمون‌های سراسر گاج

گزینه درست را انتخاب کنید.

سال تحصیلی ۱۳۹۸-۹۹

آزمون عمومی

پایه دوازدهم انسانی

دوره دوم متوسطه

نام و نام خانوادگی:	شماره داوطلبی:
تعداد سوالاتی که باید پاسخ دهید: ۱۰۰	مدت پاسخگویی: ۷۵ دقیقه

عناوین مواد امتحانی آزمون عمومی گروه آزمایشی علوم انسانی، تعداد سؤالات و مدت پاسخگویی

ردیف	مواد امتحانی	تعداد سؤال	شماره سؤالات		مدت پاسخگویی
			از	تا	
۱	فارسی	۲۵	۱	۲۵	۱۸ دقیقه
۲	زبان عربی (عمومی)	۲۵	۲۶	۵۰	۲۰ دقیقه
۳	دین و زندگی	۲۵	۵۱	۷۵	۱۷ دقیقه
۴	زبان انگلیسی	۲۵	۷۶	۱۰۰	۲۰ دقیقه

برای اطلاع از نتایج آزمون و زمان دقیق اعلام آن باید در کانال تلگرام گاج عضو شوید. @Gaj_ir

DriQ.com

فارسی

۱- در کدام بیت‌ها، به ترتیب به واژه‌هایی متضاد با واژه‌های «باسق - سوز - قدم - مستور - سفله» اشاره شده است؟

الف) سپهر از وی بلند و خاکه از نو پست به ای که پای رفتنت کند است و راه وصل تند چ) بخر به جان گران‌مایه وصل جانان را د) تا عزایش در جهان شد آشکار ه) فکر من چیست پیش همت او؟ و) در بود و نبود من اندیشه گمان‌ها داشت ز) فلک برآمده زین غم به جامه‌های کبود	بلند و پست را او می‌کند هست بازگشتن هم نشاید تا قدم داری بیوی وگرنه تا به بعد مستعد هجران باش جمله پنهان گشت شادی‌های خلق نخل کوتاه بود به پای جبل از عشق هویدا شد این نکته که هستم من جهان تشنه به سوگ بزرگ پره‌ر است
۱) الف - د - ه - ب - ز ۲) الف - د - ج - ه - و ۳) ه - ز - ب - و - ج ۴) ه - ز - و - د - الف	۲) الف - د - ج - ه - و ۴) ه - ز - و - د - الف

۲- معنی واژه «پرد» در کدام گزینه با بیت «اگر نی پرده‌ای دیگر بخواند / نیستان را به آتش می‌کشاند» یکسان است؟

۱) ز طرف پرده آمد پی‌بر بیرون ۲) چو گل در عاشقی پرده دریده ۳) به هر پرده که او برزد نوایی ۴) در اندیشه که لعبت از گردون	چو ماری کآید از نخجیر بیرون ز عالم رفتنه و عالم ندیده ملک دادش پر از گوهر قیایی چه سازی آردش زان پرده بیرون

۳- در معنی واژه‌های کدام گزینه غلط کم‌تری وجود دارد؟

- ۱) گهر: اسبی که رنگ آن میان زرد و بور باشد / مباحات: سرافرازی / بنان: انگشتان / طلیسان: نوعی ردا
- ۲) تموز: ماه چهارم از سال رومیان، مطابق با تیرماه سال شمسی / بن: پسته وحشی / سموم: آفت‌ها / جسمیم: دارای نشان پیامبری
- ۳) معجز: آتشدان / گرز: خشمگین / حلیه: نوعی پارچه ابریشمی / بنات: گیاهان
- ۴) قاج: کوهه زین / اعراض: شکایت کردن / آونگ: آویزان / کاینه: موجود

۴- در چند بیت غلط املایی وجود دارد؟

الف) بر شبستان خیال وهم و زن آتش زیند ب) خامشی پرده‌برانداز هزار اصرار است ج) امروز من چو خوار و گیاهم ذلیل و پست د) تا دم رفتن سبک از جا توانی خواستن ه) چون بنده را سعادت غربت نداد دست	شمع خاموش است و می‌سوزد به محفل انتظار نفس سوخته یارب دم عیسی نشود از باغ بخت تو کندم هر زمان بلا مال را در زندگی از خویش کن کم جدا بوسید آستانه و خدمت رساند و رفت
۱) دو ۲) سه ۳) چهار ۴) پنج	۱) دو ۲) سه ۳) چهار ۴) پنج

۵- در کدام عبارت‌ها غلط املایی وجود دارد؟

- الف) هر که یک بار بگوید: الله، زبانش بسوخت؛ دیگر نتواند گفت الله. چون تو بینی که می‌گوید، ثنای خداوند است بر بنده.
- ب) پیوسته عارفان غواصی می‌کنند در بهر صفا و بیرون می‌آرند جواهر وفا تا لاجرم به خدا می‌رسند در سر و خفا.
- ج) غافل زبون به هیچ روی منظور و محترم و مطاع و مکرم نگردد که در معرض حسد و عداوت افتد.
- د) لاجرم این سوختگان آتش فراغ و محنت‌اندوختگان درد اشتیاق به حکم حب الوطن من الایمان، دمی از یاد رجوع غافل نیستند.

۱) ب - ج ۲) ج - د ۳) ب - د ۴) الف - ب	۱) ب - ج ۲) ج - د ۳) ب - د ۴) الف - ب

۶- در متن زیر چند غلط املائی وجود دارد؟

«دمنه گفت: پادشاه بصیر آن است که کارهای او از طریق مضایقت دور باشد؛ نه کسی را به غفلت بر کاری منصوب کند و نه کسی را بی تفحص به خیانت منصوب و پسندیده تر اخلاق ملوک، رغبت نمودن است، در محاسن ثواب و عزیز گردانیدن خدمتکاران و تعجیل کردن به گزاردن حقوق. و ملک می‌داند و حاضران هم گواهی دروغ ندارند که میان من و گاو هیچ چیز از اسباب منازعت و عصبیت موروث که آن را خصومتی صورت شود، نبود.»

(۱) چهار (۲) سه (۳) دو (۴) یک

۷- تعداد گروه‌های مسندی در کدام گزینه بیشتر است؟

(۱) این جهان را سفله دان، بسیار او اندک شمر
(۲) دشمنان تو همه بیمار و بنده تن‌درست
(۳) این جهان راه است و ما راهی و مرکب خوی ماست
(۴) زان که دین را دام سازد بیشتر پرهیز کن

۸- در ابیات زیر چند «وابسته و وابسته» وجود دارد؟

«از دل پرخون بلبل کی خبر دارد بهار؟
بس که می‌بالد ز شوق عالم بالا به خود
هر زبان سبزه او ترجمان دیگر است
خواب آسایش کجا آید به چشم شب‌نمش؟»

(۱) دو (۲) سه (۳) چهار (۴) پنج

۹- در کدام گزینه «حذف فعل به قرینه معنوی» وجود ندارد؟

(۱) همه خوبان جهان در دل خاک‌اند و هنوز
(۲) آستین‌افشان برون رفتیم چون سرو از چمن
(۳) ای دل! به ره دیده، کردی سفر از پیشم
(۴) گناه از بنده و عفو از خداوند

۱۰- در همه گزینه‌ها «گروه مسندی» دارای «وابسته و وابسته» است، به جز .....

(۱) مغز هر کس که ز فکر تو پریشان گردد
(۲) پنداشتم که هستی درمان سینۀ من
(۳) مشک با زلف سیاهش نه سیاه است و نه خوش
(۴) تویی به حسن چو لیلی، ولیک هیچ شبی

۱۱- تعداد «ترکیب‌های وصفی» در کدام گزینه متفاوت است؟

(۱) کدامین گوهر شبتاب از این دریا فروزان شد؟
(۲) می‌گشایم چون نظر بر عارض گل‌رنگ او
(۳) پرده شرم است مانع، ورنه چشم پاک من
(۴) هیچ باغ دل‌گشا چون جبهه واکرده نیست

۱۲- کدام عبارت نادرست است؟

(۱) محمدتقی بهار «دماوندیه» را در سال ۱۳۰۱ هجری شمسی سرود.
(۲) شعر «آزادی»، نمونه‌ای از اشعار وطنی عارف قزوینی است که به سلطه بیگانگان و بیدادگری محمدعلی شاه اشاره دارد.
(۳) «فیه‌مافیہ» اثری ارزشمند از مولوی است که پیرامون مضامین عرفانی سروده شده.
(۴) در عصر مشروطه با توجه به دگرگونی‌های سیاسی و اجتماعی، غزل اجتماعی رواج یافت.

- ۱۳- در کدام گزینه همه آرایه‌های «ایهام تناسب - کنایه - تضاد» وجود دارد؟
- (۱) برون نمی‌روی از دل که حال دیده ببینی
(۲) تو آن نه‌ای که توانی که خستگان بلا را
(۳) ز هر که دل برباید تو دل‌ربا تر از اویی
(۴) نهاده‌ام سر خدمت بر آستان ارادت
- ۱۴- اگر بخواهیم ابیات زیر را به ترتیب داشتن آرایه‌های «ایهام - استعاره - ایهام تناسب - تلمیح - تشبیه» مرتب کنیم، کدام گزینه درست است؟
- (الف) چون شمع در این انجمن از راستی خویش
(ب) عاشق مفلس اگر قلب دلش کرد نثار
(ج) عزیز مصر به رغم برادران غیور
(د) چه گویمت که دل تنگ من که را ماند
(ه) به منزلی که گذشتی ز آب دیده‌ام ای جان
- غیر از سر انگشت ندامت نگزیدیم
مکنش عیب که بر نقد روان قادر نیست
ز قعر چاه برآمد به اوج ماه رسید
اگر تو خرده‌نگیری دهان تنگ تو را
هزار لاله خونین ز خاک راه برآید
- (۱) الف - ه - ب - ج - د
(۲) د - الف - ج - ه - ب
(۳) ب - ه - الف - د - ج
(۴) الف - ب - ج - ه - د
- ۱۵- آرایه‌های ذکرشده در برابر کدام گزینه نادرست است؟
- (۱) ناخن نژد کسی به دل سربه‌مهر ما
(۲) گریه ابر بهار از دل پردرد من است
(۳) صد بار چون خلیل مرا سوختند و باز
(۴) دل من سر به سر در آتش عشقش کباب او
- این غنچه ناشکفته بر این شاخسار ماند: استعاره - کنایه
چهره زرد خزان از نفس سرد من است: تشخیص - جناس
هم چون کلیم در پی دیدار می‌روم: تشبیه - تلمیح
ز مستی قصد خونم داشت چشم نیم‌خواب او: واج‌آرایی - اسلوب معادله
- ۱۶- در کدام گزینه همه آرایه‌های «تشبیه - واج‌آرایی - جناس تام - استعاره» وجود دارد؟
- (۱) گویی بت من چون ز شبستان به در آید
(۲) آبی است که سرچشمه‌اش از آتش سینه است
(۳) گر نرگس خون‌خوار تو خون دل من ریخت
(۴) چون صبح رسد ماه من از پرده زلفش
- حوری است که از روضه رضوان به در آید
اشکم که از این دیده گریان به در آید
شک نیست که بس فتنه ز مستان به در آید
چون چشمه خورشید درخشان به در آید
- ۱۷- ابیات کدام گزینه با بیت «سینه خواهم شرحه شرحه از فراق / تا بگویم شرح درد اشتیاق» تناسب معنایی دارد؟
- (الف) تا رنج تحمل نکنی گنج نبینی
(ب) آهنگ دراز شب رنجوری مشتاق
(ج) گر دست به شمشیر بری عشق همان است
(د) دل آینه صورت غیب است ولیکن
(ه) مرغان قفس را المی باشد و شوقی
- تا شب نرود صبح پدیدار نباشد
با آن نتوان گفت که بیدار نباشد
کان جا که ارادت بود انکار نباشد
شرط است که بر آینه زنگار نباشد
کان مرغ نداند که گرفتار نباشد
- (۱) الف - ج
(۲) الف - ب
(۳) ج - د
(۴) ب - ه
- ۱۸- کدام گزینه با مفهوم بیت «گر نور عشق حق به دل و جانت او فتد / بالله کز آفتاب فلک خوب‌تر شوی» تناسب ندارد؟
- (۱) از آن زمان که بر این آستان نهادم روی
(۲) منم ز سایه او آفتاب عالم‌گیر
(۳) از نیکویی چو دلبر خورشیدرو شوند
(۴) شاعر از خرمن این قوم به گاهی نرسد
- فراز مسند خورشید تکیه‌گاه من است
که سلطنت رسد آن را که یافت ظل (= سایه) هما
در سایه عنایت تو دژه‌های خاک
گر از این نقد به یک جو بدهد خرواری

- ۱۹- کدام گزینه با بیت «بگفتا جان فروشی در ادب نیست / بگفت از عشق بلزان این عجب نیست» تناسب معنایی دارد؟
- ۱) مرا ذلیل مگردان به شکر این نعمت
  - ۲) نگویم از من بی‌دل به سهو کردی یاد
  - ۳) بیا که با سر زلفت فرار خواهم کرد
  - ۴) ز حال ما دلالت آگه شود مگر وقتی
- ۲۰- کدام گزینه با بیت «هم‌چو لب زهوی و تریاقی که دید؟ / هم‌چو نی دم‌ساز و مشتاقی که دید؟» تناسب معنایی کم‌تری دارد؟
- ۱) پاسخ تلخ تو و خنده شیرین با هم
  - ۲) دردم آن روی است و درمانم هم از دیدار او
  - ۳) گهی شادی و گاهی غم بؤد عشق
  - ۴) درد هم از درد او پرسنان شده
- ۲۱- کدام گزینه با ابیات زیر تناسب معنایی ندارد؟
- «ای مرغ سحر، عشق ز پروانه بیاموز
این مدعیان در طلبش بی‌خبران‌اند
- ۱) هرکه را بی‌خبر افتاد ز پیمانۀ عشق
  - ۲) گمان ببری که به دور تو، عاشقان مست‌اند
  - ۳) تا ابد از دو جهان بی‌خبر افتد مدهوش
  - ۴) گر من از دوست بنالم، نفسم صادق نیست
- ۲۲- کدام گزینه با بیت زیر تناسب معنایی بیشتری دارد؟
- «آنش عشق است کاند در نی فتاد
- ۱) زنده جاوید گردد کشته شمشیر عشق
  - ۲) جان بده تا محرم خلوتگه جانان شوی
  - ۳) گزنی در هر جوهری از عشق بودی شمه‌ای
  - ۴) هم‌چو خورشید از برآید ماه بی‌مهرم به بام
- ۲۳- کدام گزینه با بیت «گفت آگه نیستی کز سر درافتاد کلاه / گفت در سر عقل باید، بی‌کلاهی عار نیست» تناسب معنایی بیشتری دارد؟
- ۱) باز ارچه گاه‌گاهی بر سر نهد کلاهی
  - ۲) نیستی آگه که چشمم در تمنای لب‌ت
  - ۳) شکوه تاج سلطانی که بیم جان در او درج است
  - ۴) آسمان را ز سر افتاد کلاه خورشید
- ۲۴- کدام گزینه با عبارت «کلمات را کنار زنید و در زیر آن، روحی را که در این تلقی و تعبیر پنهان است، تماشا کنید!» تناسب معنایی کم‌تری دارد؟
- ۱) بینش ظاهر غبار دیده باطن بود
  - ۲) به حکم عقل، عمل در طریق عشق مکن
  - ۳) بشکن طلسم صورت بگشای چشم سیرت
  - ۴) مرد معنی باش، در صورت مپیچ
- ۲۵- کدام گزینه با مضمون بیت «عشق بر یک فرش بنشانند گدا و شاه را / سیل، یکسان می‌کند پست و بلند راه را» تناسب دارد؟
- ۱) به ادب با همه سر کن که دل شاه و گدا
  - ۲) این خواب راحتی که به درویش داده‌اند
  - ۳) عشق یکسان ناز درویش و توانگر می‌کشد
  - ۴) ما تهی‌دستی خود را به دو عالم ندهیم
- کان سوخته را جان شد و آواز نیامد
کان را که خیر شد، خبری باز نیامد»
تو میندار که دیگر به خبر باز آمد
خبر نداری از احوال زاهدان خراب
هرکه یک جرعه می از ساغر ما نوش کند
خبر از دوست ندارد که ز خود باخبر است
- جوشش عشق است کاند در می فتاد»
زان که از کشتن بقا حاصل شود جرجیس را
تا نمیرد کی به جنت ره دهند ادریس را
کی کشش بودی به آهن سنگ مغناطیس را
مهر بفرزاید ز ماه طلعتش برجیس را
- مرغان قاف دانند آیین پادشاهی
خاک کویت را به خون لعل می‌سازد عجین
کلاهی دلکش است اما به ترک سر نمی‌ارزد
به سلام تو که خورشیدکلاه آمده‌ای
- خاک زن در چشم ظاهر تا به جان بینا شوی
که راه دور کند رهبری که دانا نیست
تا شرق و غرب بینی سلطان من گرفته
چیست معنی؟ اصل، صورت چیست؟ هیچ
- در ترازوی مکافات برابر باشد
با تاج و تخت شاه مقابل نهاده‌اند
این ترازو سنگ و گوهر را برابر می‌کشد
نقد وصل تو به این مشت گدا ارزانی

زبان عربی (عمومی)

■ عَيْنِ الْأَصْحَ وَالْأَدَقِّ فِي الْجَوَابِ لِلتَّرْجُمَةِ أَوْ التَّعْرِيبِ أَوْ الْمَفْهُومِ (۲۵ - ۲۶):

۲۶- «هل يستوي الذين يعلمون و الذين لا يعلمون؟»

۱) آیا کسانی که می‌دانند با کسانی که نمی‌دانند برابر بوده‌اند؟

۲) آیا آنان که می‌دانستند و آنان که نمی‌دانستند برابر می‌باشند؟

۳) آیا آنان که علم می‌آموزند و آنان که علم نمی‌آموزند برابرند؟

۴) آیا کسانی که می‌دانند و کسانی که نمی‌دانند برابر هستند؟

۲۷- «هل ترى الناس مخلوقين من الفضة أو الذهب أم تراهم في خلقهم سواء؟»

۱) آیا نمی‌نگری که مردم آفریده شده از نقره یا طلا نبوده بلکه در آفرینش یکسان‌اند؟

۲) آیا مردمی را که از طلا یا نقره آفریده شده‌اند یا در خلقتشان یکسان‌اند می‌بینی؟

۳) آیا مردم را آفریده شده از نقره یا طلا می‌بینی یا آنان را در آفرینششان یکسان می‌بینی؟

۴) آیا مردمی آفریده شده از نقره یا طلا را می‌بینی یا آنان را می‌بینی که در خلقت برابرند؟

۲۸- «قد تم إنشاء هذه الطرق بواسطة مادة عمل على تطويرها عددٌ من العلماء.»

۱) ساختن این راه‌ها فقط به کمک ماده‌ای به اتمام رسید که دانشمندان زیادی در بهینه‌سازی آن شرکت کرده‌اند

۲) ساختن این راه‌ها به وسیله ماده‌ای انجام گرفته است که بر روی بهینه‌سازی آن تعدادی از دانشمندان کار کرده‌اند

۳) ساختن این راه‌ها تمام نمی‌شود مگر به واسطه ماده‌ای که در بهینه‌سازی آن برخی از دانشمندان فعالیت کرده‌اند

۴) این راه‌ها به واسطه ماده‌ای ساخته شده است که تعداد زیادی از دانشمندان در بهینه‌سازی آن فعالیت کرده‌اند!

۲۹- «كان زميلي يزعم أنه غير قادر على النجاح في الدراسة و لم يكن يهتم بقدراته و مواهبه.»

۱) گمان هم‌کلاسی‌ام این بود که او قادر نیست در تحصیلاتش موفق شود و به توانایی‌ها و استعداد خود بی‌توجه بود

۲) هم‌کلاسی من گمان می‌کند که در درس خواندن موفق نمی‌شود در حالی که به توانایی‌ها و استعدادهايش هم بی‌توجه است

۳) هم‌کلاسی من گمان کرده بود که در موفقیت در تحصیلات ناتوان است و به توانایی‌ها و استعدادهایی که داشت توجه نکرده بود

۴) هم‌کلاسی من گمان می‌کرد که در درس خواندن قادر به موفقیت نیست و به توانایی‌ها و استعدادهايش خویشت توجه نمی‌کرد!

۳۰- «قد استفاد الإنسان من هذه المادة و سهلت أعماله الصعبة كتحويل التلال إلى سهول صالحة للزراعة.»

۱) انسان این ماده را مورد استفاده قرار داده است و کارهای دشوار همانند تبدیل تپه‌ها به کشتزارها را آسان ساخته است

۲) انسان از این ماده استفاده کرده است و کارهای سخت او برایش آسان شده است؛ مانند تبدیل تپه‌ها به دشت‌های قابل کشت!

۳) انسان از این ماده استفاده کرده است و کارهای دشوار او همچون تبدیل تپه‌ها به دشت‌هایی قابل کشت را آسان ساخته است

۴) انسان از این ماده استفاده کرده تا کارهایی سخت به مانند تبدیل کردن تپه‌هایی به دشت‌هایی که مناسب کشت است، آسان گردد!

۳۱- «لا قيمة لمن لا يحسن عملاً و هو يفخر جهلاً بأنسابه و ما قام به أباءه!»

۱) کسی که کاری را به خوبی انجام نداده است و دائماً به دودمان‌های خود و آنچه پدرانش انجام داده‌اند افتخار می‌کند، ارزشی ندارد!

۲) هیچ ارزشی نیست برای آن‌که کارش را به نیکی انجام نمی‌دهد و جاهلانه به دودمان خود و آنچه پدرانش انجام داده‌اند افتخار می‌کند!

۳) کسی که هیچ کاری را به خوبی انجام نداده و افتخارش از روی نادانی به اصل و نسب‌ها و دستاوردهای پدرانش است، ارزشی ندارد!

۴) هیچ ارزشی ندارد کسی که کاری را به نیکی انجام نمی‌دهد و از روی نادانی به اصل و نسب‌هايش و آنچه پدرانش انجام داده‌اند، افتخار می‌کند!

۳۲- عَيْنِ الْخَطَأِ:

۱) و اللّٰه لا ينجح في الحياة الكاذبون! و خداوند در زندگانی دروغگویان را موفق نمی‌گرداند!

۲) ما لي و لتعييم يقني و لذّة لا تبقی! مرا چه به نعمتی که از میان می‌رود و لذتی که باقی نمی‌ماند؟!

۳) هناك أشكال مختلفة من الطّاقة في الطّبيعة! در طبیعت شکل‌های مختلفی از انرژی وجود دارد!

۴) هذه الأساليب حديثة في تعليم اللّغات الأجنبيّة! این روش‌ها، در یاددهی زبان‌های بیگانه، جدید است!

۳۳- عین الصحیح:

- (۱) لتجادل الآخرین بالتي هي أحسن! با دیگران بایستی با شیوه‌ای که نیکوتر است بحث کنیم!
- (۲) كان زميلي قد سخر متي فانقطع التواصل بيننا! دوستم مرا به سخره گرفت لذا ارتباط میان ما را قطع کرد!
- (۳) ليت المعلم يفهم التلاميذ هذه المواضيع الصعبة! کاش معلم این موضوعات دشوار را به دانش‌آموزانش می‌فهماند!
- (۴) لا تحكم على المذنب فلعل الله قد غفر له! بر گنه‌کار حکم مکن چه شاید خداوند خوانسته باشد از گناهان او درگذرد!

۳۴- «تنها پستانداری که قادر به پرواز می‌باشد، خفاش است»:

- (۱) لا لبون قادر على الطيران سوى الخفافيش!
  - (۲) اللبون الوحيد الذي يقدر على الطيران هو الخفاش!
  - (۳) الخفاش هو اللبون الذي هو قادر على الطيران وحيداً!
  - (۴) الخفافيش قادرة على الطيران مع أنها حيوان لبون!
- ۳۵- «لا خير في قول إلا مع الفعل!» عین ما یناسب مفهوم العبارة:
- (۱) از مکافات عمل غافل مشو / گندم از گندم بروید جو ز جو
  - (۲) این جهان کوه است و فعل ما ندا / بازگردد این نداها را صدا
  - (۳) علم چندان که بیشتر دانی / چون عمل در تو نیست نادانی
  - (۴) بزرگی سراسر به گفتار نیست / دو صد گفته چون نیم‌کردار نیست

■ ■ ■ اقرأ النص التالي بدقة ثم أجب عن الأسئلة التالية بما يناسب النص (۴۲ - ۳۶):

الصحة هي نعمة من نعم الله الكثيرة علينا و هي أغلى ما يملكه الإنسان. يكفي أن نفكر قليلاً في أهمية هذه الثروة ... ماذا نفعل لو فقدناها فجأة؟! ... كثير من المرضى يتمنون أن تكون لهم صحة كاملة ليعودوا إلى نشاطهم الطبيعي في هذه الحياة. الصحة ثروة يجب أن نحافظ عليها و نصونها بالغذاء السليم و النظافة و النوم الكافي و ممارسة الرياضة يومياً. و علينا أيضاً أن نهتم بالجانب الآخر من الصحة و هو نظافة النفوس من الأخلاق السيئة و الأحقاد و الكراهية و غرس الصفات الحسنة فيها كما نراعي نظافتنا الظاهرية!

۳۶- الإنسان السليم هو من .....

- (۱) منحه الله ثروة كبيرة!
- (۲) له عادات حسنة كالنظافة و ممارسة الرياضة فقط!
- (۳) يتمنى الصحة و العافية للمرضى!
- (۴) يهتم بصحته الجسدية و الروحية!

۳۷- عین الخطأ «ما الذي يُهدد صحتنا؟»:

- (۱) تلوث المياه و الهواء!
- (۲) السهر و قلة ساعات النوم!
- (۳) غرس الصفات الحسنة في النفس!
- (۴) الغرور و الأنانية و الحقد!

۳۸- لنكون أكثر صحة علينا أن .....

- (۱) نتناول أطعمة فيها السكر أكثر من اللازم!
- (۲) نفكر قليلاً في الثروات التي نملكها نحن!
- (۳) نهجر النوم لأنه يبعدها عن النجاح!
- (۴) نظهر أنفسنا من الرذائل و الصفات غير الحميدة!

۳۹- عین الخطأ: على حسب النص .....

- (۱) لأجسادنا علينا حق و الحفاظ عليها واجب!
- (۲) الإنسان مجرد جسد و ليس له جانب آخر!
- (۳) على الإنسان أن يظهر نفسه من الصفات المذمومة!
- (۴) من يعرف المرض يعرف قيمة الصحة معرفة!

■ عین الصحیح في الإعراب و التحليل الصرفي (۴۲ - ۴۰):

۴۰- «يعودوا»:

- (۱) فعل مضارع - مزيد ثلاثي - لازم / فعل و مع فاعله جملة فعلية
- (۲) للفائزين - مجرد ثلاثي - معرب / فعل و الجملة فعلية
- (۳) للفائزين - مجرد ثلاثي - متعد / فعل و الجملة فعلية
- (۴) فعل مضارع - مجرد ثلاثي - لازم / فعل و مع فاعله جملة فعلية

۴۱- «نُحافظ»:

- (۱) فعل مضارع - للمتكلم مع الغير - مجهول / فعل و مع نائب فاعله و جملة فعلية
- (۲) للمتكلم مع الغير - مزيد ثلاثي (من باب «مفاعلة») - معرب / فعل و مع فاعله و جملة فعلية
- (۳) فعل مضارع - مزيد ثلاثي (أحرفه الأصلية: ح ف ظ) - مجهول - متعد / فعل و فاعله محذوف
- (۴) للمتكلم وحده - مزيد ثلاثي (مصدره: مُحافظَة) - معلوم - معرب / فعل و مع فاعله جملة فعلية

۴۲- «أغلی»:

- (۱) مفرد مذکر - اسم تفضیل علی وزن «أفعل» - معرب / خبر و مرفوع
(۲) اسم - مفرد مؤنث - معرب / خبر و المبتدأ «هي»
(۳) اسم تفضیل للمفرد المؤنث - معرب / خبر و الجملة اسمیة
(۴) اسم - مفرد مذکر - اسم تفضیل - مبنی / خبر للمبتدأ «هي»
- عین المناسب في الجواب عن الأسئلة التالية (۵۰ - ۴۳):

۴۳- عین الخطأ في ضبط حركات الكلمات:

- (۱) هذه الأخرُفُ مَوْجُودَةٌ في اللُّهجاتِ العَرَبِيَّةِ الدَّارِجَةِ!
(۲) التُّرابُ الَّذِي قَدِ اخْتَلَطَ بِالماءِ يُسَمَّى الطِّينَ!
(۳) هُنَاكَ مَصانِعُ حَوْلَ مَدِينَتِنَا يَعْمَلُونَ فِيهَا عَمالٌ كَثِيرُونَ!
(۴) رأينا التلاميذَ جالسينَ تحتَ شَجَرَةٍ وَ هُمْ يَسْتَمِعُونَ إلى الأغانِي!

۴۴- عین غير المناسب للفراغ:

- (۱) إِنَّ النُّحاسَ ..... للحرارة و الكهرباء! مَوْضَل
(۲) الخريف فصل من فصول السنة ..... الشتاء! يلي
(۳) يا بُني! لا ..... على الآخرين ما لا طاقة لهم به! تتحمل
(۴) إِنَّ الإنسانَ جرم صغير قد ..... فيه العالمُ الأكبر! انطوى

۴۵- عین ما فيه التضاد:

- (۱) لا تجتمع خصلتان في مؤمن: البخل و الكذب!
(۲) لا فقر كالجهل و لا غنى كالعقل!
(۳) لا يرحم الله من لا يرحم الناس!
(۴) كل طعام لا يذكر اسم الله عليه فإنما هو داء!
(۱) عین ما فيه جمع سالم للمذكر:
(۱) إِنَّ اللهَ لا يُضِيعُ أجرَ الَّذِينَ آمَنُوا و عملوا الصالحات!
(۲) قام والده بإنشاء مصنع لصناعة مادة «النيتروغليسرين»!
(۳) أحد مسافري هذه الرحلة تأخر في الوصول إلى المطار!
(۴) يشجع هذان المتفردان فريقهما الفائز فرحين اليوم!

۴۶- عین ما فيه رجاء في وقوع الفعل:

- (۱) يا ليتني لم أرسب في امتحانات آخر السنة!
(۲) كتبت هذا الإنشاء لعل الطالب المشاغب ينتبه!
(۳) لا يقدر الكسلان أن يتقدم في حياته أبداً
(۴) لم يستطع رجال الإطفاء أن ينفذوا المصابين في الحادثة!

۴۷- عین الصحيح عن نوع «لا»:

- (۱) على المسلمين أن لا يستوا معبودات الكفار! ← الناهية
(۲) لا يُصاد الحوت إلا للاستفادة من لحمه و زيتته! ← النافية
(۳) لا تقدم لشعب تعود على الكسالة و الخمول! ← النافية
(۴) سألتنا المدير عن اللعب في قاعة المدرسة فقال: لا مشكلة! ← الجواب

۴۸- عین ما فيه الحال:

- (۱) شاهدت التلميذ المجتهد هذا اليوم!
(۲) شاهدت تلميذاً مجتهداً هذا اليوم!
(۳) شاهدت التلميذ و هو يجتهد هذا اليوم!
(۴) شاهدت تلميذاً يجتهد هذا اليوم!
(۱) عین الخطأ:
(۲) فعل ماضٍ من باب «إفعال»
(۳) اسم تفضيل
(۴) جمع سالم للمؤنث

دین و زندگی

- ۵۱- آن جا که نصیحت دیگر اثر نینفند، چه نام دارد و با چه چیزی پدید می آید؟
- (۱) قساوت قلب - سلب توفیق
(۲) قساوت قلب - تکرار گناه
(۳) سلب توفیق - تکرار گناه
(۴) سلب توفیق - اصرار بر گناه
- ۵۲- بنا بر حدیث نبوی، خلوص چهل روزه کارها برای خدا چه پیامدی را به دنبال دارد و این موضوع را می توان در کدام آیه شریفه جست و جو کرد؟
- (۱) نفوذناپذیری در برابر وسوسه های شیطانی - «أَنْ اَعْبُدُونِي هَذَا صِرَاطٌ مُسْتَقِيمٌ»
(۲) نفوذناپذیری در برابر وسوسه های شیطانی - «وَالَّذِينَ جَاهَدُوا فِينَا لَنَهْدِيَنَّهُمْ سُبُلَنَا»
(۳) جاری شدن چشمه های حکمت و معرفت از دل به زبان - «وَالَّذِينَ جَاهَدُوا فِينَا لَنَهْدِيَنَّهُمْ سُبُلَنَا»
(۴) جاری شدن چشمه های حکمت و معرفت از دل به زبان - «أَنْ اَعْبُدُونِي هَذَا صِرَاطٌ مُسْتَقِيمٌ»
- ۵۳- آغاز سیر به سوی رشد و کمال چیست و مدارج معنوی و انسانی با چه عاملی حاصل می شود؟
- (۱) اندیشه و تفکر درباره خدا، آثار و صفات و سنت های الهی - اخلاص در عقیده و عمل
(۲) اندیشه و تفکر درباره خدا، آثار و صفات و سنت های الهی - انجام دادن بایدها و ترک نبایدهای دینی
(۳) محبت به خدا و دوستی با دوستان او - انجام دادن بایدها و ترک نبایدهای دینی
(۴) محبت به خدا و دوستی با دوستان او - اخلاص در عقیده و عمل
- ۵۴- اگر بخواهیم با توجه به مقدمات به درک وجود خداوند و نیز شناخت صفات و افعال او و نیازمند بودن هستی و جهان پی ببریم، کدام یک راهگشای ما خواهد بود؟
- (۱) امعان نظر به وجود مخلوقات و روابط حاکم بر عالم هستی برای پی بردن به ذات اقدس الهی
(۲) بهره برداری از کلام الهی و هدایت آن در جهت شناخت صفات الهی و معرفت یافتن به گنه وجود دارد.
(۳) اندیشه و تفکر عمیق به نظام هستی و روابط علی و معلولی حاکم میان مخلوقات برای پی بردن به خالق ناظم و حکیم.
(۴) نگاه به خود و مخلوقات و تفکر در این که پدیده هستند و هستی آنان از ذاتشان سرچشمه نگرفته است.
- ۵۵- اگر از ما بپرسند چرا خداوند خالق است در پاسخ، به کدام عبارت قرآنی استناد می کنیم و عبارت قرآنی «قُلْ أَفَاتُخَذْتُمْ مِنْ دُونِهِ أَوْلِيَاءَ» درباره چیست؟
- (۱) «اللَّهُ الضَّمَدُ» - شرک در ولایت
(۲) «اللَّهُ الضَّمَدُ» - توحید در ولایت
(۳) «هُوَ الْوَاحِدُ الْقَهَّارُ» - توحید در ولایت
(۴) «هُوَ الْوَاحِدُ الْقَهَّارُ» - شرک در ولایت
- ۵۶- آن جا که قرآن کریم می فرماید: «کسانی که زندگی دنیا و تجملات آن را بخواهند، حاصل کارهایشان را در همین دنیا به آنان می دهیم و کم و کاستی نخواهند دید» کدام آیه به ذهن متبادر می گردد؟
- (۱) «وَالَّذِينَ جَاهَدُوا فِينَا لَنَهْدِيَنَّهُمْ سُبُلَنَا وَإِنَّ اللَّهَ لَمَعَ الْمُحْسِنِينَ»
(۲) «وَلَوْ أَنَّ أَهْلَ الْقُرَى آمَنُوا وَاتَّقَوْا لَفَتَحْنَا عَلَيْهِم بَرَكَاتٍ مِنَ السَّمَاءِ وَالْأَرْضِ»
(۳) «أَحْسِبَ النَّاسَ أَنْ يَتْرَكُوا أَنْ يَقُولُوا آمَنَّا وَهُمْ لَا يُفْتَنُونَ»
(۴) «كَلَّا تَبَدُّ هَؤُلَاءِ وَ هَؤُلَاءِ مِنْ عَطَاءِ رَبِّكَ وَ مَا كَانَ عَطَاءُ رَبِّكَ مَحْظُورًا»
- ۵۷- مفاهیم «تقویت کننده محبت الهی در قلب» و «کاهنده غفلت از خداوند» به ترتیب فواید کدام یک از راه های تقویت اخلاص است؟
- (۱) افزایش معرفت و شناخت نسبت به خداوند - راز و نیاز با خداوند و کمک خواستن از او
(۲) راز و نیاز با خداوند و کمک خواستن از او - راز و نیاز با خداوند و کمک خواستن از او
(۳) راز و نیاز با خداوند و کمک خواستن از او - دوری از گناه و تلاش برای انجام واجبات
(۴) افزایش معرفت و شناخت نسبت به خداوند - دوری از گناه و تلاش برای انجام واجبات
- ۵۸- آیات شریفه «مَا لَهُمْ مِنْ دُونِهِ مِنْ وَلِيٍّ وَ لَا يُشْرِكُ فِي حُكْمِهِ أَحَدًا» و «وَلِلَّهِ مَا فِي السَّمَاوَاتِ وَ مَا فِي الْأَرْضِ» به ترتیب بازتاب کدام یک از مراتب توحید هستند؟
- (۱) ولایت - مالکیت
(۲) خالقیت - مالکیت
(۳) مالکیت - خالقیت
(۴) ولایت - خالقیت

۵۹- تعبیر قرآنی عبادت‌کنندگان از روی تردید چیست و عبارت قرآنی ﴿إِنْ أَصَابْتَهُ فِتْنَةٌ أَنْقَلَبْ عَلَيَّ وَجْهًا﴾ مربوط به کدام موضوع است؟

- ۱) ﴿خَسِرَ الدُّنْيَا وَ الْآخِرَةَ﴾ - شرک عملی در بعد فردی
- ۲) ﴿قَدْ كَفَرُوا بِمَا جَاءَكُمْ مِنَ الْحَقِّ﴾ - شرک عملی در بعد اجتماعی
- ۳) ﴿قَدْ كَفَرُوا بِمَا جَاءَكُمْ مِنَ الْحَقِّ﴾ - شرک عملی در بعد فردی
- ۴) ﴿خَسِرَ الدُّنْيَا وَ الْآخِرَةَ﴾ - شرک عملی در بعد اجتماعی

۶۰- با دقت و تعقل در بیت «ما، به دریا حکم طوفان می‌دهیم / ما، به سیل و موج فرمان می‌دهیم» مؤید تداوم کدام موضوع است و کدام آیه با آن هم‌آوایی دارد؟

- ۱) موجودات عالم تکوین، از آن جهت که خدای متعال با علم خود اندازه و حدود آن‌ها را تعیین می‌کند، مقدر به تقدیر الهی هستند - ﴿كُلُّ فِي قَلْبِكَ يَسْبَحُونَ﴾
  - ۲) موجودات عالم تکوین، از آن جهت که خدای متعال با علم خود اندازه و حدود آن‌ها را تعیین می‌کند، مقدر به تقدیر الهی هستند - ﴿كُلُّ يَوْمٍ هُوَ فِي شَأْنٍ﴾
  - ۳) مخلوقات جهان، از آن جهت که با فرمان و خواست خداوند ایجاد می‌شود، مقضی به قضای الهی هستند - ﴿كُلُّ فِي قَلْبِكَ يَسْبَحُونَ﴾
  - ۴) مخلوقات جهان، از آن جهت که با فرمان و خواست خداوند ایجاد می‌شود، مقضی به قضای الهی هستند - ﴿كُلُّ يَوْمٍ هُوَ فِي شَأْنٍ﴾
- ۶۱- فزونی بندگی انسان و درک عنایات دائمی حق تعالی مولود کدام است و در این حالت باید چه درخواستی از خداوند متعال داشته باشیم؟

- ۱) تفکر دائمی درباره خدا و قدرت او - لذت معرفت عمیق و والا را به ما بچشانند.
- ۲) افزایش خویش‌شناسی - لذت معرفت عمیق و والا را به ما بچشانند.
- ۳) افزایش خویش‌شناسی - حتی برای یک لحظه هم لطف و رحمت خاصه‌اش را از ما نگیرد.
- ۴) تفکر دائمی درباره خدا و قدرت او - حتی برای یک لحظه هم لطف و رحمت خاصه‌اش را از ما نگیرد.

۶۲- در کلام امیرالمؤمنین علی (ع) بنده حقیقی به چه چیزی مفتخر است و این موضوع در کدام آیه متجلی است؟

- ۱) همه چیزش از آن خداست - ﴿وَلِلَّهِ مَا فِي السَّمَاوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ﴾ ۲) همه چیزش از آن خداست - ﴿هُوَ رَبُّ كُلِّ شَيْءٍ﴾
- ۳) پروردگارش خداوند است - ﴿هُوَ رَبُّ كُلِّ شَيْءٍ﴾ ۴) پروردگارش خداوند است - ﴿وَلِلَّهِ مَا فِي السَّمَاوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ﴾

۶۳- حافظ آبروی بندگان گناهکار بودن خداوند متعال مؤید کدام سنت الهی است و کدام عبارت قرآنی به آن مرتبط است؟

- ۱) امداد خاص خداوند - ﴿وَإِنَّ اللَّهَ لَمَعَ الْمُحْسِنِينَ﴾ ۲) امداد خاص خداوند - ﴿فَلَهُ عَشْرُ أَمْثَالِهَا﴾
- ۳) سبقت رحمت بر غضب - ﴿فَلَهُ عَشْرُ أَمْثَالِهَا﴾ ۴) سبقت رحمت بر غضب - ﴿وَإِنَّ اللَّهَ لَمَعَ الْمُحْسِنِينَ﴾

۶۴- پیمان الهی که خداوند متعال از فرزندان آدم گرفته چیست و دلیل آن کدام است؟

- ۱) ﴿أَنْ لَا تَعْبُدُوا الشَّيْطَانَ﴾ - ﴿أَنْتُمْ لَكُمْ عَدُوٌّ مُبِينٌ﴾ ۲) ﴿أَنْ تَقُومُوا لِلَّهِ مَشْنُوًّا وَفَرَادَى﴾ - ﴿أَنْتُمْ لَكُمْ عَدُوٌّ مُبِينٌ﴾
- ۳) ﴿أَنْ تَقُومُوا لِلَّهِ مَشْنُوًّا وَفَرَادَى﴾ - ﴿هَذَا صِرَاطٌ مُسْتَقِيمٌ﴾ ۴) ﴿أَنْ لَا تَعْبُدُوا الشَّيْطَانَ﴾ - ﴿هَذَا صِرَاطٌ مُسْتَقِيمٌ﴾

۶۵- فلسفه خطاب قرآنی به مؤمنان به جهت عدم اتخاذ دوستی با دشمنان ایشان و خداوند متعال در کدام عبارت قرآنی تجلی دارد؟

- ۱) ﴿خَسِرَ الدُّنْيَا وَ الْآخِرَةَ ذَلِكَ هُوَ الْخُسْرَانُ الْمُبِينُ﴾ ۲) ﴿لَا تَتَّخِذُوا عَدُوِّيَّ وَ عَدُوِّكُمْ أَوْلِيَاءَ تَلْقَوْنَ إِلَيْهِمْ بِالْمَوَدَّةِ﴾
- ۳) ﴿وَ قَدْ كَفَرُوا بِمَا جَاءَكُمْ مِنَ الْحَقِّ﴾ ۴) ﴿إِنْ أَصَابْتَهُ فِتْنَةٌ أَنْقَلَبْ عَلَيَّ وَجْهًا﴾

۶۶- فرموده امام باقر (ع): «هیچ چیز مانند گناه دل را فاسد نمی‌کند...» درباره کدام یک از آثار گناه است و چه نتیجه‌ای را به دنبال دارد؟

- ۱) سلب توفیق - آلودگی قلب بر اثر استمرار، چیره‌شدن گناه و زیر و رو کننده آن است.
- ۲) قساوت قلب - آلودگی قلب بر اثر استمرار، چیره‌شدن گناه و زیر و رو کننده آن است.
- ۳) سلب توفیق - بر وجدان انسان اثر می‌گذارد و شخص را از درون ناراحت می‌کند.
- ۴) قساوت قلب - بر وجدان انسان اثر می‌گذارد و شخص را از درون ناراحت می‌کند.

۶۷- چرا یک ساختمان می‌تواند مستقل از سازنده خود به وجودش ادامه دهد و این موضوع نشانگر چه تفاوتی بیان آفریننده هستی و سازنده ساختمان است؟

- ۱) بنا، ناظم ساختمان و با استفاده از مواد موجود و جابه‌جایی آن به ساختمان نظم داده است - نیازمندی مخلوقات در پیدایش به خداوند
- ۲) بنا، ناظم ساختمان و با استفاده از مواد موجود و جابه‌جایی آن به ساختمان نظم داده است - نیازمندی مخلوقات در بقا به خداوند
- ۳) بنا، قسمتی از اجزاء ساختمان را به وجود آورده، ولی نظم کلی آن به عهده او بوده است - نیازمندی مخلوقات در بقا به خداوند
- ۴) بنا، قسمتی از اجزاء ساختمان را به وجود آورده، ولی نظم کلی آن به عهده او بوده است - نیازمندی مخلوقات در پیدایش به خداوند

- ۶۸- «بی‌همتایی خداوند» و «هستی بخشی او» به ترتیب مؤید کدام مرتبه توحید است و آیه شریفه «اللَّهُ نُورُ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ» اشاره به کدام دارد؟
- (۱) توحید در مالکیت - توحید در خالقیت - اولی
(۲) اصل توحید - توحید در خالقیت - دومی
(۳) اصل توحید - توحید در خالقیت - اولی
(۴) توحید در مالکیت - توحید در خالقیت - دومی
- ۶۹- در کسب توفیق الهی، عوامل درونی نقش تعیین‌کننده‌ای دارد که نمونه آن ..... است و جلوه‌های این سنت نصرت و هدایت الهی است که بازتاب ..... است.
- (۱) داشتن روحیه حقی‌پذیری - تلاش و مجاهدت
(۲) داشتن روحیه حقی‌پذیری - پیروزی در ابتلای الهی
(۳) برخوردارگی از ایمان و معرفت - تلاش و مجاهدت
(۴) برخوردارگی از ایمان و معرفت - پیروزی در ابتلای الهی
- ۷۰- نباید قرآنی «لَا تَتَّخِذُوا عَدُوِّي وَعَدُوَّكُمْ أَوْلِيَاءَ» خطاب به چه کسانی است و علت آن در کدام عبارت متجلی است؟
- (۱) انسان‌ها - زیان در دنیا و آخرت که آشکار و واضح است.
(۲) مؤمنان - زیان در دنیا و آخرت که آشکار و واضح است.
(۳) انسان‌ها - کفر ورزیدن به دین حقی که برای شما آمده است.
(۴) مؤمنان - کفر ورزیدن به دین حقی که برای شما آمده است.
- ۷۱- بنا بر آیات قرآن کریم، حضرت یوسف (ع) در صورت عدم حمایت پروردگار، چگونه خود را وصف کرده است و برخورد ایشان در برابر وسوسه‌های زلیخا چه بود؟
- (۱) «رَبِّ السِّجْنِ أَحَبُّ إِلَيَّ» - «فَأَسْتَعِظَمُ»
(۲) «أَصْبُ إِلَيْهِمْ وَأَكُنْ مِنَ الْجَاهِلِينَ» - «لَمُتَّئِنِّي»
(۳) «أَصْبُ إِلَيْهِمْ وَأَكُنْ مِنَ الْجَاهِلِينَ» - «فَأَسْتَعِظَمُ»
(۴) «رَبِّ السِّجْنِ أَحَبُّ إِلَيَّ» - «لَمُتَّئِنِّي»
- ۷۲- بازتاب روحیه تفرعن در جهان پیشرفته امروزی چیست و کدام آیه ما را به آن رهنمون می‌نماید؟
- (۱) تخریب محیط زیست و آلوده شدن طبیعت - «يَعْبُدُ اللَّهُ عَلَىٰ حَرْفٍ»
(۲) تخریب محیط زیست و آلوده شدن طبیعت - «أَنَا رَبُّكُمْ الْأَعْلَىٰ»
(۳) نبود خلوت انس با خدا و درک معنویت و نیایش - «أَنَا رَبُّكُمْ الْأَعْلَىٰ»
(۴) نبود خلوت انس با خدا و درک معنویت و نیایش - «يَعْبُدُ اللَّهُ عَلَىٰ حَرْفٍ»
- ۷۳- از عبارت قرآنی «كُلُّ يَوْمٍ هُوَ فِي شَأْنٍ» کدام موضوع مستفاد می‌گردد؟
- (۱) عالم امکان، تجلی بخش وجود خداوندی است که در هر لحظه نشان‌دهنده آفریننده خویش است.
(۲) خداوند دائماً در حال اجابت خواسته‌های همه موجودات جهان خلقت در امور مختلف است.
(۳) هر مخلوقی هر روز دارای درجه‌ای از کمالات الهیه است که خداوند به او بخشیده است.
(۴) فقال ما يشاء بودن خداوند، یعنی دائماً امور عالم را تدبیر می‌کند و لطف و فیضش دائمی است.
- ۷۴- فرموده امام صادق (ع): «هنگامی که خداوند خیر بنده‌اش را بخواهد، اگر بنده گناهی مرتکب شود او را گوشمالی می‌دهد ... و هنگامی که شر بنده‌اش را بخواهد بعد از انجام گناه نعمتی به او می‌بخشد ...» کدام سنت‌های الهی را یادآوری می‌کند؟
- (۱) سنت امداد عام الهی - تأثیر اعمال انسان در زندگی او
(۲) سبقت رحمت بر غضب - سنت املاء و استدرج
(۳) سنت املاء و استدرج - سنت املاء و استدرج
(۴) سبقت رحمت بر غضب - تأثیر اعمال انسان در زندگی او
- ۷۵- وقتی قرآن کریم می‌فرماید: «... از بعضی از سنگ‌ها جویباران می‌شکافد و از بعضی از آن‌ها آب بیرون می‌آید و برخی از آن‌ها از عظمت و خشیت خداوند فرو می‌افتد»، این تمثیل را برای چه موضوعی به کار می‌بندد و خاستگاه آن کدام است؟
- (۱) سلب توفیق - تکرار گناه است که گاهی سخت‌تر از سنگ می‌شود.
(۲) فساد قلب - تکرار گناه است که گاهی سخت‌تر از سنگ می‌شود.
(۳) سلب توفیق - توجیه گناه است تا بر وجدان خویش چیره شود.
(۴) فساد قلب - توجیه گناه است تا بر وجدان خویش چیره شود.

PART A: Grammar and Vocabulary

Directions: Questions 76-87 are incomplete sentences. Beneath each sentence you will see four words or phrases, marked (1), (2), (3), and (4). Choose the one word or phrase that best completes the sentence. Then mark your answer sheet.

- 76- The number of deer in this area has increased considerably because too many wolves, their only natural hunters, ... by local farmers.
- 1) has been killed
  - 2) have been killing
  - 3) has been killing
  - 4) have been killed
- 77- The children were very happy to see their grandparents, ... they had not seen for quite a long time.
- 1) whose
  - 2) whom
  - 3) when
  - 4) which
- 78- This magazine article gives some useful advice on what to look for when shopping for a used car, ... ?
- 1) does it
  - 2) does the article
  - 3) doesn't the article
  - 4) doesn't it
- 79- Nelson couldn't open the jar, ... his brother was able to do it with a single twist.
- 1) but
  - 2) and
  - 3) if
  - 4) so
- 80- The losing team called the winners a bunch of cheaters and said they didn't ..... to win.
- 1) spare
  - 2) regard
  - 3) deserve
  - 4) advance
- 81- You must follow the ..... for essay writing to ensure your essay has the proper format.
- 1) matters
  - 2) compounds
  - 3) guidelines
  - 4) experiments
- 82- If we ..... the structure of a body until the cells become individually visible, every one of them can be seen to be in intense activity.
- 1) magnify
  - 2) contain
  - 3) educate
  - 4) discover
- 83- He injured himself while hiking in an isolated area, and died because he couldn't get the proper ..... care in time.
- 1) common
  - 2) repeated
  - 3) emotional
  - 4) medical
- 84- The Holy Prophet (PBUH) told his followers to be kind and ..... to the poor and the weak.
- 1) connective
  - 2) emotional
  - 3) generous
  - 4) suitable
- 85- He was ..... , speaking both the language of the native people and the language of the Europeans who invaded the country.
- 1) communicative
  - 2) bilingual
  - 3) identical
  - 4) appreciated
- 86- The unemployment rate in Greece has become a huge social and political ..... across the country.
- 1) action
  - 2) entry
  - 3) issue
  - 4) section
- 87- The most ..... minerals to the human body are salt for maintaining water levels, iron for red blood cells, and calcium for bones.
- 1) complicated
  - 2) personal
  - 3) essential
  - 4) systematic

PART B: Cloze Test

Directions: Questions 88-92 are related to the following passage. Read the passage and decide which choice, (1), (2), (3), or (4), best fits each space. Then mark your answer sheet.

In 1834 English inventor Charles Babbage designed the first programmable mechanical computer. ...88..., he could not make the machine, as it was too complex for the ...89... of his day. The first electronic computer, ENIAC, ...90... in the US in 1946. During the 1980s, transistors and microchips ...91... . Easy-to-use software programs ...92... those developed by Microsoft encouraged the spread of computers in people's homes. In the 1990s, web browsers opened the Internet to private individuals.

- 88- 1) Moreover   2) However   3) Instead   4) Hence
 89- 1) invention   2) discovery   3) recovery   4) technology
 90- 1) was built   2) built   3) to be built   4) has been built
 91- 1) disabled computers to become smaller and more powerful
      2) enabled computers to become smallest and the most powerful of
      3) disabled computers to become smallest and the most powerful of
      4) enabled computers to become smaller and more powerful
 92- 1) such as   2) as if   3) as though   4) even as

PART C: Reading Comprehension

Directions: In this part of the test, you will read two passages. Each passage is followed by four questions. Answer the questions by choosing the best choice, (1), (2), (3), or (4). Then mark your answer sheet.

Passage 1:

Archimedes was one of the most important thinkers in world history. This Greek scientist, who lived about 2,300 years ago, was a student of science and mathematics, as well as all forms of learning. Archimedes studied spirals and circles and the idea of pi, a fraction used to find the area and distance around circles. He was one of the first scientists to use experimentation to test his ideas. He worked with simple machines and explored the uses of the lever. He explained the idea of the lever by saying, "Give me a place to stand, and I will move the Earth."

Archimedes was a close friend of the king of Sicily. The king asked him to determine if a gold crown he had ordered was completely gold or had cheaper metals in it. Archimedes was taking a bath when he discovered the answer. He realized that every metal on the crown displaced a different amount of water. The amount of water that moved was due to a metal's weight. He realized that water could be used to compare the specific weights of different metals. Archimedes was so jubilant at his discovery that he jumped out of his bath. He ran to the king's palace shouting, "Eureka!" which means, "I've found it!"

Archimedes also studied other properties of water, such as how objects floated. He developed a tool used to bring water uphill to dry areas of land. It is called the Archimedes screw. It was used to irrigate crops. It was based on his study of a kind of seashell with a spiral shape. Archimedes helped his king by designing war machines to fight off their Roman enemies.

- 93- Which of the following CANNOT be inferred about Archimedes from the passage?
 1) He enjoyed making new discoveries.   2) He was admired by the Roman king.
 3) He was very faithful to the leader of his country.   4) He examined many things to make new discoveries.
- 94- From the context of the passage, what is the meaning of "jubilant" in the second paragraph?
 1) extremely confused   2) very depressed   3) extremely happy   4) very shocked
- 95- What is an Archimedes screw?
 1) an instrument used for measuring specific weights   2) a device for moving water uphill
 3) a small tool for holding wood together   4) a war machine invented by Archimedes
- 96- Which of the following words or phrases is NOT clearly defined in the passage?
 1) pi (paragraph 1)   2) lever (paragraph 1)
 3) eureka (paragraph 2)   4) Archimedes screw (paragraph 3)

Passage 2:

Scientists believe that a terrible disaster occurred about sixty-five million years ago. A meteor about six miles wide crashed into Mexico. It formed a crater more than one hundred miles wide. This giant meteor was traveling more than thirty miles per second when it hit Earth. The energy from this collision would have equaled at least one billion megatons of dynamite. (A megaton is one million tons.) It is called the KT event.

This KT collision created huge fragments of the meteor that were thrown back into the atmosphere. These giant pieces reentered like more meteors in other places on the planet. The temperature of Earth's atmosphere was superheated for several hours. Plants and animals that were out in the open were burned to ashes. This created thick clouds of black soot in the air. The air was choked for weeks with thick layers of smoke, dust, and other debris. This layer is seen in the fossil record.

Sunlight could not get through this layer for months. This caused a very long winter that lasted all over the world and harmed even more species. At least 70 percent of all living species, including the dinosaurs, were wiped out by this event. Some large crocodiles and other water-based creatures survived. The KT event eventually led to many new species. These included mammals, which developed rapidly.

97- The underlined word "it" in the first paragraph refers to the .....

1) disaster's location	2) meteor's width
3) meteor's crash	4) disaster's time

98- All of the following are likely reasons why some water-based animals survived the disaster EXCEPT .....

- 1) deep water might have protected them from the fires
- 2) some sea creatures can tolerate wide ranges of temperature
- 3) some sea creatures get oxygen from the water
- 4) many water-based animals do not need oxygen to survive

99- What can you infer from reading the passage?

- 1) The KT event changed the Earth forever.
- 2) We can avoid future collisions like the KT event.
- 3) Scientists are certain of all the results of the collision.
- 4) Human beings can survive a KT event today.

100- Which of the following could be a good title for the passage?

- 1) Creatures Surviving the Last Mass Extinction
- 2) The KT Event and the last Recorded Mass Extinction
- 3) New Discoveries about the Dinosaur Extinction Timeline
- 4) Just How Great Is the Next KT Event?

دفترچه شماره ۲

آزمون شماره ۱۴

جمعه ۲۷/۱۰/۹۸

آزمون‌های سراسر گاج

گزینه درست را انتخاب کنید.

سال تحصیلی ۱۳۹۸-۱۳۹۹

آزمون اختصاصی

پایه دوازدهم انسانی

دوره دوم متوسطه

نام و نام خانوادگی:	شماره داوطلبی:
تعداد سوالانی که باید پاسخ دهید: ۱۳۰	مدت پاسخگویی: ۱۴۰ دقیقه

عناوین مواد امتحانی آزمون اختصاصی گروه آزمایشی علوم انسانی. تعدد سؤالات و مدت پاسخگویی

ردیف	مواد امتحانی	شماره سؤالات		مدت پاسخگویی
		کل	از	
۱	ریاضی و آمار ۳	۲۰	۱۰۱	۳۰ دقیقه
۲	علوم و فنون ادبی ۳	۲۰	۱۲۱	۲۰ دقیقه
۳	عربی، زبان قرآن ۳	۱۰	۱۴۱	۱۰ دقیقه
۴	تاریخ ۳	۲۰	۱۵۱	۲۰ دقیقه
۵	جغرافیا ۳	۲۰	۱۷۱	۲۰ دقیقه
۶	جامعه‌شناسی ۳	۲۰	۱۹۱	۲۰ دقیقه
۷	فلسفه دوازدهم	۲۰	۲۱۱	۲۰ دقیقه

برای اطلاع از نتایج آزمون و زمان دقیق اعلام آن باید در کانال تلگرام گاج عضو شوید. @Gaj_ir

ریاضی و آمار

۱۰۱- در چند جایگشت ساخته شده با استفاده از حروف کلمه "computer" عبارت "com" دیده می شود؟

- (۱) ۴۸۰ (۲) ۵۶۰ (۳) ۶۴۰ (۴) ۷۲۰

۱۰۲- اگر $\frac{P(n, 2)}{n-2} = 25-n$ باشد، مقدار n کدام است؟

- (۱) ۴ (۲) ۵ (۳) ۶ (۴) ۷

۱۰۳- در یک اداره ۶ کارشناس مرد و ۸ کارشناس زن حضور دارند. اگر بخواهیم یک کمیته اجرایی ۳ نفره از بین این کارشناسان طوری انتخاب کنیم که از هر دو جنسیت در این کمیته حضور داشته باشند، این کار به چند طریق امکان پذیر است؟

- (۱) ۱۲۸ (۲) ۱۶۸ (۳) ۲۴۸ (۴) ۲۸۸

۱۰۴- با استفاده از اعضای مجموعه $A = \{2, 3, 4, 5, 6, 7, 8\}$ چند عدد چهاررقمی با ارقام متمایز می توان نوشت به طوری که در همه آن ها ارقام ۴ و ۶ به کار رفته باشد؟

- (۱) ۱۲۰ (۲) ۱۸۰ (۳) ۲۴۰ (۴) ۳۶۰

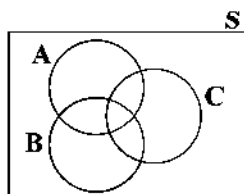
۱۰۵- تمام اعداد دو رقمی و با ارقام متفاوت، ساخته شده از ارقام ۶، ۵، ۴ و ۳ را روی کارت های جداگانه نوشته و درون کیسه ای می ریزیم. از درون کیسه یک کارت به تصادف، خارج می کنیم با کدام احتمال عدد روی کارت مضرب ۳ است؟

- (۱) $\frac{1}{3}$ (۲) $\frac{1}{4}$ (۳) $\frac{2}{5}$ (۴) $\frac{3}{8}$

۱۰۶- در یک فضای نمونه ای، اگر $P(A) = 0/3$ ، $P(A') = 0/6$ و $P(B) = 0/3$ و A و B دو پیشامد ناسازگار باشند، مقدار $P(A \cup B)$ کدام است؟

- (۱) $0/8$ (۲) $0/7$ (۳) $0/6$ (۴) $0/5$

۱۰۷- A ، B و C سه پیشامد از فضای نمونه ای S ، طبق نمودار ون زیر هستند، در کدام گزینه عبارت توصیفی و عبارت مجموعه ای مربوط به نمودار را بیان می کند؟

(۱) پیشامد A یا B رخ دهد - $(A \cup B)$

(۲) پیشامد A و B رخ دهد - $(A \cap B) \cup C$

(۳) پیشامد A و B رخ دهد اما پیشامد C رخ ندهد - $(A \cap B) - C$

(۴) پیشامد A یا B رخ دهد اما پیشامد C رخ ندهد - $(A \cup B) - C$

۱۰۸- سکه ای را می اندازیم، اگر رو ظاهر شود دو تاس پرتاب می کنیم، در غیر این صورت یک سکه دیگر پرتاب می کنیم. فضای نمونه ای این آزمایش تصادفی چند عضو دارد؟

- (۱) ۳۸ (۲) ۴۲ (۳) ۴۶ (۴) ۵۲

۱۰۹- از بین ۲۰ عدد طبیعی اولیه عددی به تصادف انتخاب می کنیم. با کدام احتمال این عدد بر ۳ یا ۴ بخش پذیر است؟

- (۱) $\frac{1}{2}$ (۲) $\frac{1}{3}$ (۳) $\frac{1}{4}$ (۴) $\frac{1}{5}$

۱۱۰- ارقام ۹ و ۰، ۱، ۲، ۳، ۴، ۵، ۶، ۷، ۸، ۹ را جداگانه بر روی ۹ گوی نوشته ایم. ابتدا یک گوی خارج کرده و سپس از بین بقیه، گوی دیگری خارج می کنیم. با کدام احتمال حداقل شماره یکی از گوی ها زوج است؟

- (۱) $\frac{13}{18}$ (۲) $\frac{11}{18}$ (۳) $\frac{7}{18}$ (۴) $\frac{5}{18}$

۱۱۱- از بین ۵ ایرانی، ۴ آلمانی و ۳ برزیلی، یک تیم ۴ نفره انتخاب کرده ایم. احتمال این که حداقل ۳ ایرانی در آن تیم حضور داشته باشند چقدر است؟

- (۱) $\frac{5}{66}$ (۲) $\frac{7}{66}$ (۳) $\frac{5}{33}$ (۴) $\frac{7}{33}$

محل انجام محاسبات

۱۱۲- در آزمایش پرتاب دو تاس، با کدام احتمال مجموع اعداد رو شده بزرگتر از ۱۰ نیست؟

- (۱) $\frac{1}{12}$ (۲) $\frac{1}{6}$ (۳) $\frac{5}{6}$ (۴) $\frac{11}{12}$

۱۱۳- در آزمایش پرتاب یک سکه و یک تاس، با کدام احتمال سکه «رو» یا تاس «عدد اول» ظاهر می‌شوند؟

- (۱) $\frac{3}{4}$ (۲) $\frac{1}{4}$ (۳) $\frac{2}{3}$ (۴) $\frac{1}{3}$

۱۱۴- در کدام گام از گام‌های چرخه حل مسائل آمار، می‌توان اشتباهات را تصحیح کرد؟

- (۱) دوم (۲) سوم (۳) چهارم (۴) پنجم

۱۱۵- میانگین حقوق پرداختی در بخشی از یک شرکت ماهیانه $2/5$ میلیون تومان و مجموع حقوق پرداختی برابر 20 میلیون تومان است. به چند

طریق می‌توان یک نمونه تصادفی ۳ نفره از این بخش انتخاب کرد؟

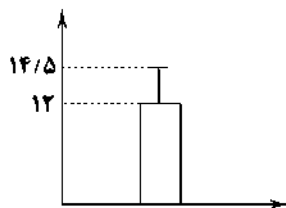
- (۱) ۲۸ (۲) ۳۶ (۳) ۴۸ (۴) ۵۶

۱۱۶- در داده‌های آماری زیر، اختلاف دامنه میان چارکی و دامنه تغییرات کدام است؟

۱۲, ۱۸, ۲۰, ۱۴, ۱۵, ۲۲, ۲۷, ۲۵, ۱۹, ۲۱, ۱۱, ۲۴, ۱۷

- (۱) ۹ (۲) $9/5$ (۳) ۱۰ (۴) $10/5$

۱۱۷- نمودار زیر مربوط به ۶۰ داده آماری است، مجموع مجزورات تفاضل میانگین از داده‌ها کدام است؟

- (۱) ۳۰۵

- (۲) ۳۲۵

- (۳) ۳۵۵

- (۴) ۳۷۵

۱۱۸- دامنه تابع مدل ریاضی کدام گزینه زیر، مجموعه اعداد طبیعی است؟

- (۱) مساحت دایره‌ای به شعاع r
(۲) مصرف گاز سالیانه یک پالایشگاه
(۳) تعداد شرکت‌کنندگان سالیانه کنکور در رشته انسانی
(۴) سرعت لحظه‌ای یک دوند

۱۱۹- ضابطه تابعی دنباله $4, 7, 10, 13, \dots$ کدام است؟

- (۱) $a_n = 2n + 2$ (۲) $a_n = 4n$ (۳) $a_n = n + 3$ (۴) $a_n = 3n + 1$

۱۲۰- رابطه بازگشتی دنباله $3, 1, -1, \dots$ کدام است؟

- (۱) $a_{n+1} = a_n - 2, a_1 = 3$ (۲) $a_{n+1} = a_n - 2, a_1 = 3$

- (۳) $a_{n+1} = a_n + 2, a_1 = 3$ (۴) $a_{n+1} = a_n + 2, a_1 = 3$

DriQ.com

Konkur.in

علوم و فنون ادبی

۱۲۱- در همه گزینه‌ها به ویژگی‌های زبانی سبک نثر قرن‌های دوازدهم و سیزدهم اشاره شده است، به جز .....

- (۱) در ساختار و ترکیب دستوری کلام جمله‌ها درست‌تر و با طبیعت زبان هم‌آهنگ‌تر می‌شود.
(۲) صنایع ادبی از نثر جدا می‌شود و نثر در خدمت بیان خواست و آمال مردم به شکلی یویا ظاهر می‌گردد.
(۳) عبارتهای وصفی دور و دراز و لفظ‌پردازی‌های بی‌جا در نامه‌ها و نوشته‌ها کاهش می‌یابد.
(۴) واژه‌ها و ترکیب‌های عربی ناآشنا کم‌تر می‌شود.

محل انجام محاسبات

۱۲۲- همه گزینه‌ها درباره ویژگی‌های سبکی شعر یا نثر قرن‌های دوازدهم و سیزدهم درست است، به جز .....

- (۱) کم توجهی به کاربرد جمله‌ها و ترکیب‌های زبانی: ویژگی زبانی شعر
- (۲) تغییر نگرش شاعران و نویسندگان نسبت به جهان بیرون از کلی‌نگری و ذهنیت‌گرایی به جزئی‌نگری و عینیت‌گرایی: ویژگی فکری شعر
- (۳) کاهش پیدا کردن کاربرد واژگان انگلیسی، ترکی، فرانسوی و ... در نثر: ویژگی زبانی نثر
- (۴) حضور راوی سوم‌شخص در بعضی صحنه‌های داستان و سخن گفتن او با خواننده: ویژگی ادبی نثر

۱۲۳- عبارت درج‌شده در برابر کدام شخصیت ادبی نادرست است؟

- (۱) عارف قزوینی: شعر وی ساده و دور از پیچیدگی بود. وی مضامین وطن‌دوستی و ستیز با نادانی را با آوازی زیبا و پرشور می‌خواند.
- (۲) ایرج میرزا: جایگاه خانوادگی و تفکرات شخصی او، مانع از آن می‌شود که وی در ردیف شاعران آزادی‌خواه مشروطه قرار گیرد.
- (۳) سید اشرف‌الدین گیلانی: شعرهای طنزآمیز او در راه وطن و مبارزه با استبداد در روزنامه «نسیم شمال»، در بیداری مردم مؤثر بود.
- (۴) ادیب‌الممالک فراهانی: از جانب ناصرالدین شاه به ادیب‌الممالک ملقب شده فعالیت اصلی‌اش روزنامه‌نگاری بود. و سردبیری روزنامه «مجلس» را برعهده داشت.

۱۲۴- عبارت زیر معرف کدام شخصیت ادبی است؟

«تحت تأثیر شاعران گذشته، به ویژه مسعود سعد و سعدی بود. آشنایی با سعدی طبع وی را شکوفا ساخت.»

- (۱) نشاط اصفهانی (۲) فرّخی یزدی (۳) عارف قزوینی (۴) محمدتقی بهار
- ۱۲۵- در کدام گزینه به اثری از سراینده بیت «گر این چنین به خاک وطن شب سحر کنم / خاک وطن چو رفت، چه خاکی به سر کنم؟» اشاره شده است؟

- (۱) خداندانمه (۲) ایده‌آل (۳) قلب مادر (۴) تاریخ تطور نظم فارسی

۱۲۶- کدام شاعر را می‌توان از شاخص‌ترین شاعران حوزه مضمونی زیر دانست؟

«شاعران در این دوره به انعکاس خواست‌ها و علایق توده مردم پرداختند. نیازها و کاستی‌های محرومان جامعه را موضوع سخن خود قرار دادند و به دفاع از کارگران و ضعیفان توجه داشتند.»

- (۱) ادیب‌الممالک فراهانی (۲) ملک‌الشعرا بهار (۳) فرّخی یزدی (۴) علامه دهخدا

۱۲۷- وزن کدام گزینه متفاوت است؟

- (۱) گشود لب به شکرخنده غنچه تصویر
- (۲) چگونه فرق کند کوچه را کسی ز خیابان؟
- (۳) نخوانده بوی گل آید اگر به خلوت من
- (۴) سراب را ز جگرتشنگان بادیه نیست

۱۲۸- کدام گزینه با بیت «از قاصدان شنیدن پیغام دوستان / گل را به دست دیگری از باغ چیدن است» هم‌وزن است؟

- (۱) گاهی به بانگ رعد همی‌نالی
- (۲) در روی زمین هر کس بندد به گره زر را
- (۳) فی‌الجمله هر آن کس که در این خانه رهی یافت
- (۴) نوبت به کینه‌جویی دشمن نمی‌دهیم

۱۲۹- کدام یک از ابیات زیر در وزن «مفتعلن فاعلات مفتعلن فع» سروده شده است؟

- (۱) چهره من رشک گل و دیده خود را
- (۲) نذر کند یار که امشب تو را
- (۳) هم به منش ده مها مده به دگر کس
- (۴) با طلب آتشین روی چو آتش بین

۱۳۰- در کدام بیت اختیار «بلند تلفظ کردن مصوت کوتاه» وجود ندارد؟

- (۱) پیرانه‌سر همای سعادت به من رسید
- (۲) شد مهربان سپهر به من آخر حیات
- (۳) صافی که بود قسمت یاران رفته شد
- (۴) پیمان‌هام ز عرش پیری به خاک ریخت

۱۳۱- شاعر در ابیات زیر چند بار از «اختیارات زبانی» استفاده کرده است؟

«گهر غبار یتیمی فشاندی از دامن
اگر به چشم تر ما ملایمت کردی
(۱) سه (۲) چهار (۳) پنج (۴) شش

۱۳۲- در همه گزینه‌ها هر سه اختیار زبانی «تغییر کمیت مصوت بلند به کوتاه»، «حذف همزه» و «تغییر کمیت مصوت کوتاه به بلند» به کار رفته است، به جز ..... .

(۱) ساقی مامی به ما بخشد مدام
(۲) خود چو آهو گشتم از مردم فراری تا کنم رام
(۳) به نازکمیان است کارم که دیدن
(۴) شهری از حسن غریب تو بیابانی شد

۱۳۳- وزن چند بیت در برابر آن نادرست نوشته شده است؟

(الف) ای عشق تو در دلم سرشته
(ب) از حور و ماه و روح و پری هیچ دم مزین
(ج) به حق آن زبان کاشف غیب
(د) من بی من و تو بی تو درآیم در این جو
(ه) عشق چو طاووس چون پرید شود دل
(۱) پنج (۲) چهار (۳) سه (۴) دو

۱۳۴- در کدام گزینه آرایه «تضمین» در ابیتی به کار رفته که وزن آن از چند رکن ناهمگون و غیر تکراری ساخته شده است؟

(۱) چون رفیقی بسوی من بدخواه را
(۲) حافظ از جور تو حاشاکه بگرداند روی
(۳) نهان شو هم چو مردان اندر این راه
(۴) جواب آن غزل جامی است این صائب

۱۳۵- در بیت سروده کدام شاعر از اختیار زبانی تغییر کمیت مصوت استفاده شده است؟

(الف) غلغلی انداختی در شهر تهران ای قلم
(ب) هوای خود چو نهادم، رضای او چو گزیدم
(ج) به نام خداوند بینش نگار
(د) آن زمان که بنهادم سر به پای آزادی
(۱) نشاط اصفهانی (۲) فرخی یزدی (۳) سید اشرف‌الدین گیلانی (۴) صبای کاشانی

۱۳۶- عبارت درج شده در برابر کدام گزینه درست است؟

(۱) در باغ عارضش ز برای شکر دل / زلف چو دام بنگر و خال چو دانه بین: بیت لفظ و نشر دارد و در آن سه بار از اختیار تغییر کمیت مصوت استفاده شده است.
(۲) اول و آخر به وجود و صفات / هستکن و نیستکن کاینات: بیت تضاد دارد و در آن یک بار از اختیار حذف همزه استفاده شده است.
(۳) مجو چون غافلان از عالم اسباب بیداری / که پیداکم شود در پردمهای خواب بیداری: بیت تناقض دارد و در آن دو بار از اختیار تغییر کمیت مصوت استفاده شده است.
(۴) پس خموشی به دهد او را ثبوت / پس جواب احمقان آمد سکوت: بیت تلمیح دارد و در آن یک بار از اختیار تغییر کمیت مصوت استفاده شده است.

۱۳۷- نوع «لفظ و نشر» در کدام گزینه متفاوت است؟

(۱) دست تو وقت رادی و طبع تو گاه علم
(۲) کاسه خورشید و قرص ماه عشق
(۳) اشک لعلی است روان بر رخ چون زر که مراست
(۴) پسته و بادام نقل روز نوروز است و من

۱۳۸- اگر بخواهیم ابیات زیر را به ترتیب داشتن آرایه‌های «لف و نشر - تناقض - تلمیح - تضاد - تضمین» مرتب کنیم، کدام گزینه درست است؟

- الف) گر چو منصور تو را داعیه سربازی است
ب) این غزل آن غزل خواجه سنایی است که گفت
ج) یارب این کعبه مقصود تماشاگاه کیست
د) هرچند فراخ آمد صحرای جهان بر من
ه) به ساق عرش تواند رساند خوشه خویش
- ایستاده است به پا دار فنا بسم‌الله
خنده‌گریند همی سوختگان در بر تو
که مغیلان طریقش گل و نسرين من است
هر لحظه به تنگ آیم زان تنگ دهان تو
ز اشک و آه اگر آب و هوای دل باشد

۱) ه - ج - الف - د - ب   ۲) الف - ج - د - ه - ب   ۳) ه - د - ب - الف - ج   ۴) الف - ب - ج - ه - د

۱۳۹- کدام گزینه با مفهوم بیت «شب تاریک و بیم موج و گردابی چنین هایل / کجا داند حال ما سبک‌باران ساحل‌ها؟» متناسب است؟

- ۱) به کس مگوی که پایم به سنگ عشق برآمد
۲) دلی دو دوست نگیرد دو مهر دل نپذیرد
۳) تو را که درد نباشد ز درد ما چه تفاوت
۴) صباي روضه رضوان ندانمت که چه بادی
- که عیب گیرد و گوید چرا به فرق نبوی
اگر موافق اوپی به ترک خویش بگویی
تو حال تشمه ندانی که برکناره جویی
نسیم وعده جانان ندانمت که چه بویی

۱۴۰- مضمون کدام بیت متفاوت است؟

- ۱) تو که از قید گرفتاری دل آزادی
۲) آزاد بنده‌ای که شود پای‌بند او
۳) سعدی آن نیست که هرگز ز کمندت بگریزد
۴) من از آن روز که در بند تو ام، آزادم
- کی توان با تو دم از حال گرفتاران زد
برگشته طالعی که در این دام اسیر نیست
که بدانست که در بند تو خوش‌تر که رهایی
پادشاهم که به دست تو اسیر افتادم

DriQ.com

زبان عربی (اختصاصی)

■ عَيْنُ الْأَصْحِ وَالْأَدَقُّ فِي الْجَوَابِ لِلتَّرْجُمَةِ أَوْ التَّعْرِيبِ أَوْ الْمَفْهُومِ (۱۴۵ - ۱۴۱):

۱۴۱- «و لا تهنوا و لا تحزنوا و أنتم الأعلون»:

- ۱) و دچار سستی و اندوه نگردید چه شما برترین‌ها هستید!
۲) و سست و غمگین نشوید در حالی‌که شما برترین هستید!
۳) و تنبلی نکنید و اندوهگین نشوید زیرا شما هستید بهترینان!
۴) و سستی نکنید و غمگین نشوید و شما در بالاترین درجه هستید!
- ۱۴۲- «ليعلم الناس أن أباهم و أمهم سواء فلا يفخروا جهلاً بالأنساب»:

- ۱) مردم بایستی بدانند که پدر و مادر یکسان دارند و نباید به اصل و نسب‌های خود بیابند!
۲) مردمان بایستی بدانند که پدر و مادری یکسان دارند و نباید جاهلانه به اصل و نسب‌ها بیابند!
۳) مردم باید بدانند که پدر و مادرشان یکسان است، لذا نباید از روی نادانی به دودمان‌ها افتخار کنند!
۴) بر مردمان است که از روی جهل به دودمان‌های خویش نبینند و بدانند که پدرشان و مادرشان یکی است!
- ۱۴۳- «إن دنیاکم عندي لأهون من ورقة في فم جرادة تقضمها»:

- ۱) دنیایان برای من پست‌تر از برگ درخت است که ملخی آن را در دهانش می‌خورد!
۲) بی‌گمان دنیای شما نزد من پست‌تر از برگی در دهان ملخی است که آن را می‌چود!
۳) قطعاً دنیای شما برای من از برگی در دهان ملخ که آن را می‌خورد پست‌تر می‌باشد!
۴) بی‌گمان این دنیای شما نزد من پست‌تر از برگی در دهان ملخ است که آن را می‌چود!
- ۱۴۴- «تلفظ این چهار حرف در لهجه‌های عامیانه بسیار موجود است»:

- ۱) تلفظ أربعة حروف يوجد في كثير من اللهجات الدارجة!
۲) إن تلفظ هذه الحروف الأربعة موجود في اللهجات الدارجة كثيراً!
۳) هناك أربعة حروف يوجد تلفظها في اللهجات الدارجة كثيراً!
۴) تلفظ هذه الحروف الأربعة موجودة في كثير من اللهجات الدارجة!
- ۱۴۵- «لا تسبوا الناس فتكتسبوا العداوة بينهم.» عین ما یناسب مفهوم العبارة:

- ۱) عداوة العاقل خير من صداقة الجاهل!
۲) سبک من تلفک السب!
۳) من یزرع شراً لا یحصد خیراً!
۴) الناس أعداء ما جهلوا!

■ عین المناسب في الجواب عن الأسئلة التالية (۱۵۰ - ۱۴۶):

۱۴۶- عین الخطأ في ضبط حركات الكلمات:

(۱) هَمَا وَصَلَا إِلَى الْمَطَارِ مُتَأَخِّرِينَ وَأَسْرَعًا نَحْوَ الطَّائِرَةِ!

(۳) إِنَّ اللَّهَ قَدْ بَعَثَ الْأَنْبِيَاءَ وَالْمُرْسَلِينَ مُبَشِّرِينَ!

(۲) رَجَعَ اللَّاعِبُونَ الْإِيرَانِيُونَ مِنَ الْمُسَابَقَةِ مُبْتَسِمِينَ!

(۴) الْمُؤْمِنَ لَا يَطْلُمُ نَمْلَةً صَغِيرَةً وَإِنْ أُغْطِيَ الْأَقَالِيمَ السَّبْعَةَ!

۱۴۷- «كَانَ النَّاسُ أُمَّةً وَاحِدَةً فَبَعَثَ اللَّهُ النَّبِيِّينَ مُبَشِّرِينَ» عین الصحيح في الإعراب و التحليل الصرفي:

(۱) النَّاسُ: اسم - جمع تكسير - معرّف بأل - معرب / اسم كان و مرفوع

(۳) النَّبِيِّينَ: اسم - جمع سالم للمذكر - معرب / مفعول و منصوب

(۲) واحدة: اسم - مفرد مؤنث - نكرة / حال و منصوب

(۴) مُبَشِّرِينَ: اسم - جمع سالم للمذكر - (اسم فاعل من مزيد ثلاثي / صفة

۱۴۸- عین ما لا يُوجد فيه الحال:

(۱) يَلْتَقِطُ الْغَوَاصُ مِنْ أَعْمَاقِ الْبَحْرِ صَوْرًا مُتَحَيِّرًا!

(۳) اتَّصَلَتْ بِالشَّرْطَةِ مُسْرَعَةً وَأَخْبَرَتْهَا بِمَا حَدَثَ!

(۲) جَلَسَ أَعْضَاءُ الْأُسْرَةِ حَوْلَ مَائِدَةِ الطَّعَامِ جَائِعِينَ!

(۴) أَصْبَحَ وَالِدَايَ بَعْدَ سَمَاعِ هَذَا الْخَبَرِ قَلْقِينًا!

۱۴۹- عین الخطأ «عن الحروف المشبهة بالفعل و أحكامها»:

(۱) إِنَّ الْمُسْلِمَ مَنْ سَلِمَ الْأَخْرُونَ مِنْ يَدِهِ وَ لِسَانِهِ!

(۳) لَيْتَ امْتِحَانَاتِنَا تُؤَجَّلُ لِمُدَّةِ أَسْبُوعَيْنِ!

(۲) كَأَنَّكَ عَازِمَاتٌ فِي إِنْجَازِ هَذِهِ الْمَهْمَةِ!

(۴) لَعَلَّ هَذَانِ التَّمِيذَانِ يَنْجَحَانِ فِي دِرَاسَتِهِمَا!

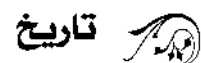
۱۵۰- عین «ما» للنفي:

(۱) مَا يَبْصُرُ عَظْمَتَهُ مِنْ يَحْسَبُ نَفْسَهُ جَرْمًا صَغِيرًا!

(۳) مَا فَهَمْتُ مِنْ كَلَامِهِ هُوَ أَنَّهُ مَرْتَدٌّ فِي بَيْعِ سَيَّارَتِهِ هَذَا!

(۲) مَا اِكْتَسَبْتَ فِي شِبَابِكَ مِنَ الْعِلْمِ نَفَعَكَ فِي كِبَرِكَ!

(۴) مَا سَبَبَ ظُهُورَ هَذِهِ الظَّاهِرَةِ الَّتِي تَحْدُثُ فِي هَذِهِ الْمُنْطَقَةِ!

۱۵۱- عبارت زیر، توصیف خصوصیات کدام یک از پادشاهان گذشته ایران است؟

«بعضی از خصوصیات اخلاقی او مانند مدارا با دشمنان، همدردی با مردم، ساده‌زیستی و رفتار مناسب با اقلیت‌های دینی و مذهبی باعث شده است که نام و نشان نیکی از او در تاریخ ایران به جا بماند.»

(۱) نادر شاه (۲) ناصرالدین شاه (۳) مظفرالدین شاه (۴) کریم خان

۱۵۲- کدام گزینه، عقیده «روسو» روشنفکر مشهور عصر انقلاب فرانسه را به درستی نشان می‌دهد؟

(۱) پادشاه فرانسه و طبقه ممتاز را عامل سیه‌روزی مردم می‌دانست.

(۳) تشکیل حکومت را حاصل قراردادی اجتماعی می‌دانست.

(۲) از اطاعت انسان از عقل و مبارزه با خرافات سخن می‌گفت.

(۴) از تفکیک قوای سیاسی و حقوق بشر دفاع می‌کرد.

۱۵۳- نقش مهم «میرزا صالح شیرازی» در تاریخ فرهنگی ایران چه بود؟

(۱) پیشگام تاریخ‌نگاری نوین در دوره انقلاب مشروطه ایران بود.

(۳) نخستین روزنامه ایران را در زمان قاجاریه منتشر کرد.

(۲) اولین سفرنامه ایرانیان به اروپا را به نگارش درآورد.

(۴) در رواج تاریخ‌نگاری جدید در ایران گام‌های مؤثری برداشت.

۱۵۴- در دوران جنگ جهانی اول، گروهی از انقلابیون سوسیالیست معروف به بلشویک‌ها، در کدام کشور قدرت را به دست گرفتند؟

(۱) آلمان (۲) روسیه (۳) فرانسه (۴) ایتالیا

۱۵۵- بهانه محمدعلی شاه برای برقراری حکومت نظامی، توقیف روزنامه‌ها و صدور فرمان حمله به مجلس چه بود؟

(۱) برخوردهای تند برخی از مشروطه‌خواهان و روزنامه‌نگاران افراطی با شاه و خانواده او

(۲) مخالفت شدید با کاهش اختیارات سلطنت در متمم قانون اساسی

(۳) عدم تطابق برخی از مصوبات مجلس با شرع اسلام

(۴) سوءقصد نافرجام به جان شاه

۱۵۶- موارد «الف» و «ب»، به ترتیب مربوط به کدام یک از روحانیون عصر مشروطه هستند؟

الف) از مجتهدان برجسته تهران که حامی و هوادار مشروطه بود و پس از به توپ بستن مجلس، تبعید شد.

ب) از مراجع بزرگ نجف که به دفاع از نظام مشروطه برخاست.

(۲) آیت‌الله سید عبدالله بهبهانی - آیت‌الله سید کاظم طباطبایی یزدی

(۱) آیت‌الله میرزای نائینی - شیخ فضل‌الله نوری

(۴) آیت‌الله سید محمد طباطبایی - شیخ عبدالله مازندرانی

(۳) میرزا حسین خلیلی تهرانی - محمدکاظم آخوند خراسانی

- ۱۵۷- ویلسون، رئیس‌جمهوری آمریکا، در جریان مذاکرات صلح ورسای، کدام‌یک از پیشنهادات زیر را ارائه داد؟
 (۱) تشکیل نهادی بین‌المللی با عنوان جامعه ملل
 (۲) شکل‌گیری کشورهای جدید در خاورمیانه
 (۳) تقسیم مستعمرات آلمان میان کشورهای پیروز در جنگ
 (۴) محدود نگه داشتن توان نظامی آلمان
- ۱۵۸- میرزا علی‌اکبرخان مُزین‌الدوله (نقاش‌باشی) به دستور ناصرالدین شاه، کدام‌یک از اقدامات زیر را به انجام رساند؟
 (۱) تکیه دولت را با هدف رونق هنر تعزیه دایر نمود.
 (۲) برجسته‌ترین هنرمندان نقاش از جمله کمال‌الملک را در تهران گرد هم آورد.
 (۳) در محل فعلی دارالفنون، یک تالار نمایش ساخت.
 (۴) مدرسه دوشیزگان را به منظور تحصیل دختران در تهران تأسیس کرد.
- ۱۵۹- شکل‌گیری اولیه «مکتب نقاشی شیراز» در زمان کدام حکومت بوده است؟
 (۱) صفویه (۲) زندیه (۳) مغولان (۴) تیموریان
- ۱۶۰- معاهده ۱۹۰۷م بین کدام دولت‌ها بسته شد و موضوع آن چه بود؟
 (۱) ایران و انگلستان - واگذاری امور اداری و نظامی ایران به انگلستان در ازای دریافت وام
 (۲) روسیه و انگلستان - حل اختلافات دو کشور در ایران، افغانستان و تبت
 (۳) روسیه و انگلستان - پایان دادن به برتری‌جویی فرانسه در اروپا
 (۴) ایران و انگلستان - جدایی افغانستان از ایران
- ۱۶۱- کدام مورد، از عوامل مهم ورشکستگی اقتصادی فرانسه در قرن ۱۸ میلادی بود؟
 (۱) صرف منابع مالی هنگفت در سرزمین آمریکا
 (۲) رشد سریع جمعیت و گسترش بی‌رویه شهرها
 (۳) معافیت اشراف و زمین‌داران بزرگ از پرداخت مالیات
 (۴) تجملات و ولخرجی‌های شاه و درباریان
- ۱۶۲- آقامحمدخان قاجار، پس از تاج‌گذاری در تهران کدام‌یک از اقدامات زیر را انجام داد؟
 (۱) تصرف نواحی شمالی و مرکزی ایران
 (۲) سرکوب طغیان حاکم گرجستان
 (۳) برچین حکومت جانشینان نادر شاه
 (۴) غلبه بر لطفعلی‌خان زند
- ۱۶۳- به دنبال شکست سپاه عثمانی از متفقین، «دولت موقت ملی» که در دوران جنگ جهانی اول به دست شماری از ملیون تأسیس شده بود، چه سرنوشتی یافت؟
 (۱) به سازماندهی نبرد با نیروهای انگلیسی پرداخت.
 (۲) با دولت‌های متفق قرارداد صلح امضا کردند.
 (۳) فروپاشید و اعضای آن پراکنده شدند.
 (۴) اعضای آن به کرمانشاه مهاجرت نمودند.
- ۱۶۴- «سستی برخی فرماندهان مانند آصف‌الدوله» و «پیمان‌شکنی دولت فرانسه»، به ترتیب از دلایل شکست ایران در کدام دور از جنگ‌های ایران و روسیه بود؟
 (۱) اول - دوم (۲) دوم - دوم (۳) اول - اول (۴) دوم - اول
- ۱۶۵- اداره کدام ایالت در دوره قاجار، همواره به عهده ولیعهد بود؟
 (۱) خراسان (۲) آذربایجان (۳) فارس (۴) اصفهان
- ۱۶۶- شیوه‌های تولید «شبانکارگی» و «خرده‌کالایی» به ترتیب مختص کدام گروه‌های اجتماعی ایران در دوره قاجار بوده است؟
 (۱) کوچ‌نشینان - شهرنشینان (۲) روستاییان - کوچ‌نشینان (۳) روستاییان - شهرنشینان (۴) کوچ‌نشینان - روستاییان
- ۱۶۷- پس از انقلاب مشروطه، اعضای هیئت وزیران توسط ..... منصوب می‌شدند و با تأیید ..... شروع به کار می‌کردند.
 (۱) نخست‌وزیر - مجلس شورای ملی (۲) شاه - مجلس شورای ملی
 (۳) مجلس شورای ملی - نخست‌وزیر (۴) مجلس شورای ملی - شاه
- ۱۶۸- کشورهای ذکرشده در کدام گزینه، همگی در جنگ جهانی اول به اتفاق مثلث پیوستند؟
 (۱) رومانی - ژاپن - یونان (۲) بلغارستان - ژاپن - پرتغال (۳) اتریش - یونان - صربستان (۴) رومانی - صربستان - عثمانی
- ۱۶۹- کدام گزینه، از اقدامات دولت انگلستان در سال‌های سرنوشت‌ساز پس از فتح تهران و قدرت‌گیری مشروطه‌خواهان بود؟
 (۱) نظامیان این کشور، ثقة‌الاسلام تبریزی، روحانی بانفوذ را به دار آویختند.
 (۲) با دور زدن دولت مرکزی، با خان‌ها و سران ایلات ارتباط برقرار نمود.
 (۳) دولت ایران را وادار به استخدام کارشناسان مالیاتی و نظامی انگلیسی کرد.
 (۴) حرم امام رضا (ع) را به توپ بست و تعدادی از زائران را به شهادت رساند.

۱۷۰- کدام گزینه، از اقدامات لنین پس از سقوط حکومت خودکامه تزارها و پیروزی انقلاب روسیه است؟

- (۱) آزادی فعالیت احزاب و مطبوعات مختلف را در روسیه برقرار نمود.
- (۲) با بسیج مردم، از سقوط و اشغال روسیه توسط ارتش آلمان جلوگیری کرد.
- (۳) با گروه‌های رقیب خود قرارداد صلح بست و هرگز درگیر جنگ داخلی نشد.
- (۴) حکومتی کمونیستی بر پایه شوراهای کارگران و کشاورزان به وجود آورد.

جغرافیا

۱۷۱- تعریف «هسته اولیه» در کدام گزینه به درستی بیان شده است؟

- (۱) مکان اصلی و دقیق یک سکونتگاه و محل استقرار آن روی زمین است.
  - (۲) مکانی که مردم برحسب نیاز، آن را برای زندگی انتخاب کرده و به اشغال درآورده‌اند.
  - (۳) محلی که نخستین روستاها براساس عوامل طبیعی در آن به وجود آمده‌اند.
  - (۴) به وضعیت سکونتگاه نسبت به پدیده‌های پیرامون خود در سطح یک ناحیه می‌گویند.
- ۱۷۲- کدام عبارت‌ها در ارتباط با «تفاوت‌های شهر و روستا» به درستی بیان شده‌اند؟
- (الف) در شهرها نوگرایی بیش‌تر و تغییرات اجتماعی آهسته‌تر است.
  - (ب) در برخی کشورهای پرجمعیت آسیا، مانند چین و هند، روستاهایی با بیش از ۳۰,۰۰۰ نفر جمعیت وجود دارند.
  - (ج) مهم‌ترین ملاک تفاوت شهر و روستا، میزان جمعیت است.
  - (د) در روستاها فضاهای باز و چشم‌اندازهای طبیعی بیش‌تر و گسترده‌ترند.

(۱) الف - ب (۲) ب - ج (۳) الف - ج (۴) ب - د

۱۷۳- با توجه به نمونه سلسله‌مراتب سکونتگاه‌های اروپا که در کتاب درسی ذکر شده، به ترتیب جمعیت «الف: ۱۵۰,۰۰۰ - ۲۵,۰۰۰» و «ب: ۵۰۰,۰۰۰ - ۱۵۰,۰۰۰» مربوط به کدام سکونتگاه هستند؟

- (۱) شهر متوسط - پایتخت
- (۲) شهر کوچک - شهر منطقه‌ای
- (۳) پایتخت - شهر متوسط
- (۴) شهر متوسط - شهر منطقه‌ای

۱۷۴- معیارهای رتبه‌بندی با توجه به ..... و ..... و از جایی به جای دیگر متفاوت است.

- (۱) عملکرد - جمعیت
- (۲) حوزه نفوذ - دامنه نفوذ

(۳) اهداف - نوع مطالعات محققان

(۴) نوع مطالعات تحقیقات - جمعیت

۱۷۵- در حالی که میزان رشد سالیانه شهرنشینی در سایر نواحی جهان ..... درصد است، در آسیا و آفریقا این رشد به ..... درصد در سال می‌رسد.

(۱) ۰/۴ - ۱/۵ (۲) ۲/۵ - ۲ (۳) ۲/۵ - ۰/۹ (۴) ۲/۵ - ۰/۹

۱۷۶- کدام گزینه چگونگی تشکیل «منطقه مادرشهری» را نشان می‌دهد؟

- (۱) بخش پیرامونی یک شهر که با افزایش شهرنشینی و گسترش حمل و نقل به وجود آمده است.
- (۲) با افزایش جمعیت مادرشهرها و گسترش حومه‌های آن‌ها به تدریج این منطقه به وجود می‌آید.
- (۳) مهم‌ترین شهر یک ناحیه، استان یا کشور که مرکز حکومتی، مذهبی و تجاری است.
- (۴) حومه‌ها و شهرک‌های اقماری یک مادرشهر که به حومه‌ها و شهرک‌های مادرشهر دیگر پیوند می‌خورند.

۱۷۷- نمونه‌هایی از اولین مگالوپلیس‌های جهان در کدام کشورها به وجود آمده‌اند؟

- (۱) ژاپن - ایالات متحده آمریکا
- (۲) کره جنوبی - انگلستان
- (۳) ایالات متحده آمریکا - چین
- (۴) چین - ژاپن

۱۷۸- کدام عبارت‌ها در رابطه با «تغییرات جمعیت شهری و روستایی در ایران» نادرست هستند؟

- (الف) تا سال ۱۳۳۵ مهاجرت از روستاها به شهرها در ایران سریع انجام می‌شد.
- (ب) از سال ۱۳۳۵ روند شهرنشینی در ایران سرعت کمی گرفت و دوره شهرنشینی کند بود.
- (ج) اصلاحات ارضی یعنی تغییر قوانین مالکیت زمین و توزیع مجدد آن به نفع کشاورزان.
- (د) پس از انقلاب اسلامی، علاوه بر تهران، ۷ شهر با بیش از یک میلیون نفر جمعیت به کلان‌شهر تبدیل شدند.

(۱) الف - ب (۲) ب - ج (۳) الف - ج (۴) ب - د

۱۷۹- عبارت‌های زیر به ترتیب مربوط به کدام ویژگی‌های عمده آمایش سرزمین هستند؟
(الف) بر بهره‌مندی منطقی و خردمندانه از منابع تأکید می‌شود.

(ب) بین مناطق کشور از نظر دسترسی به منابع و امکانات تعادل برقرار می‌شود.

(۱) توجه به همه ابعاد توسعه - توجه به ظرفیت‌ها و توانمندی‌های همه مناطق و استان‌های کشور

(۲) توزیع متوازن جمعیت - توجه به نیازهای حال و آینده

(۳) توجه به نیازهای حال و آینده - توجه به همه ابعاد توسعه

(۴) توجه به حفظ محیط زیست - توجه به عدالت در توسعه

۱۸۰- بین کدام عوامل در فقر شهری ارتباط زیادی وجود دارد؟

(۱) حاشیه‌نشینی - زاغه‌نشینی - طلاق

(۲) سرقت - خشونت - زاغه‌نشینی

(۳) فقر - جرم - بزهکاری

(۴) طلاق - سرقت - انحراف اجتماعی

۱۸۱- کدام گزینه دو مؤلفه مهم در داده‌ها و اطلاعات در GIS را به درستی نشان می‌دهد؟

(۱) داده‌های ورودی - داده‌های سخت‌افزاری

(۲) داده‌های مکانی - داده‌های توصیفی

(۳) داده‌های نرم‌افزاری - داده‌های تجزیه و تحلیل

(۴) داده‌های سخت‌افزاری - داده‌های نرم‌افزاری

۱۸۲- در آمایش سرزمین به طور کلی، سیاست‌ها و خط‌مشی‌های کلان ..... و ..... حکومت‌ها بر همه جنبه‌های زندگی در شهرها و روستاهای یک کشور تأثیر می‌گذارد.

(۱) اجتماعی - سیاسی

(۲) محیط زیستی - سیاسی

(۳) اقتصادی - اجتماعی

(۴) فرهنگی - اقتصادی

۱۸۳- عبارت‌های زیر به ترتیب مربوط به کدام مراحل در سامانه اطلاعات جغرافیایی هستند؟

(الف) تجزیه و تحلیل فضایی و مدل‌سازی

(ب) آمار پدیده‌های طبیعی و انسانی و ویژگی‌های آن‌ها

(ج) تصاویر ماهواره‌ای، نقشه‌ها و گزارش‌های میدانی

(۱) خروجی - ورودی - خروجی (۲) ورودی - خروجی - پردازش (۳) پردازش - ورودی - ورودی (۴) ورودی - پردازش - خروجی

۱۸۴- کدام گزینه مربوط به شیوه‌های حمل و نقل در مسافت‌های دور است؟

(۱) ریلی - لوله‌ای - آبی

(۲) ریلی - جاده‌ای - لوله‌ای

(۳) آبی - هوایی - لوله‌ای

(۴) لوله‌ای - جاده‌ای - دریایی

۱۸۵- اولین قطار پرسرعت الکتریکی در جهان در کدام کشور به حرکت درآمد و سرعت آن چقدر بود؟

(۱) ژاپن - بیش از ۲۰۰ کیلومتر در ساعت

(۲) ایالات متحده آمریکا - بیش از ۲۰۰ کیلومتر در ساعت

(۳) ژاپن - بیش از ۴۵۰ کیلومتر در ساعت

(۴) ایالات متحده آمریکا - بیش از ۴۵۰ کیلومتر در ساعت

۱۸۶- با توجه به پراکندگی شبکه‌های ریلی در جهان، عبارت‌های زیر به ترتیب مربوط به کدام قاره یا کشور هستند؟

(الف) این قاره دارای گسترده‌ترین شبکه خط آهن در میان قاره‌های جهان است.

(ب) کشوری که دارای گسترده‌ترین و طولانی‌ترین شبکه ریلی در جهان است.

(ج) در این کشور، سالانه میلیون‌ها نفر برای سفر از قطار استفاده می‌کنند.

(۱) آسیا - چین - چین (۲) اروپا - ایالات متحده آمریکا - هند

(۳) اروپا - چین - هند (۴) آسیا - ایالات متحده آمریکا - چین

۱۸۷- یکی از کاربردهای مهم کشتی‌های RO - RO (رو - رو)، در کدام گزینه به درستی بیان شده است؟

(۱) حمل کالاهایی مانند نفت، گاز و مواد معدنی

(۲) حمل و جابه‌جایی کالاها و مسافر

(۳) حمل خودروهای صادراتی

(۴) حمل کالاهایی مثل غلات و مرکبات

۱۸۸- کدام گزینه پرتعدادترین بنادر مسافری در ایران را به درستی نشان می‌دهد؟

(۱) بندر عباس - خرمشهر

(۲) بندر چارک - بندر بوشهر

(۳) بندر انزلی - بندر چابهار

(۴) بندر امام خمینی - بندر لنگه

۱۸۹- بیش‌ترین حمل و نقل هوایی در جهان متعلق به کدام کشورها می‌باشد؟

(۱) کره جنوبی - هند

(۲) امارات - قطر

(۳) ژاپن - کره جنوبی

(۴) چین - ایالات متحده آمریکا

۱۹۰- ایران به چه کشورهایی از طریق خطوط لوله، گاز طبیعی صادر می‌کند؟

(۱) ارمنستان - افغانستان - پاکستان - ترکمنستان

(۲) ترکیه - عراق - آذربایجان - ارمنستان

(۳) ترکمنستان - عراق - ترکیه - پاکستان

(۴) افغانستان - پاکستان - کویت - ترکیه

۱۹۱- هر یک از عبارات‌های زیر به ترتیب با کدام قسمت جدول مرتبط است؟

- آگاهی‌ها و دانش‌هایی که به سبب عادت از نظر شما پنهان بوده است.

دانش عمومی	(ج)	جهان متجدد
(ب)	به زبان و منطق جهان‌شمول سخن بگوید.	(الف)

- علوم انسانی و علوم اجتماعی بومی

- علوم عقلانی و وحیانی را علم محسوب نمی‌کند.

(۴) الف - ب - ج

(۳) ب - ج - الف

(۲) ب - الف - ج

(۱) الف - ج - ب

۱۹۲- هر عبارت به ترتیب علت، مفهوم و پیامد کدام گزینه است؟

- سرایت رویکرد جهان متجدد به جوامعی که علاوه بر علم تجربی، علوم عقلانی و وحیانی را نیز معتبر می‌دانند.

- هر فرد، گروه، قوم، جامعه و امتی آن را دارد.

- دست برداشتن از بخشی از ذخیره دانشی به نفع بخشی دیگر

(۱) تعارض در ذخیره دانشی - دانش عمومی - حل تعارض‌های میان جهان‌های اجتماعی با طرح ایده‌های جدید

(۲) رواج تعاریف متفاوت و گاه متضاد از علم - ذخیره دانشی - حل تعارض‌های میان دانش عمومی و دانش علمی یک جهان اجتماعی

(۳) تعارض در ذخیره دانشی - دانش حاصل از زندگی - از رشد و رونق بازماندن دانش علمی

(۴) رواج تعاریف متفاوت و گاه متضاد از علم - ذخیره آگاهی - حل تعارض‌های میان دانش عمومی و دانش علمی میان جهان‌های اجتماعی

۱۹۳- به ترتیب درست (ص) یا نادرست (غ) بودن عبارات‌های زیر را کدام گزینه به درستی نشان می‌دهد؟

(الف) نظریه پردازان کنش اجتماعی ویژگی‌های دیگر کنش، یعنی اراده و ارزش را مهم می‌دانند، ولی آن‌ها را برخاسته از آگاهی و تابع آن می‌بینند.

(ب) لمبروزو با روش تبیینی می‌خواست مجرم بودن یا نبودن را با مشاهده ویژگی‌های جسمانی و ظاهری تشخیص دهد.

(ج) در دیدگاهی که همه دانش‌ها را دانش حاصل از زندگی می‌داند، دانش‌ها نه کشف و بازسازی واقعیت، بلکه بازخوانی واقعیت‌ها هستند که

انسان‌ها برای سامان دادن به زندگی خود تولید می‌کنند.

(د) گروهی که موضوع علوم انسانی و علوم اجتماعی را همان امور انسانی و یکسان می‌دانند، ولی روش آن دو را متفاوت می‌دانند، معتقدند

که روش علوم اجتماعی همان روش علوم طبیعی، یعنی روش تجربی است.

(۴) ص - ص - غ - ص

(۳) ص - ص - غ - غ

(۲) ص - غ - ص - ص

(۱) غ - غ - ص - غ

۱۹۴- کدام گزینه به ترتیب جدول زیر را کامل می‌کند؟

علوم تفهیمی	جامعه‌شناسی خرد و کلان	موضوع فلسفه	فوائد علوم اجتماعی
(د)	(الف)	(ج)	(ب)

(۱) نیازمند به هم و مکمل یکدیگرند - ظرفیت دآوری درباره علوم طبیعی و فناوری حاصل از آن را دارند - شناسایی قوانین کلی موجودات - به علوم

انسانی به دلیل این‌که به فهم معانی کنش‌های انسان‌ها می‌پردازند نیز می‌گویند.

(۲) رویکردهای مختلف جامعه‌شناسی‌اند - ابزار بهره‌مندی انسان از طبیعت است - اصل وجود - به علوم طبیعی به دلیل این‌که به انتقاد از کنش‌های

ناپسند آدمیان می‌پردازند نیز گفته می‌شود.

(۳) ساختار اجتماعی و فرهنگ را مطالعه می‌کنند - فرصت موضع‌گیری اجتماعی مناسب و صحیح را برای دانشمندان فراهم می‌آورند - به موجودی خاص

مانند موجودات طبیعی، انسانی و اجتماعی می‌پردازد - به علوم اجتماعی به دلیل این‌که به فهم معانی کنش‌های انسان‌ها می‌پردازند نیز می‌گویند.

(۴) براساس دوری و نزدیکی به علوم طبیعی شکل گرفته‌اند - وسیله رهاسازی انسان از محدودیت‌های طبیعت را فراهم می‌کنند - اصل وجود - به

علوم اجتماعی به دلیل شناخت و فهم معانی کنش‌های آدمیان و پیامدهای آن نیز می‌گویند.

۱۹۵- کدام گزینه در ارتباط با مفهوم عادت‌زدایی صحیح نیست؟

(۱) جامعه‌شناس تلاش می‌کند با هنر آشنایی‌زدایی، از چشم‌انداز فردی غربیه به موقعیت‌های اجتماعی نگاه کند تا از نوعی دانش عملی و عمومی عبور کند

(۲) جامعه‌شناس سعی می‌کند به پیچیدگی و عمق موقعیت اجتماعی که افراد سعی می‌کنند از آن دور شوند نزدیک‌تر شود و پدیده‌های پنهان و

شگفت‌انگیز را کشف کند.

(۳) افراد در زندگی روزمره، غالباً بنا به نیازهای عملی خود با هر موقعیت اجتماعی مواجه می‌شوند و معمولاً از پیچیدگی و عمق آن موقعیت می‌کاهند.

(۴) افراد در زندگی روزمره از دید خود و برای خود به موقعیت‌های اجتماعی می‌نگرند ولی جامعه‌شناس باید تلاش کند تا به خود موقعیت اجتماعی و

ابعاد و اعماق آن نزدیک شود.

۱۹۶- کدام گزینه به ترتیب در ارتباط با «شاخه‌های علوم اجتماعی» و «نظام اجتماعی» نادرست و درست است؟

- ۱) علوم اجتماعی، کنش‌های اجتماعی و پیامدهای آن یعنی پدیده‌های اجتماعی را مطالعه می‌کنند - بخش‌های مختلف نظام اجتماعی بر یکدیگر اثر می‌گذارند و از یکدیگر اثر می‌پذیرند.
- ۲) زندگی اجتماعی انسان به دلیل این‌که ابعاد مختلف اقتصادی، سیاسی و فرهنگی دارد، شاخه‌ها و دانش‌های اجتماعی متفاوتی را پدید آورده است - نظام اجتماعی یک ساختار اجتماعی پویاست و مفهوم دیگری است که با نظم ارتباط دارد.
- ۳) اقتصاد، حقوق، مردم‌شناسی، جامعه‌شناسی، زبان‌شناسی و روان‌شناسی از جمله رشته‌هایی هستند که پدیده‌های اجتماعی را مطالعه می‌کنند و از شاخه‌های علوم اجتماعی می‌باشند - نظام اجتماعی هم‌چون خودرویی است که روشن شده و در حال حرکت است.
- ۴) کنش‌های اجتماعی ابعاد کم و بیش یکسانی دارند و برای بررسی و مطالعه این ابعاد، دانش‌های مختلفی به وجود آمده است - نظام اجتماعی می‌تواند با تغییر در خود مانند برداشت روزافزون از منابع تجدیدنظیر، نیازهای خود را در بلندمدت حفظ نماید.

۱۹۷- در ارتباط با پیامدهای یکسان‌انگاری طبیعت و جامعه کدام گزینه به درستی بیان شده است؟

- ۱) تسلط انسان بر جامعه را همان‌گونه که بر طبیعت تسلط یافته، به دنبال داشته است.
- ۲) نظم اجتماعی بیرون و مستقل از ما خواهد بود و فقط باید خود را با آن تطبیق دهیم و سازگار کنیم.
- ۳) جامعه مانند طبیعت محصول و مخلوق کنش‌های انسان‌هاست و بود و نبود آن وابسته به انسان است.
- ۴) با استفاده از دانش‌های ابزاری می‌توان جامعه و پدیده‌های اجتماعی را شناخت و تغییراتی بنیادی ایجاد کرد.

۱۹۸- کدام گزینه جدول زیر را به ترتیب کامل می‌کند؟

پیامد	علت
قفس آهنین	(ب)
(الف)	صرفاً معتبر دانستن روش‌های تجربی
هموار شدن مسیر عبور از جامعه‌شناسی تبیینی و روی آوردن به جامعه‌شناسی تفسیری	(ج)

- ۱) اخلاق‌گرایی - تأکید افراطی بر نظم طبیعی - تأکید بر اراده و ارزش از سوی نظریه‌پردازان کنش اجتماعی
  - ۲) ارزش‌زدایی - یکسان دانستن نظم اجتماعی و نظم طبیعی - تأکید بر طبیعی بودن کنش از سوی نظریه‌پردازان کنش اجتماعی
  - ۳) اخلاق‌گریزی - تأکید افراطی بر نظم اجتماعی - تأکید بر آگاهی و معنا از سوی نظریه‌پردازان کنش اجتماعی
  - ۴) معنازدایی - تأکید افراطی بر نظم اجتماعی - پیشرفت‌های چشمگیر جهان غرب در حوزه صنعت و فضا
- ۱۹۹- به ترتیب هر عبارت با کدام مفهوم مرتبط است؟

- اندازه‌گیری اجزای بدن در ایام جنگ جهانی دوم برای تعیین این‌که چه کسی از نژاد برتر برخوردار است.

- ساخت ابزارهایی برای رسم اشکال هندسی در دورانی که شهود تنها روش علمی قابل قبول بود.

- دو بال موفقیت انسان

- نادیده گرفتن پیچیدگی و عمق پدیده‌های اجتماعی

- ۱) ارزش‌زدایی - تأکید افراطی بر نظم موجود - نظم اجتماعی و خلاقیت - اخلاق‌گریزی
- ۲) اخلاق‌گریزی - یکسان دانستن نظم اجتماعی و نظم طبیعی - آگاهی و اراده - معنازدایی
- ۳) ارزش‌زدایی - فراتر رفتن از نظم موجود - نظم اجتماعی و خلاقیت - هویت‌زدایی
- ۴) معنازدایی - حفظ نظم موجود - خلاقیت و نظم طبیعی - هویت‌زدایی

۲۰۰- کدام گزینه به ترتیب به معنای «همراهی همدلانه» و «انسان به مثابه آگاهی و معنا» اشاره ندارد؟

- ۱) تأیید کنشگران و تلاش برای فهم همدلانه کنش‌های آن‌ها - هموار ساختن عبور از جامعه‌شناسان تبیینی و روی آوردن به جامعه‌شناسی تفسیری
- ۲) نگاه کردن به مسائل کنشگران از منظر فردی غریبه و تلاش برای فهم آنان است - انسان‌ها نقطه جوش و ذوب مخصوص به خود را دارند.
- ۳) به معنای تأیید کنشگران نیست - بروز نتیجه‌گیری‌های غلط در مطالعه پدیده‌های اجتماعی بدون توجه به عمق آن‌ها
- ۴) نگاه کردن به مسائل کنشگران از منظر خودشان برای فهم معنای کنش آن‌هاست - خالی از سکنه ماندن شهر اوردوس با وجود سرمایه‌گذاری و برنامه‌ریزی دولت چین

۲۰۱- کدام گزینه در ارتباط با «مطالعه موردی» و «جامعه‌شناسی تفهیمی - تبیینی وبر» به ترتیب نادرست و درست است؟

- (۱) از طریق روش‌های آماری پژوهشگر سعی می‌کند موقعیت جغرافیایی، اوضاع جمعیتی، اقتصادی، اجتماعی، فرهنگی و به طور کلی جزئیات زندگی مردم ده را بررسی کند - وبر معتقد بود که جامعه‌شناسان با نقد و اصلاح عقاید و ارزش‌ها، کار علمی می‌کنند و می‌توانند به مرز میان علم و غیرعلم تردید کنند و زمینه ورود جامعه‌شناسی تفهیمی، تبیینی را فراهم کنند.
- (۲) برای نشان دادن عمق پنهان و منحصر به فرد بودن یک پدیده اجتماعی به کار می‌رود - پدیده‌های معنادار مانند کنش اجتماعی را نیز می‌توان با روش حسی مطالعه کرد و به عمق و معنای آن‌ها پی برد.
- (۳) گافمن از جامعه‌شناسانی بود که برای تحقیق درباره بیمارستان روانی به عنوان یک نهاد اجتماعی از طریق مشاهده مشارکتی به عنوان یک کارمند مشغول به کار شد - جامعه‌شناس نمی‌تواند درباره درست یا غلط بودن عقاید و ارزش‌ها داوری کند.
- (۴) اگر محقق بخواهد تمامی ابعاد یک پدیده اجتماعی مثلاً یک نهاد اجتماعی را به روش کمی مطالعه کند، از این روش استفاده می‌کند - تفهیم روش مستقلی برای علوم انسانی نیست، بلکه مقدمه‌ای برای روش علمی که همان روش تجربی است، می‌باشد.

۲۰۲- به ترتیب کدام گزینه پاسخ سوالات زیر را نشان می‌دهد؟

- روش ویژه علوم انسانی و اجتماعی در قرن بیستم چه بود؟

- فهم هر کنش مستلزم چیست؟

- موضوع رویکرد تفسیری چیست؟

- (۱) تفسیر - دسترسی به معنای ذهنی و معنای فرهنگی نهفته در آن - کنش‌های اجتماعی و معنای آن‌ها
- (۲) نگاه از بیرون - دسترسی به معنای فردی و معنای ذهنی نهفته در آن - کنش‌های اجتماعی و معنای آن‌ها
- (۳) تفسیر - آگاهی از قصد و هدف کنشگر از انجام دادن آن - پدیده‌های اجتماعی همانند پدیده‌های طبیعی
- (۴) نگاه از بیرون - دسترسی به معنای فردی و معنای اجتماعی نهفته در آن - یکسان‌انگاری نظم طبیعی و نظم اجتماعی

۲۰۳- در رویکرد تفسیری: .....

- (۱) جامعه‌شناس فقط می‌تواند آرمان‌ها و ارزش‌های اجتماعی را توصیف کند، بنابراین هدف از بررسی پدیده‌های اجتماعی پیش‌بینی و کنترل آن‌هاست و جامعه‌شناس دیگر دغدغه نزدیک شدن به علوم طبیعی و ابزاری را ندارد.
- (۲) با نگاه از بیرون، آگاهی و معناداری را مهم‌ترین ویژگی کنش اجتماعی می‌داند و زندگی اجتماعی انسان را با تأکید بر آگاهی مطالعه می‌کند و در پی معنابخشی و انسجام به آن است.
- (۳) تنوع و تکثر معنای، موجب پیچیدگی کنش‌های انسانی و دشواری فهم معنای آن‌ها می‌شود، بنابراین برای فهم کنش انسان‌ها باید به سراغ روش‌هایی رفت که تنوع‌ها و تفاوت‌ها را در نظر می‌گیرد؛ این روش‌ها در مقابل روش‌های کمی می‌باشند.
- (۴) پدیده‌های اجتماعی همانند پدیده‌های طبیعی در نظر گرفته می‌شوند، بنابراین روش مطالعه آن‌ها یکسان است و هدف جامعه‌شناسی همانند هدف علوم طبیعی است.

۲۰۴- کدام موارد در ارتباط با قوم‌نگاری به درستی بیان شده است؟

- (الف) محقق می‌خواهد تمامی ابعاد یک پدیده اجتماعی خاص مثلاً یک فرد یا یک نهاد را مطالعه کند و عمق پنهان آن‌ها را نشان دهد.
  - (ب) نوعی پژوهش کیفی براساس مشاهده مشارکتی است که در آن محقق به دنبال پرده برداشتن از معناهایی است که در کنش‌ها نهفته‌اند.
  - (ج) محقق برای شناخت قوم از دید یک فرد غریبه به مسائل و مشکلات آن‌ها نگاه می‌کند تا معنای کنش آن‌ها را درک کند.
  - (د) پژوهشگر به دنبال تجربه کنش‌های قومی است و خود را در شرایط فرهنگی آن‌ها قرار می‌دهد تا آن‌ها را بهتر بشناسد.
- (۱) ب - ج   (۲) ب - د   (۳) الف - ج   (۴) ج - د

۲۰۵- به ترتیب درست (ص) یا نادرست (غ) بودن عبارات‌های زیر را کدام گزینه به درستی نشان می‌دهد؟

- (الف) پیدایش فرهنگ‌ها و جهان‌های اجتماعی مختلف، پیامد خلاق و فعال بودن انسان‌ها در تولید معنای می‌باشند.
- (ب) تأکید بر پیچیدگی کنش‌ها و پدیده‌های اجتماعی و تنوع معنای آن‌ها، به این معناست که جوامع انسانی هیچ شباهت و اشتراکی ندارند.
- (ج) در قرن نوزدهم دیلتای و وبر مدعی شدند که هر چند جهان اجتماعی همانند جهان طبیعی نظم و قواعد خاصی دارد، اما انسان‌ها همانند موجودات طبیعی نیستند و پدیده‌های اجتماعی با پدیده‌های طبیعی تفاوت دارند.
- (د) آزمایش زیباردو مثال خوبی از کاربرد آزمایش در جامعه‌شناسی است، زیرا گاهی به ندرت می‌توان به نحو مفیدی از روش آزمایش در جامعه‌شناسی استفاده کرد.

(۱) غ - غ - ص - ص   (۲) ص - ص - غ - غ   (۳) غ - ص - غ - ص   (۴) ص - غ - ص - ص

۲۰۶- در ارتباط با یک پدیده اجتماعی مانند تکدی‌گری، به ترتیب هر یک از رویدادهای «تبیینی»، «تبیینی- تفهیمی» و «تفسیری» چگونه به مطالعه آن می‌پردازند؟

(۱) توصیف و تبیین تکدی‌گری برای انسجام‌بخشی به جامعه - فهم پدیده تکدی‌گری و داوری علمی کنش‌های متکدیان و ارزیابی آنان - مطالعه تکدی‌گری به روش حس و تجربه و یافتن راهکارهای علمی برای کنترل آن‌ها

(۲) مطالعه تکدی‌گری به روش حس و تجربه و نگاه از بیرون - مطالعه تکدی‌گری و فهم معنای آن - ورود به جمع متکدیان برای تجربه کنش‌ها و نگاه از درون به آن‌ها برای یافتن معانی کنش‌هایشان

(۳) نشان دادن علت ایجاد تکدی‌گری در جامعه و افزایش آن - نگاه به مسائل متکدیان از منظر خودشان برای فهم معانی کنش‌هایشان - بررسی پدیده تکدی‌گری به عنوان یک پدیده طبیعی و یافتن راه‌حلی برای کنترل آن

(۴) مطالعه تکدی‌گری برای پیش‌بینی و کنترل آن‌ها - مطالعه آن‌ها با زندگی در بین افراد متکدی و ارزیابی عقاید و ارزش‌ها و نقد و اصلاح آنان - توصیف و فهم پدیده تکدی‌گری به عنوان یک کنش اجتماعی معنادار از طریق نگاه از بیرون

۲۰۷- کدام گزینه عبارت‌های زیر را به درستی تکمیل می‌کند؟ (به ترتیب)

- لازمه شناخت پدیده‌های اجتماعی، شناخت صحیح و توأمان ..... و ..... انسان‌هاست.

- رویکرد تبیینی بر آن چه .....، تمرکز می‌کند.

- در اوایل قرن بیستم میلادی، عده‌ای در جهان غرب پیدا شدند که به جای ..... بر ..... علوم تأکید کردند.

(۱) تفاوت‌های فردی، اجتماعی - تفاوت‌های ذهنی و فرهنگی - حس می‌شود - روش - موضوع

(۲) شباهت‌های فردی، اجتماعی - وجوه مشترک - می‌فهمد - روش - موضوع

(۳) تفاوت‌های فردی، اجتماعی - وجوه مشترک - مشاهده می‌شود - موضوع - روش

(۴) شباهت‌های ذهنی، فرهنگی - وجوه تمایز - درک می‌کند - موضوع - روش

۲۰۸- کدام گزینه با متن زیر مرتبط نیست؟

«جامعه‌شناسانی که در تحلیل خودکشی به عوامل اقتصادی مانند فقر و کاهش رفاه عمومی توجه کرده‌اند، از سوی برخی دیگر از جامعه‌شناسان با این انتقاد روبه‌رو هستند که نرخ خودکشی در بعضی کشورها با سطح رفاه عمومی بالا، بیش‌تر از برخی جوامع با سطح رفاه و شرایط اقتصادی پایین‌تر است.»

(۱) وجود نظریات متفاوت اندیشمندان یک حوزه درباره پدیده‌های اجتماعی، نشانه پیچیدگی و عمق پدیده‌های اجتماعی و البته دشواری فهم آن‌هاست.

(۲) پس از انقلاب صنعتی، مسئله خودکشی به شکل بی‌سابقه‌ای در جوامع صنعتی رواج پیدا کرد؛ به گونه‌ای که جامعه‌شناسان، روان‌پزشکان، اقتصاددانان، حقوق‌دانان و فیلسوفان را به مطالعه این پدیده واداشت و پاسخ‌های آن‌ها به چرایی وقوع خودکشی با یکدیگر متفاوت بود.

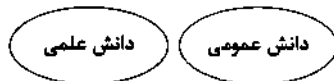
(۳) بررسی و مطالعه پدیده‌های انسانی و اجتماعی بدون توجه به عمق آن‌ها به نتیجه‌گیری‌های غلط و اشتباه منجر می‌شود، تفاوت پدیده‌های اجتماعی در معنای متفاوتشان است و دقیقاً همین معانی متفاوت، هویت آن‌ها را تعیین می‌کند.

(۴) برخی رویکردها برای دستیابی به پاسخ‌های کاملاً قابل پیش‌بینی درباره چرایی وقوع پدیده‌های اجتماعی، به موقعیت‌های پیچیده و عمیق آن‌ها نزدیک می‌شوند.

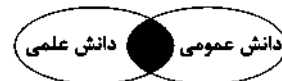
۲۰۹- هر عبارت با کدام نمودار مرتبط است؟ (به ترتیب)

(ج)

(ب)

(الف)

- دانش‌ها نه کشف و بازخوانی واقعیت، بلکه بازسازی واقعیت هستند.

- دانش علمی به دلیل امکان اعتباریابی، نسبت به دانش عمومی از اعتبار بیش‌تری برخوردار است.

- برتری دانش تجربی بر دانش حاصل از زندگی را بی‌اعتبار می‌داند.

- دانش علمی برای حفظ هویت خود باید از ورود دانش عمومی به قلمرو علم جلوگیری کند.

(۱) ج - ب - ج - الف

(۲) الف - ج - ج - ب

(۳) ج - الف - ج - ب

(۴) ب - الف - الف - ج

- ۲۱۰- کدام گزینه «افتراق کنت و وبر»، «اشتراک وبر و دیلتای» و «اشتراک مطالعه موردی و قوم‌نگاری» را به ترتیب نشان می‌دهد؟
- (۱) رویکرد تبیینی - نگاه از بیرون - تقابل با روش‌های کیفی
  - (۲) معناداری پدیده‌های اجتماعی در مقایسه با پدیده‌های طبیعی - تفاوت پدیده‌های اجتماعی با پدیده‌های طبیعی - مشاهده مشارکتی
  - (۳) رویکرد تفهومی، تبیینی - نگاه از درون - روش آزمایش
  - (۴) توصیف و درک ارزش‌ها و آرمان‌های اجتماعی - یکسان‌انگاری پدیده‌های اجتماعی و پدیده‌های طبیعی - روش‌های کیفی

۲۱۱- کدام گزینه از مقدمات برهان فارابی در اثبات خدا نیست؟

- (۱) محال بودن تسلسل علل نامتناهی
- (۲) اصل علیت
- (۳) تقدم وجودی علت بر معلول
- (۴) اصل سنخیت

۲۱۲- کدام گزینه در بحث خداشناسی فلسفی صحیح نمی‌باشد؟

- (۱) بحث خداشناسی تا زمانی فلسفی است که از روش فلسفی محض تجاوز نکند.
- (۲) فیلسوف به هیچ‌وجه نباید عقاید دینی خود را وارد فلسفه کند.
- (۳) نتایج بحث‌های خداشناسی فلسفی باید به صورت استدلالی عرضه شود.
- (۴) اعتقاد فلسفی به خدا از طریق قواعد فلسفی ممکن است.

۲۱۳- کدام گزینه مثال خوبی برای محال بودن تسلسل است؟

- (۱) بی‌نهایت چوب کبریت روشن که هر کدام باید توسط چوب کبریتی دیگر روشن شود.
- (۲) بی‌نهایت سرباز که هر کدام پشت سر دیگری ایستاده و سلام نظامی می‌دهند.
- (۳) جنگلی با بی‌شمار درخت و بی‌شمار حیوان در داخل آن.
- (۴) خانه‌ای با بی‌شمار دیوار که هر دیوار بی‌شمار آجر دارد.

۲۱۴- براساس نظریه «ابن سینا» کدام گزینه یک حمل ضروری محسوب نمی‌شود؟

- (۱) مثلث شکل سه‌ضلعی است.
- (۲) انسان حیوان ناطق است.
- (۳) اسب موجود است.
- (۴) جوهر جنس الاجناس است.

۲۱۵- کدام عبارت درست است؟

- (۱) وجود امری بدیهی بوده و نیاز به دلیلی جدا از چیستی ندارد.
- (۲) وجود و چیستی درهم آمیخته‌اند و قابل بررسی جداگانه نیستند.
- (۳) حمل ضروری، حمل وجود بر ماهیت است که دلیل نمی‌خواهد.
- (۴) حس و تجربه دو ابزار دلیل‌آوری برای حمل وجود بر چیستی هستند.

۲۱۶- کدام گزینه درست است؟

- (۱) ماهیت برای اثبات وجود کافی بوده و ذهن ما قادر به درک ماهیت بدون وجود نیست.
- (۲) گاه ماهیاتی تصور می‌شوند که فاقد وجود هستند که این نشان‌دهنده بی‌اعتبار بودن آن‌هاست.
- (۳) وجود ماهیت دلیلی بر وجود نیست و ماهیت ضرورتی برای مفهوم وجود ایجاد نمی‌کند.
- (۴) گاه موجوداتی هستند که فاقد ماهیت‌اند که این نشان‌دهنده مغایرت وجود و ماهیت است.

۲۱۷- در صورت اصالت دادن به ماهیت: .....

- (۱) تمام موجودات در وجود مشترک بوده و در ماهیت مشکک (= امور مختلف با هم) هستند.
- (۲) ماهیت به عنوان وجهی مشترک میان موجودات فرض می‌شود و تفاوت موجودات در وجود پدیدار می‌شود.
- (۳) موجودات از حیث ماهیت متفاوت بوده و در وجود مشترک‌اند.
- (۴) جهان به شکلی که ما می‌بینیم شکل می‌گیرد.

۲۱۸- کدام یک از دسته‌های زیر با هم هم‌خوانی ندارند؟

- (۱) شریک‌الباری - مثلث دایره - پرنده خزنده
- (۲) دریای جیوه - ققنوس - دیو
- (۳) انسان - دیو سه‌سر - معجزات
- (۴) باری - پرنده - روح

۲۱۹- کدام گزینه درست است؟

- ۱) اشیای جهان از آن حیث که موجودند، واجب‌الوجود محسوب می‌شوند.
- ۲) واجب‌الوجود بالغیر، وجودبخشی است که خارج از مفهوم وجود می‌بخشد.
- ۳) واجب‌الوجود بالذات موجوداتی را گویند که قبل از وجود در حالت تساووی وجود و عدم بوده‌اند.
- ۴) ضرورت‌بخشی واجب‌الوجود بالذات برای وجودبخشی به ممکن‌الوجود از یک امر بیرونی است.

۲۲۰- کدام گزینه صحیح است؟

- ۱) واجب‌الوجود دو قسم است که یک قسم آن با ممکن‌الوجود منسلوی است.
- ۲) متمتع‌الوجود در صورت پیدا شدن علت، واجب‌الوجود بالغیر می‌شود.
- ۳) ممکن‌الوجود در صورت پیدایش علت، واجب‌الوجود بالذات می‌شود.
- ۴) میان واجب‌الوجود بالغیر و بالذات عموم و خصوص مطلق برقرار است.

۲۲۱- تفاوت رابطه علیت با دیگر رابطه‌ها چیست؟

- ۱) وجودبخشی
- ۲) عمق رابطه
- ۳) طول رابطه
- ۴) زمان رابطه

۲۲۲- کدام گزینه نظر تجربه‌گرایان درباره رابطه علیت نیست؟

- ۱) رابطه علیت حاصل اتفاقات پی‌درپی است.
- ۲) رابطه علیت رابطه‌ای نیست که با عقل تبیین شود.
- ۳) تکرار یک اتفاق باعث تداعی رابطه علیت در ذهن است.
- ۴) قبل از تجربه علیت می‌توان با حکم عقل به آن رسید.

۲۲۳- کدام گزینه درست است؟

- ۱) از نظر مسلمانان مسئله علیت مسئله‌ای است عقلی که با تجربه قابل اثبات است.
- ۲) دیوید هیوم فیلسوفی بود که بر عدم حس‌گرایانه بودن علیت تأکید داشت و آن را تفکیک می‌کرد.
- ۳) کانت فیلسوفی تجربه‌گرا بود که بر توالی روابط و در نتیجه متصور شدن رابطه علیت تأکید داشت.
- ۴) ابن سینا فیلسوف مسلمان بیان می‌کند که درک رابطه علیت از طریق تجربه امکان‌پذیر نیست.

۲۲۴- در چه صورت ممکن‌الوجود از حالت تساوی خارج شده و آن زمان به آن چه می‌گویند؟

- ۱) با پیدایش علت - واجب‌الوجود بالذات
- ۲) با وجودبخشی واجب‌الوجود - واجب‌الوجود بالذات
- ۳) با پیدایش علت - واجب‌الوجود بالغیر
- ۴) با وجودبخشی واجب‌الوجود - واجب‌الوجود بالغیر

۲۲۵- کدام گزینه درباره رابطه علیت درست است؟

- ۱) رابطه علیت اولین و نخستین بحث فلسفی است.
- ۲) رابطه علیت یک اصل است و فروعی دارد.
- ۳) رابطه علیت مورد بحث تجربه‌گرایان نبوده است.
- ۴) رابطه علیت رابطه‌ای بعد از وجود است.

۲۲۶- کدام گزینه به نتیجه رد اصل سنخیت اشاره ندارد؟

- ۱) عدم توان فرد در تبیین نظم و هماهنگی
- ۲) بی‌فایده بودن تلاش‌های علمی
- ۳) بی‌اعتبار شدن علوم و پذیرش هرج و مرج
- ۴) عدم توان در تبیین و توصیف اتفاق

۲۲۷- کدام گزینه درباره «کارل مارکس» درست است؟

- ۱) وی در تقسیم‌بندی فلسفه جزء معتقدین به علل‌العلل بود.
- ۲) مارکس با وجود عدم اعتقاد به علل‌العلل به دنیال غایت بود.
- ۳) مارکس علل‌العلل و هم‌چنین غایت‌مندی را نفی می‌کرد.
- ۴) مارکس معتقد به علل‌العلل بود، اما غایت‌مندی را نفی می‌کرد.

۲۲۸- اتهام اصلی «سقراط» چه بود؟

- ۱) گمراه کردن جوانان بر علیه بزرگان
- ۲) کوچک شمردن بزرگان در جدل
- ۳) انکار خدایانی که همه به آن‌ها معتقدند.
- ۴) گردن‌افرازی در مقابل سوفسطائیان

۲۲۹- به چه علتی گفته‌اند «افلاطون» ابداع‌کننده خداشناسی فلسفی است؟

- ۱) زیرا نخستین فیلسوف یونانی بود که درباره خدا سخن گفت.
- ۲) زیرا با دقتی فلسفی و استدلالی درباره خدا صحبت کرد.
- ۳) زیرا برای دفاع از سقراط دست به بررسی خدایان زد.
- ۴) زیرا شروع‌کننده جریان خداشناسی در یونان بود.

۲۳۰- کدام گزینه از توصیفات «افلاطون» راجع به خدا نیست؟

- ۱) نه می‌زاید و نه از میان می‌رود.
- ۲) حقیقتی که خوب‌ترین و بهترین است.
- ۳) ذاتی که خود را در موجودات دمیده.
- ۴) موجودی جاویدان و برتر از ماده.

دفترچه شماره ۳

آزمون شماره ۱۴

جمعه ۲۷/۱۰/۹۸

سال تحصیلی ۹۹-۱۳۹۸

پاسخ‌های تشریحی

پایه دوازدهم انسانی

دوره‌ی دوم متوسطه

نام و نام خانوادگی:	شماره داوطلبی:
تعداد سؤالاتی که باید پاسخ دهید: ۲۳۰	مدت پاسخگویی: ۲۱۵ دقیقه

عناوین مواد امتحانی آزمون گروه آزمایشی علوم انسانی. تعداد سؤالات و مدت پاسخگویی

ردیف	مواد امتحانی	تعداد سؤال	شماره سؤال		مدت پاسخگویی
			از	تا	
۱	فارسی	۲۵	۱	۲۵	۱۸ دقیقه
۲	زبان عربی (عمومی)	۲۵	۲۶	۵۰	۲۰ دقیقه
۳	دین و زندگی	۲۵	۵۱	۷۵	۱۷ دقیقه
۴	زبان انگلیسی	۲۵	۷۶	۱۰۰	۲۰ دقیقه
۵	ریاضی و آمار ۳	۲۰	۱۰۱	۱۲۰	۳۰ دقیقه
۶	علوم و فنون ادبی ۳	۲۰	۱۲۱	۱۴۰	۲۰ دقیقه
۷	عربی، زبان قرآن ۳	۱۰	۱۴۱	۱۵۰	۱۰ دقیقه
۸	تاریخ ۳	۲۰	۱۵۱	۱۷۰	۲۰ دقیقه
۹	جغرافیا ۳	۲۰	۱۷۱	۱۹۰	۲۰ دقیقه
۱۰	جامعه‌شناسی ۳	۲۰	۱۹۱	۲۱۰	۲۰ دقیقه
۱۱	فلسفه دوازدهم	۲۰	۲۱۱	۲۳۰	۲۰ دقیقه

برای اطلاع از نتایج آزمون و زمان دقیق اعلام آن باید در کانال تلگرام گاج عضو شوید. @Gaj_ir

آزمون‌های سراسر گاج

دروس	طراحان	ویراستاران علمی
فارسی	امیرنجات شجاعی - مهدی نظری	اسماعیل محمدزاده مسیح گرجی - مریم نوری‌نیا
زبان عربی	روح‌اله اصغری	حسام حاج مؤمن - اردلان منصوری شاهو مرادیان - سید مهدی میرفتحی پریسا فیلو
دین و زندگی	مرتضی محسنی‌کبیر محمد رضایی‌نفا	بهاره سلیمی
زبان انگلیسی	امید یعقوبی‌فرد	مریم پارسائیان
ریاضیات	محمد یگانه	ندا فرهختی - پگاه افتخار سودابه آزاد - زهرا ساسانی
تاریخ	محمداسماعیل سلمان‌پور	سیده مریم میرقاسمی - فاطمه ساریخانی مریم پارسائیان - اردلان منصوریان
جغرافیا	محسن مصلائی	محمداسماعیل سلمان‌پور مریم پارسائیان - سیده مریم میرقاسمی فاطمه ساریخانی
جامعه‌شناسی	میثا تاجیک	مریم پارسائیان - رقیه بزند سیده مریم میرقاسمی - اردلان منصوریان
فلسفه و منطق	الهام سادات عابدی	مریم پارسائیان - عماد صفرزاد

دفتر مرکزی تهران، خیابان انقلاب بین
چهارراه ولیعصر (عج) و
خیابان فلسطین، شماره ۹۱۹

اطلاع‌رسانی و ثبت‌نام ۰۲۱-۶۴۲۰

نشانی اینترنتی www.gaj.ir

آماده‌سازی آزمون

مدیریت آزمون: ابوالفضل مزروعی

بازبینی و نظارت نهایی: سارا نظری

برنامه‌ریزی و هماهنگی: مریم جمشیدی عینی - مینا نظری

ویراستاران فنی: بهاره سلیمی - ساناز فلاحی - آمنه قلی‌زاده - مروارید شاه‌حسینی - مریم پارسائیان

سرپرست واحد فنی: سیده قاسمی

صفحه‌آرا: فرهاد عبدی

طراح شکل: فاطمه میناسرشت

حروف‌نگاران: پگاه روزبهانی - زهرا نظری‌زاد - سارا محمودنسب - نرگس اسودی - التناز دارانی - مهناز کاظمی
فرزانه رجیبی

امور چاپ: عباس جعفری

فارسی

۱) ۳ باسق: بلند ≠ ه) کوته / سور: جشن ≠ ز) غم / قدوم: آمدن

≠ ب) رفتن / مستور: پوشیده ≠ و) هویدا / سفله: فرومایه ≠ ج) گرانمایه

۲) ۳ واژه «پرده» در بیت سؤال و گزینه (۳) در معنی «آهنگ و نمه‌های

مرتّب» به کار رفته، اما در سایر گزینه‌ها به معنی «پوشش و حجاب» است.

۳) ۴ اعراض: روی‌گردانی (۱ واژه)

معنی درست واژه در سایر گزینه‌ها:

۱) گهر: اسب یا استری که به رنگ سرخ تیره است. (گزند: اسبی که رنگ آن

میان زرد و بور باشد.) / بنان: سرانگشت، انگشت (۲ واژه)

۲) تموز: ماه دهم از سال رومیان، تقریباً مطابق با تیر ماه سال شمسی؛ ماه

گرم / شوموم: باد بسیار گرم و زیان‌رساننده / جسیم: خوش‌اندام (۳ واژه)

۳) معجز: سرپوش، روسری / گرزّه: ویژگی نوعی مار سمی و خطرناک /

جلیبه: زیور، زینت / بنات: جمع بنت، دختران (۴ واژه)

۴) ۴ املاک درست واژه در ابیات:

الف) ظن: گمان ب) اسرار: رازها

ج) خار: تیغ د) خاستن: بلند شدن

ه) قربت: نزدیکی

۵) ۳ املاک درست واژه در عبارات گزینه (۳):

ب) بحر: دریا د) فراق: دوری

۶) ۳ املاک درست واژه‌ها:

منصوب (بعد از «خیانت»): نسبت داده شده / صواب: درست

۷) ۲ در گزینه (۳) روی هم، ۵ گروه مسندی وجود دارد.

این جهان راه است.

نوار مسند فعل استاری

ما راهی هستیم]

نوار مسند فعل استاری

مرکب، خوی ما است.

نوار مسند فعل استاری

هرکه ... رنجه گردد.

نوار مسند فعل استاری

مرکبش رهوار نیست.

نوار مسند فعل استاری

بررسی سایر گزینه‌ها:

۱) [تو] این جهان را سفله دان.

مفعول مسند فعل استاری

[تو] بسیار او اندک شمر.

نوار مفعول مسند فعل استاری

گرچه داده‌ی سفله بسیار است.

نوار مفعول مسند فعل استاری

آن بسیار نیست. (روی هم، ۴ گروه مسندی)

نوار مسند فعل استاری

۲) دشمنان تو همه بیمار اند = هستند.]

نوار مفعول مسند فعل استاری

بندۀ تن‌درست [م = هستم].

نوار مسند

آن که ... ز بیمار دورتر باید.

نوار مفعول مسند فعل استاری

دقت کنیم؛ فعل اسنادی در این جمله، در واقع از مصدر «بایستن» است، اما ممکن است. به نظر خواننده امروز برسد که فعل «باشد» بعد از «باید» حذف شده و فعل اسنادی همان «باشد» است.

او بیمار نیست. (روی هم ۴ گروه مسندی)

نوار مسند فعل استاری

۴) [او] دین را دام سازد. (۱ گروه مسندی)

نوار مفعول مسند فعل استاری

۸) ۲ شوق عالم بالا / زبان سیزه او / چشم شبمنش

صفت مضاف‌الیه مضاف‌الیه مضاف‌الیه مضاف‌الیه

۹) ۱ بررسی سایر گزینه‌ها:

۲) دوستان [با شما سخن می‌گویم] / دستی [دهید].

۳) ای دل [یا تو سخن می‌گویم].

۴) گناه از بنده [است] / عفو از خداوند [است] / تمنا از گدا [است] /

چود ز پادشه [است].

۱۰) ۳ بررسی سایر گزینه‌ها:

۱) پریشان‌سخن سنبل باغ بهشت است. / بهشت: مضاف‌الیه مضاف‌الیه

گروه مسندی

۲) [تو] درمان سینۀ من هستی. / من: مضاف‌الیه مضاف‌الیه

گروه مسندی

۴) [تو] انیس خاطر مجنون نمی‌شوی. / مجنون: مضاف‌الیه مضاف‌الیه

گروه مسندی

۱۱) ۳ ترکیب‌های وصفی: چشم پاک / آن گل‌پیرهن (۲ مورد)

بررسی سایر گزینه‌ها:

۱) کدامین گوهر / گوهر شب‌تاب / این دریا (۳ مورد)

۲) عارض گل‌رنگ / هر مو / مزگان تر (۳ مورد)

۴) هیچ باغ / باغ دل‌گشا / جبهه‌واکرده (۳ مورد)

۱۲) ۳ «فیه‌مافیه» اثری‌ست با مضمون عرفانی از مولوی، به نشر.

۱۳) ۲ بررسی آرایه‌ها در گزینه (۲):

ایهام تناسب: کام: ۱- آرزو (معنی درست) ۲- دهان (معنی نادرست، متناسب با دل و لب)

کنایه: به کام دل رساندن: کنایه به آرزوی خود رساندن (به تعبیری) / جان به لب رساندن: کنایه از بسیار آزار دادن

تضاد: برسانی ≠ نرسانی

۱۴) ۱ ایهام (بیت «الف»): راستی ۱- کشیدگی قد، اعتدال قامت

۲- درستی و پاک‌دلی و صداقت

استعاره (بیت «ه»): جان: استعاره از معشوق / نسبت دادن صفت «خونین» به لاله تشخیص و استعاره به شمار می‌رود.

ایهام تناسب (بیت «ب»): قلب: ۱- سگۀ قلبی (معنی درست) ۲- عضو مرکزی دستگاه گردش خون (معنی نادرست، متناسب با دل)

تلمیح (بیت «ج»): اشاره به داستان حضرت یوسف (ع)

تشبیه (بیت «د»): دل به که (کس) / دل به دهان

۱۵) ۴ واج‌آزایی: تکرار صامت‌های «ش» و «م» / اسلوب معادله: —

بررسی سایر گزینه‌ها:

۱) استعاره: غنچه: استعاره از دل / شاخسار: استعاره از وجود شاعر / در عبارت «سربه‌مهر» هم در کنار مفهوم کنایی آن، نسبت دادن سر به دل، تشخیص و

استعاره است. / کنایه: «ناخن به چیزی زدن» کنایه از بهره‌جستن از چیزی یا امتحان کردن آن / سر به مهر معادل کنایه‌های «دست‌نخورده» و «سریسته»

۲) تشخیص: نسبت دادن گریه به ابر و این که خزان چهره زرد داشته باشد. / جناس (ناقص): درد، زرد، سرد

مفهوم سایر گزینه‌ها:

- (۱) توصیه به ادب و رفتار نیکو با همگان
(۲) قناعت و آزادگی درویش، آرام‌بخش است.
(۴) رمیدگی عاشق از معشوق / واسوخت

زبان عربی (عمومی)

■ درست‌ترین و دقیق‌ترین جواب را در ترجمه یا تعریب یا مفهوم مشخص کن
(۲۵-۲۶):

۲۶ ۴ ترجمه کلمات مهم: یَشْتَوِي: برابر هستند / الَّذِينَ يَعْلَمُونَ: کسانی که می‌دانند / وَالَّذِينَ لَا يَعْلَمُونَ: و کسانی که نمی‌دانند

اشتباهات بارز سایر گزینه‌ها:

- (۱) با(← و)، «يَشْتَوِي» مضارع است؛ اما ماضی ترجمه شده است.
(۲) «می‌دانستند» ماضی استمراری است؛ اما «يَعْلَمُونَ» مضارع است. به همین شکل فعل بعدی «لا يعلمون» نیز اشتباه ترجمه شده است.
(۳) «علم می‌آموزند» و «علم نمی‌آموزند» به ترتیب ترجمه «يَتَعَلَّمُونَ» و «لا يتعلمون» است نه «يَعْلَمُونَ» می‌دانند» و «لا يعلمون» نمی‌دانند».

۲۷ ۳ ترجمه کلمات مهم: ثَرَى النَّاسِ: مردم را می‌بینی / مَخْلُوقِينَ: آفریده شده / الْفِضَّةُ: نقره / أَوْ: یا / الذَّهَبُ: طلا / خَلَقْتِهِمْ: آفرینش شان / سَوَاءٌ: یکسان، برابر

اشتباهات بارز سایر گزینه‌ها:

- (۱) «ثَرَى» مضارع منفی نیست، «نبوده» معادلی در متن ندارد، ضمیر «هم» در «خَلَقْتِهِمْ» ترجمه نشده است، عدم ترجمه «تراهم»
(۲) «مردمی» نکره اما «النَّاس» معرفه است، جابه‌جا شدن «طلا» و «نقره»، «مَخْلُوقِينَ» باید به صورت حال ترجمه شود نه فعل.
(۴) «مَخْلُوقِينَ» به صورت صفت ترجمه شده و نادرست است، ضمیر «هم» ترجمه نشده است.

۲۸ ۲ ترجمه کلمات مهم: قَدْ تَمَّ: انجام گرفته است، صورت گرفته است / إِنْشَاءُ: ساختن / هَذِهِ الطَّرِيقُ: این راه / بِوِاسِطَةِ: به واسطه، به وسیله / عَمِلَ: کار کرده‌اند / تَطْوِيرٌ: بهینه‌سازی / عَدَدٌ مِنَ الْعُلَمَاءِ: تعدادی از دانشمندان

اشتباهات بارز سایر گزینه‌ها:

- (۱) «فقط» معادلی ندارد، «دانشمندان زیادی» و «در» نادرست است، «شَرِكَةٌ کرده‌اند» ترجمه «عَمِلَ» نیست.
(۳) «تمام نمی‌شود مگر ...» کاملاً نادرست است و در واقع ترجمه عبارت دیگری است، «برخی» ترجمه «بَعْضٌ» است نه «عَدَدٌ»، «در» نادرست ترجمه شده است.
(۴) فعل «تَمَّ» صورت گرفته است، انجام شده است» ترجمه نشده است، «زیادی» معادل ندارد، «فَعَالِيَّتٌ کرده‌اند» ترجمه دقیق برای «عَمِلَ» نیست، «در» نادرست ترجمه شده است.

۲۹ ۴ ترجمه کلمات مهم: كَانُ زَمِيلِي يُزَعِّمُ: هم‌کلاسی‌ام گمان می‌کرد / أَنَّهُ غَيْرُ قَادِرٍ عَلَى النَّجَاحِ فِي الدَّرَاسَةِ: که قادر به موفقیت در درس خواندن نیست / ثُمَّ يَكُنُّ يَهْتَمُّ: توجه نمی‌کرد / قُدْرَاتِهِ: توانایی‌هایش / قَوَاهِبِهِ: استعداد‌هایش

اشتباهات بارز سایر گزینه‌ها:

- (۱) «گمان ... این بود» کاملاً نادرست است. «كَانُ يَزَعِّمُ» باید به صورت ماضی استمراری ترجمه شود، ضمیر «تس» اضافی است، «قُدْرَاتِ» و «قَوَاهِبِ» مفرد نیستند، «بی‌توجه بود» نادرست است.
(۲) فعل عبارت باید به صورت ماضی استمراری ترجمه شود نه مضارع، «غَيْرُ قَادِرٍ» دقیق ترجمه نشده است، «در حالی‌که» و «هم» معادل ندارند، «بی‌توجه است» نادرست است.
(۳) «كَانُ يَزَعِّمُ» معادل ماضی استمراری است نه بعید، «که داشت» معادلی ندارد، عدم ترجمه «ه» در «قُدْرَاتِهِ» و «قَوَاهِبِهِ»، «توجه نکرده بود» نادرست است.

(۳) تشبیه: تشبیه خود (شاعر) به حضرت ابراهیم خلیل (ع) / تشبیه خود (شاعر) به حضرت موسای کلیم (ع)
تلمیح: اشاره به ماجرای افکندن حضرت ابراهیم خلیل (ع) در آتش و رفتن حضرت موسای کلیم (ع) به کوه طور

۱۶ ۴ بررسی آرایه‌ها در گزینه (۴): تشبیه: پرده زلف (اضافه تشبیهی) / تشبیه معشوق به چشمه خورشید / چشمه خورشید (اضافه تشبیهی) واج‌آرایی: تکرار صامت‌های «د»، «ر» و «ش» جناس تام: چون (وقتی‌که) و چون (مانند) استعاره: ماه: استعاره از معشوق

۱۷ ۴ مفهوم مشترک بیت سؤال و بیت‌های گزینه (۴): تنها عاشق حال عاشق را درک می‌کند.

مفهوم سایر بیت‌ها:

- (الف) ضرورت تحمل سختی‌ها برای رسیدن به هدف
(ج) ضرورت تسلیم بودن عاشق در برابر معشوق
(د) توصیه به ترک تعلقات

۱۸ ۴ مفهوم گزینه (۴): نکوهش هم‌نشینی با بدان

مفهوم مشترک بیت سؤال و سایر گزینه‌ها: کمال‌بخشی عشق

۱۹ ۳ مفهوم مشترک بیت سؤال و گزینه (۳): پاک‌بازی عاشقانه

مفهوم سایر گزینه‌ها:

- (۱) طلب توجه و عنایت از معشوق
(۲) امیدواری عاشق به تمایل معشوق نسبت به خود
(۴) گله از بی‌توجهی معشوق / ابدی بودن عشق

۲۰ ۴ مفهوم گزینه (۴): درد عشق، درمان‌ناپذیر است.

مفهوم مشترک بیت سؤال و سایر گزینه‌ها: عشق، هم درد و هم درمان است.

۲۱ ۲ مفهوم گزینه (۲): فراگیری دل‌دادگان معشوق

مفهوم مشترک ابیات سؤال و سایر گزینه‌ها: بی‌خبری عاشقانه

۲۲ ۳ مفهوم مشترک بیت سؤال و گزینه (۳): وجود عشق در همه پدیده‌ها

مفهوم سایر گزینه‌ها:

- (۱) جاودانگی عاشق
(۲) توصیه به تحمل دشواری‌ها در راه عشق / هر کسی محرم راز عشق نیست، / پاک‌بازی عاشق

(۴) برتری معشوق بر زیبایی‌های طبیعت

۲۳ ۱ مفهوم مشترک بیت سؤال و گزینه (۱): نکوهش ظاهر بینی و ترجیح باطن بر ظاهر

مفهوم سایر گزینه‌ها:

- (۲) دل‌دادگی عاشق و اندوه جان‌کاه فراق
(۳) زیاده‌طلبی موجب هلاکت است.
(۴) عظمت معشوق و برتری او بر زیبایی‌های طبیعت

۲۴ ۲ مفهوم گزینه (۲): عجز عقل و تقابل عشق و عقل / نکوهش

راهنمای نادان و ناتوان

مفهوم مشترک عبارت سؤال و سایر گزینه‌ها: نکوهش ظاهر بینی و ضرورت توجه به باطن به جای ظاهر

۲۵ ۳ مفهوم مشترک بیت سؤال و گزینه (۳): بی‌اعتباری جایگاه‌ها

و امتیازهای دنیوی در عشق

■ متن زیر را با دقت بخوان سپس متناسب با آن به سؤالات پاسخ بده
(۴۲ - ۳۶):

سلامتی نعمتی از نعمت‌های بسیار خداوند بر ماست و آن گران‌قدرترین چیزی است که انسان دارد. کافی است که کمی در اهمیت این ثروت بیاندیشیم ... چه می‌کنیم اگر ناگهان آن را از دست داده باشیم ...؟! بسیاری از بیماران آرزو می‌کنند که سلامتی کاملی داشته باشند تا به فعالیت طبیعی‌شان در این زندگی برگردند.
سلامتی ثروتی است که باید مواظب آن باشیم و با غذای سالم و پاکیزگی و خواب کافی و انجام روزانه ورزش از آن محافظت کنیم. و ما باید به جنبه دیگر سلامتی توجه کنیم و آن پاکیزگی نفس‌ها از اخلاق بد و کینه‌ها و تنفر است و [هم‌چنین] کاشتن ویژگی‌های نیک در آن، همان‌گونه که به نظافت ظاهری‌مان توجه می‌کنیم!

(۳۶ - ۴) انسان سالم کسی است که .....

ترجمه و بررسی گزینه‌ها:

(۱) خداوند به او ثروتی بزرگ بخشیده است! (ثروت ضامن سلامتی نیست؛ دقت کنید در متن سلامتی به ثروت تشبیه شده است.)
(۲) فقط عادت‌های خوبی مانند نظافت و انجام ورزش دارد! («فقط» و به طور کلی محدود کردن باعث اشتباه‌گزینی می‌شود.)
(۳) آرزوی سلامتی و تندرستی برای بیماران می‌کند! (کاملاً نادرست است.)
(۴) به سلامتی جسمانی و روحی‌اش توجه می‌کند! (کاملاً درست است؛ اصلاً پیام اصلی متن و جمله کلیدی آن دقیقاً همین «سلامتی روحی» است: «و عَلَيْنَا أَيْضاً أَنْ نُهَيِّمَ بِالْجَانِبِ الْآخَرَ مِنَ الصَّحَةِ وَ هُوَ نِظَافَةُ الثُّبُوسِ مِنَ الْأَخْلَاقِ السَّيِّئَةِ وَ الْأَحْقَادِ وَ الْكِرَاهِيَةِ»

(۳۷ - ۳) [گزینه] نادرست را مشخص کن: «چه چیزی سلامتی ما را تهدید می‌کند؟»

ترجمه و بررسی گزینه‌ها:

(۱) آلودگی آب‌ها و هوا! (مشخص است که آلودگی، سلامتی را تهدید می‌کند؛ در متن هم به «النَّظَافَةُ» یعنی پاکیزگی اشاره شده است که نبود آن؛ یعنی آلودگی برای سلامتی خطرناک است.)
(۲) شب‌بیداری و کمی ساعت‌های خواب! (کاملاً درست است؛ چون در متن آمده است که برای حفظ سلامتی «النوم الكافي» لازم است.)
(۳) کاشتن ویژگی‌های نیک در نفس! (این ویژگی سلامتی را تهدید نمی‌کند بلکه سلامت روحی ما را تضمین می‌کند!)
(۴) غرور و خودخواهی و کینه! (سلامتی گفتیم دو بُعد دارد: بُعد جسمانی و بُعد روحی، پس غرور و خودخواهی و کینه، سلامتی روحی ما را تهدید می‌کند!)

(۳۸ - ۴) برای این‌که سالم‌تر باشیم باید .....

ترجمه و بررسی گزینه‌ها:

(۱) غذاهایی را بخوریم که در آن‌ها شکر بیش‌تر از مقدار لازم است! (قطعاً این‌کار برای سلامتی ضرر دارد.)
(۲) کمی در ثروت‌هایی که آن‌ها را داریم فکر کنیم! (گزاره‌ای کاملاً نامربوط!)
(۳) از خواب دوری کنیم چرا که آن ما را از موفقیت دور می‌کند! (در متن آمده است که برای حفظ سلامتی باید خواب کافی داشت.)
(۴) خودمان را از رذائل و ویژگی‌های ناپسند پاک کنیم! (مهم‌ترین نکته این متن، توجه به بُعد اخلاقیات و سلامتی روح است که در سلامتی انسان تأثیر دارد.)

(۳۰ - ۳) ترجمه کلمات مهم: قَدْ استفادَ الإنسانُ: انسان استفاده کرده

است / سَهَّلَتْ: آسان کرده (ساخته) است / أَعْمَالَهُ الصَّعْبَةَ: کارهای دشوار او را / كَتَحَوِيلٍ: هم‌چون تبدیل / التَّلَالِ: تپه‌ها / سَهْوٍ: دشت‌هایی / صَالِحَةٍ لِلزَّرَاعَةِ: قابل کشت

اشتباهات بارز سایر گزینه‌ها:

(۱) ضمیر «ه» در «أعماله الصعبة» ترجمه نشده است، «سهول: دشت‌ها» و صفت آن درست ترجمه نشده است.
(۲) «سَهَّلَتْ» یعنی «آسان کرده است» نه «آسان شده است». «برایش» معادلی ندارد، «سهول» نکرده است.
(۴) «تا ... آسان گردد» نادرست است، ضمیر «ه» در «أعماله» ترجمه نشده است، «التلال» معرفه است، «أعمال» باید معرفه ترجمه شود.

(۳۱ - ۴) ترجمه کلمات مهم: لَا قِيَمَةَ لِفَنٍّ: هیچ ارزشی ندارد کسی که / لَا يُحْسِنُ عَمَلًا: کاری را به نیکی انجام نمی‌دهد / يَفْخَرُ: افتخار می‌کند / جَهْلًا: از روی نادانی / أنسابه: اصل و نسب‌هایش / قَامَ بِهِ آبَاءَهُ: پدران‌اش انجام داده‌اند

اشتباهات بارز سایر گزینه‌ها:

(۱) «لَا يُحْسِنُ» مضارع است، «دائماً» اضافی است، «جَهْلًا» ترجمه نشده است، «لا»ی نفی جنس باید با «هیج» ترجمه شود ← «هیج ارزشی»
(۲) «ش» در «کارش» معادلی ندارد، «أنساب» مفرد نیست.
(۳) «لَا يُحْسِنُ» مضارع است نه ماضی نقلی، «يَفْخَرُ» باید به صورت فعل ترجمه شود نه اسم، «قَامَ» باید به صورت فعل ترجمه شود، «هیج» در ترجمه «لا»ی نفی جنس و «ه» در ترجمه «أنساب» نیامده است.
(۲۲ - ۱) واو در «و اللّه» واو قسم است.

ترجمه درست عبارت: به خدا سوگند در زندگانی، دروغگویان موفق نمی‌شوند.

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۲) «كَانَ قَدْ سَخِرَ: مسخره کرده بود» معادل ماضی بعید است. / «انْقَطَعَ: قطع شد» لازم است نه متعدی.
(۳) «لَيْسَتْ يَفْهَمُ»: کاش بفهماند» باید مضارع ترجمه شود. / «التلاميذ: دانش‌آموزان» ضمیر ندارد.
(۴) «خواست‌ه باشد» و «گناهان» معادلی ندارد. / «لَعَلَّ اللّٰهَ قَدْ غَفَرَ لَهٗ: شاید خداوند او را بخشیده باشد» باید ماضی ترجمه شود.

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱) اسلوب «لا»ی نفی جنس داریم که کاملاً نادرست است.
(۳) جابه‌جایی ارکان داریم، ضمناً «و حیداً: به تنهایی» نادرست است.
(۴) «الخفافيش» جمع آمده و نادرست است، «مع أن: با این‌که» نادرست است.
(۲۵ - ۴) ترجمه عبارت سؤال: «هیج خیری در گفتاری نیست مگر همراه با عمل»
مفهوم: واضح است تأکید عبارت بر روی «عمل کردن» و نه «حرف زدن» است.
گزینه (۴) دقیقاً همین پیام را دارد.

۲۹ ۲ [گزینة] نادرست را مشخص کن: براساس متن .....

ترجمه و بررسی گزینه‌ها:

- ۱) بدن‌های ما حقی بر ما دارند و محافظت از آنها واجب است.
  - ۲) انسان تنها بدن و جسم است و جنبه دیگری ندارد (دقیقاً در متن اشاره شده است که جنبه دیگری هم دارد که به اخلاق و روح انسان مربوط است).
  - ۳) انسان باید خویشتن را از صفات نکوهیده پاک کند!
  - ۴) هر کس بیماری را بشناسد، ارزش سلامتی را بی‌شک خواهد شناخت!
- گزینة درست را در اعراب و تحلیل صرفی مشخص کن (۴۲ - ۴۰):

۴۰ ۴ دلایل رد سایر گزینه‌ها:

- ۱) «يَعُودُوا» [عَادَ، يَعُودُ] ثلاثی مجرد است.
- ۲) این فعل در صیغه «لِلغَائِبِينَ» (جمع مذکر غائب) است.
- ۳) «يَعُودُوا» لازم است نه متعدی.

۴۱ ۲ دلایل رد سایر گزینه‌ها:

- ۱) «نُحَافِطُ» معلوم است نه مجهول، بنابراین نائب فاعل نیز ندارد.
- ۳) مجهول و «فاعله محذوف» نادرست است.
- ۴) «لِلْمَتَكَلِّمِ وَحِدَهُ» نادرست است.

۴۲ ۱ دلایل رد سایر گزینه‌ها:

- ۲) «أَعْلَى» مفرد مذکر است نه مؤنث.
- ۳) «أَعْلَى» اسم تفضیل برای مذکر (بر وزن «أَفْعَل») است.
- ۴) این اسم، معرب است نه مبنی.

■ گزینة مناسب را در پاسخ به سوالات زیر مشخص کن (۵۰ - ۴۳):

۴۳ ۱ در این عبارت دو اشتباه هست: ۱) «مَوْجُودَةٌ» بر وزن «مفعول» درست است. ۲) «التَّارِجَةُ» بر وزن «فاعل» درست است.

۴۴ ۳ «لَا تُحْفَلُ: تحمیل نکن» درست است نه «لَا تُتَحَفَّلُ: تحمّل نکن».

ترجمه: پسرکم؛ بر دیگران آن چه را که هیچ توانش را ندارند، تحمیل مکن!

ترجمه سایر گزینه‌ها:

- ۱) مس رسانای گرما و برق است.
- ۲) پاییز فصلی از فصل‌های سال است که بعد آن زمستان می‌آید.
- ۴) انسان پیکری است کوچک که در او دنیای بزرگ‌تر در هم پیچیده شده است.

۴۵ ۲ «فَقْرٌ» و «غِنَى» متضاد هستند.

۴۶ ۳ «مُسَافِرِي» در اصل «مُسَافِرِينَ» بوده که نون آخرش به خاطر مضاف بودن حذف شده است. پس جمع مذکر سالم است.

ترجمه: یکی از مسافران این سفر در رسیدن به فرودگاه تأخیر کرد!

بررسی و ترجمه سایر گزینه‌ها:

۱) «الَّذِينَ» جمع مذکر سالم نیست.
ترجمه: بی‌گمان خداوند پاداش کسانی که ایمان آورده‌اند و کارهای نیک انجام داده‌اند، تباه نمی‌سازد!

۲) «نیتروغلیسرین» اسم «عَلَمٌ» و مفرد است و جمع مذکر سالم نیست.

ترجمه: پدرش اقدام به ساخت کارخانه‌ای برای ساخت ماده «نیتروگلیسرین» کرد!
۴) «فَرَحِينَ» جمع مذکر سالم نیست بلکه مثنی است.

ترجمه: این دو تماشاجی امروز با خوشحالی تیم پیروزشان را تشویق کردند!

۴۷ ۲ سؤال از ما عبارتی را می‌خواهد که در وقوع فعل آن رجاء و امید است. پس باید دنبال «لعل» بگردیم که در گزینة (۲) آمده است.

ترجمه: «این انشاء را نوشتم شاید دانش‌آموز شلوغ متن‌بّه شود.» در سایر گزینه‌ها امید و رجاء استنباط نمی‌شود.

۴۸ ۲ «لَا» ی نافیہ است.

ترجمه: نهنگ شکار نمی‌شود مگر برای استفاده از گوشت و روغنش.

بررسی و ترجمه سایر گزینه‌ها:

۱) «لَا» ی نافیہ است. به خاطر بسپارید در ترکیب‌های «أَنْ لَا، حَتَّى لَا، كَيْ لَا و ...» «لَا» ی نافیہ است.

ترجمه: مسلمانان نباید به خدایان کافران دشنام دهند.

۳) «لَا» ی نفی جنس است.

ترجمه: هیچ پیشرفتی برای آمتی که به تنبلی و بی‌حالی عادت کرده است، نیست.

۴) «لَا» ی نفی جنس است.

ترجمه: از مدیر درباره بازی در سالن مدرسه سؤال کردیم پس گفت: هیچ اشکالی ندارد.

۴۹ ۳ «و هو يَجْتَهِدُ» حال از نوع جمله است.

بررسی سایر گزینه‌ها:

۱ و ۲) ترکیب وصفی داریم نه حال!

۴) جمله «يَجْتَهِدُ» جمله وصفیه است.

۵۰ ۳ در این آیه «لَا» در «لَا تُضَيِّعُ: تباه نمی‌سازیم» نافیہ است. دو فعل

ماضی در باب «افعال» هستند: «أَفْعَلُوا» و «أَحْسَنَ»: به نیکی انجام داده است» و «الصلوات» هم جمع مؤنث سالم است. اما «اسم تفضیل» دیده نمی‌شود.

دقت کنید: «أَحْسَنَ» فعل ماضی در باب «افعال» است نه اسم تفضیل.

دین و زندگی

۵۱ ۲ قساوت قلب حالتی است که قلب انسان به حق تسلیم نیست،

تا آن‌جا که نصیحت هیچ نصیحت کند، در او اثر نمی‌کند. این حالت با تکرار گناه پیدا می‌شود؛ یعنی قلب با تکرار گناه، به تدریج چنان سخت می‌شود که دیگر انجام هیچ گناهی او را ناراحت نمی‌کند.

۵۲ ۲ پیامبر اسلام می‌فرماید: «هر کس چهل روز کارهای خود را

خالصانه برای خدا انجام دهد، چشمه‌های حکمت و معرفت از دل و زبانش جاری خواهد شد» و این موضوع در آیه ۶۹ سوره عنکبوت مشهود است که می‌فرماید: «وَالَّذِينَ جَاهَدُوا فِينَا لَنَهْدِيَنَّهُمْ سُبُلَنَا ... : و کسانی که در راه ما جهاد [و تلاش] کنند حتماً آنان را به راه‌های خود هدایت می‌کنیم، واژه «فینا» اشاره به اخلاص دارد و قطعیت هدایت با حکمت قرابت دارد.

۵۳ ۲ سرآغاز حرکت (سیر) به سوی رشد و کمال اندیشه و تفکر به

خصوص تفکر پیرامون خدا، آثار و صفاتش و سنت‌های او. اما گام بعد برای کسب کمالات و مدارج معنوی و انسانی با انجام دادن مجموعه‌ای از کارها (واجبات = بایدها) و ترک برخی از امور (محرمات = نبایدها).

۵۴ ۴ قرآن کریم ما را به معرفت عمیق‌تر درباره خداوند فرا می‌خواند

و راه‌های گوناگونی را برای درک وجود او و نیز شناخت صفات و افعال او به ما نشان می‌دهد، یکی از این راه‌ها، تفکر درباره نیازمند بودن جهان (پدیده بودن) در پیدایش خود، به آفریننده است که دارای دو مقدمه است یکی اگر به خود نظر کنیم خود را پدیده‌ای می‌یابیم که وجود و هستی‌مان از خودمان نیست و پدیده‌ها، که وجودشان در خودشان نیست، برای موجود شدن نیازمند به پدیدآورنده‌ای هستند که خودش پدیده نباشد و هستی آنان (پدیده‌ها) از ذاتشان سرچشمه نگرفته است.

بررسی سایر گزینه‌ها:

۱) بی بردن به ذات اقدس الهی نادرست است.

۲) معرفت یافتن به گنه (ذات) وجود خداوند نادرست است.

۳) در این گزینه به منشأ وجود هستی اشاره نمی‌کند.

۶۴ ۱ براساس آیه شریفه: «أَلَمْ عَاهِدُوا إِلَيْكُمْ يَا بَنِي آدَمَ أَنْ لَا تَعْبُدُوا الشَّيْطَانَ إِنَّهُ لَكُمْ عَدُوٌّ مُبِينٌ» عهد و پیمانی که خدا از فرزندان آدم گرفته است این است که شیطان را نپرستید «أَنْ لَا تَعْبُدُوا الشَّيْطَانَ» و علت آن این است که شیطان برای انسان دشمنی آشکار است «إِنَّهُ لَكُمْ عَدُوٌّ مُبِينٌ».

۶۵ ۳ خداوند کریم در آیه ۱ سوره ممتحنه می‌فرماید: «يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَتَّخِذُوا عَدُوِّي وَعَدُوَّكُمْ أَوْلِيَاءَ تَلْقَوْنَ إِلَيْهِمْ بِالْعَوْدَةِ وَقَدْ جَاءَكُمْ بِمَا جَاءَكُمْ مِنَ الْحَقِّ» ای کسانی که ایمان آورده‌اید دشمن من و دشمن خودتان را دوست نگیرید به‌گونه‌ای که با آنان مهربانی کنید، حال آن‌که آنان به دین حقی که برای شما آمده است، کفر ورزیده‌اند» علت این خطاب و نهی از اتخاذ دوستی با دشمنان در عبارت «وَقَدْ جَاءَكُمْ بِمَا جَاءَكُمْ مِنَ الْحَقِّ» مذکور است.

۶۶ ۲ امام باقر (ع) درباره قساوت قلب می‌فرماید: «هیچ چیز مانند گناه دل را فاسد نمی‌کند، همانا قلب آلوده به گناه می‌شود تا جایی که بر اثر استمرار، گناه بر آن چیره می‌شود و آن را زیر و رو می‌کند».

۶۷ ۲ در مثال بتا و ساختمان، بتا فقط نظم‌دهنده و جابه‌جا کننده مواد و مصالح است، نه آفریننده آن.

لذا در بقا به او وابسته نیست، ولی خداوند به وجود آورنده همه چیز است یعنی هم ناظم است و هم خالق و لذا نیازمندی مخلوقات در بقا مخصوص خداوند است.

۶۸ ۲ یگانگی و بی‌همتایی خداوند مربوط به اصل توحید است و هستی‌بخشی خداوند مربوط به توحید در خالقیت است و آیه شریفه «اللَّهُ نُورٌ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ» به هستی‌بخشی و خالقیت خداوند اشاره دارد، چون خداوند نور هستی است، یعنی تمام موجودات وجود خود را از او می‌گیرند و به سبب او پیدا و آشکار شده و یا به عرصه هستی می‌گذارند.

۶۹ ۱ در کسب توفیق الهی، عوامل درونی مانند داشتن روحیه حق‌پذیری، نقش تعیین‌کننده‌ای دارد و یکی از جلوه‌های توفیق الهی نصرت و هدایت الهی به دنبال تلاش و مجاهدت است، خداوند انسان تلاشگر و مجاهد را حمایت می‌کند، دست او را می‌گیرد و با پشتیبانی خود به پیش می‌برد.

۷۰ ۴ قرآن در خطاب به مؤمنان «یا ایها الذین امنوا» این نباید (فعل نهی) را به کار برده است و علت آن در این عبارت قرآنی متجلی است که می‌فرماید: «وَقَدْ جَاءَكُمْ مِنَ الْحَقِّ» حال آن‌که آنان به دین حقی که برای شما آمده است، کفر ورزیده‌اند».

۷۱ ۳ بنابر آیات ۳۲ و ۳۳ سوره یوسف در صورت عدم حمایت پروردگار می‌فرماید: «إِلَّا تَضُرِفَ غَنِيَّ كَيْدَهُنَّ أَضْبَتْ إِلَيْهِنَّ وَأَكُنَّ مِنَ الْجَاهِلِينَ»؛ و اگر از من حيله‌شان را بازنگردانی تمایل می‌کنم به آنان و در شمار نادانان درمی‌آیم» و برخورد ایشان در برابر وسوسه‌های زلیخا این بود که پاکی ورزید (فَأَسْتَقْصَمَ).

۷۲ ۲ امروزه، بسیاری از انسان‌ها، جهان خلقت را ملک خود تلقی می‌کنند و بدون توجه به نظر مالک حقیقی آن یعنی خدا هر گونه که بخواهند در این جهان تصرف می‌کنند، این افراد و جوامع، در واقع خود را مالک و ولی و پرورش‌دهنده (رب) جهان می‌پندارند که از جمله پیامدهای آن تخریب محیط زیست، آلوده شدن طبیعت، پیدا شدن جوامع بسیار فقیر در کنار جوامع بسیار ثروتمند و مانند آن‌هاست برخی از این انسان‌ها مانند فرعون (روحیه تفرعن) که «أَنَا رَبُّكُمْ الْأَعْلَى» می‌گفت و خود را پروردگار بزرگ مردم معرفی می‌کرد، خود را مالک دیگر جوامع می‌پندارند و برای آن‌ها تصمیم‌گیری می‌کنند.

۵۵ ۴ قرآن کریم می‌فرماید: «قُلِ اللَّهُ خَالِقُ كُلِّ شَيْءٍ وَهُوَ الْوَاحِدُ الْقَهَّازُ» بگو خدا آفریننده هر چیزی است و او یکتای مقتدر است» علت خالقیت خداوند عبارت «وَهُوَ الْوَاحِدُ الْقَهَّازُ» است و با توجه به کلیدواژه «اولیاء» در عبارت قرآنی صورت سؤال در سوره رعد که به صورت جمع به کار رفته است «شُرک در ولایت» برداشت می‌شود.

۵۶ ۴ ترجمه آیه مذکور مربوط به سنت امداد عام الهی است و آیه شریفه: «كُلًّا نُمِدُّ هُوَآءًا وَهَؤَآءًا مِنْ عَطَاءِ رَبِّكَ وَ مَا كَانَ عَطَاءُ رَبِّكَ مَحْظُورًا» هر یک از اینان و آنان (خواهان آخرت و دنیا) را مدد می‌رسانیم از عطای پروردگارت و عطای پروردگارت [از کسی] منع نشده است.» مؤید این سنت الهی است.

۵۷ ۲ یکی از راه‌های تقویت اخلاص، راز و نیاز با خداوند و کمک خواستن از اوست. نیایش و عرض نیاز به پیشگاه خداوند و یاری جستن از او برای رسیدن به اخلاص، غفلت از خداوند را کم می‌کند و محبت او را در قلب تقویت می‌سازد و انسان را از کمک‌های الهی بهره‌مند می‌نماید.

۵۸ ۳ دقت کنیم که در صورت سؤال به واژه، بازتاب (معلول) اشاره شده است یعنی علت این مراتب توحید مدنظر است لذا آیه‌ای درباره توحید در ولایت است «مَا لَهُمْ مِنْ دُونِهِ...» بازتاب مالکیت خداوند است و آیه‌ای که درباره توحید در مالکیت است «وَلِلَّهِ مَا فِي السَّمَاوَاتِ...» بازتاب توحید در خالقیت است.

۵۹ ۱ عبادت کنندگان از روی تردید همان است که در آیه ۱۱ سوره حج آمده است: «وَمِنَ النَّاسِ مَن يَعْبُدُ اللَّهَ عَلَىٰ حَرْفٍ فَإِنْ أَصَابَهُ خَيْرٌ اطْمَأَنَّ بِهِ وَإِنْ أَصَابَتْهُ فِتْنَةٌ انْقَلَبَ عَلَيْهِ وَجْهَهُ حَسِبَ الدُّنْيَا وَالْآخِرَةَ: از مردم کسی هست که خدا بر یک جانب و کناره‌های [تنها به زبان و هنگام وسعت و آسودگی] عبادت و بندگی می‌کند (عبادت کنندگان از روی تردید) پس اگر خیری به او رسد، دلش به آن آرام می‌گیرد و اگر بلایی به او رسد، از خدا رویگردان می‌شود، او در دنیا و آخرت [هر دو] زیان می‌بیند» این آیه مؤید شرک عملی در بعد فردی است.

۶۰ ۴ با توجه بر کلیدواژه‌های «حکم» و «فرمان» در این بیت موضوع قضای الهی را بی می‌بریم (مَقْضَى به قضای الهی) و عبارت قرآنی «كُلَّ يَوْمٍ هُوَ فِي شَأْنٍ» نشان‌دهنده اراده و حکم و فرمان مداوم الهی است.

۶۱ ۳ درک بیشتر فقر و نیاز و در نتیجه افزایش عبودیت و بندگی انسان مولود و نتیجه افزایش خودشناسی انسان است، زیرا هر چه معرفت انسان به خود و رابطه‌اش با خدا بیشتر شود، نیاز به او را بیش‌تر احساس و ناتوانی و بندگی خود را بیش‌تر ابراز می‌کند.

افزایش خودشناسی ← درک بیش‌تر فقر و نیازمندی ← افزایش بندگی برای همین است که پیامبر گرامی ما، با آن مقام و منزلت خود در پیشگاه الهی، عاجزانه از خداوند می‌خواهد که برای یک لحظه هم، لطف و رحمت خاصش را از او نگیرد و او را به حال خود واگذار نکند.

۶۲ ۳ امام علی (ع) می‌فرماید: «خدای من! مرا این عزت بس که بنده تو باشم و این افتخار بس که تو پروردگار منی. خدای من! تو همان‌گونه‌ای که من دوست دارم، پس مرا همان‌گونه قرار ده که تو دوست داری» و عبارتی که به توحید در ربوبیت اشاره دارد این است: «وَهُوَ رَبُّ كُلِّ شَيْءٍ».

۶۳ ۳ حفظ آبروی بندگان گناهکار، توسط خداوند مصداقی از سنت سبقت رحمت بر غضب خداوند است و عبارت شریفه «قَلَّوْهُ عَشْرُ أَمْثَالِهَا» نشانگر همین سنت الهی است.

۸۱) ۳ شما باید از دستورالعمل‌های نگارش مقاله تبعیت کنید تا

مطمئن شوید مقاله‌تان دارای ساختار مناسبی است.

(۱) موضوع؛ ماده (۲) ترکیب

(۳) دستورالعمل (۴) آزمایش

۸۲) ۱ اگر ساختار بدن را تا زمانی که سلول‌ها به صورت جداگانه قابل

دیدن شوند بزرگ کنیم، می‌توان دید که هر کدام از آن‌ها در فعالیت شدید است.

(۱) بزرگ کردن؛ بزرگ‌نمایی کردن (۲) حاوی ... بودن

(۳) آموزش دادن، تعلیم دادن (۴) کشف کردن، پی بردن

۸۳) ۴ زد و چون نتوانست به موقع مراقبت درمانی مناسب دریافت کند جان خود را از

دست داد.

(۱) رایج؛ مشترک (۲) تکرار شده

(۳) احساسی، عاطفی (۴) درمانی، پزشکی

۸۴) ۳ پیامبر اکرم (ص) به پیروانش گفت که نسبت به فقرا و ضعیفان

مهربان و سخاوتمند باشند.

(۱) اتصال‌دهنده، پیوندی (۲) احساسی، عاطفی

(۳) سخاوتمند، بخشنده (۴) مناسب، شایسته

۸۵) ۲ او دوزبانه بود [و] هم زبان مردم بومی را صحبت می‌کرد و هم

زبان اروپایی‌هایی که کشور را اشغال کردند.

(۱) ارتباطی (۲) دوزبانه

(۳) یکسان (۴) تقدیر شده

۸۶) ۳ نرخ بیکاری در یونان به موضوع اجتماعی و سیاسی بزرگی در

سرتاسر این کشور تبدیل شده است.

(۱) اقدام (۲) [فرهنگ لغت و غیره] مدخل؛ ورود

(۳) موضوع؛ [نشریه] شماره (۴) بخش، قسمت

۸۷) ۳ ضروری‌ترین مواد معدنی برای بدن انسان نمک به منظور

حفظ سطوح آب [بدن]، آهن برای گلبول‌های قرمز خون و کلسیم برای استخوان‌ها است.

(۱) پیچیده (۲) شخصی

(۳) لازم، ضروری (۴) قاعده‌دار، اصولی

در [سال] ۱۸۳۴ چارلز بابیج مخترع انگلیسی اولین کامپیوتر ماشینی

برنامه‌پذیر را طراحی کرد. با این حال، او نتوانست این دستگاه را بسازد.

زیرا آن برای فناوری روزگار او بسیار پیچیده بود. انیاک، اولین کامپیوتر

الکترونیکی در [سال] ۱۹۴۶ در ایالات متحده ساخته شد. در طول دهه

۱۹۸۰، ترازیستورها و ریزتراشه‌ها کامپیوترها را قادر ساختند تا

کوچک‌تر و قوی‌تر شوند. برنامه‌های نرم‌افزاری [با] سهولت کاربری مانند

آن‌هایی که توسط مایکروسافت ایجاد شدند، به ترویج کامپیوترها در

منازل مردم کمک کردند. در دهه ۱۹۹۰، مرورگرهای وب، [درگاه] اینترنت

را برای افراد خصوصی (عامه مردم) گشودند.

۸۸) ۲

(۱) به علاوه، علاوه بر این (۲) با این حال، با وجود این

(۳) در عوض، به جای (۴) از این رو، بنابراین

۷۲) ۴ از این آیه که خداوند «همواره دست‌اندر کار امری است»

می‌فهمیم خداوند دائماً امور عالم را تدبیر (توحید در ربوبیت) می‌کند (فعال ما یشاء) و لطف و فیض دائمی است.

۷۴) ۲ حدیث امام صادق (ع) دارای دو بخش است؛ بخش اول اشاره

به سنت سبقت رحمت بر غضب دارد، چون خداوند براساس رحمت خویش بنده گناهکار را گوشمالی می‌دهد تا به یاد توبه بیفتد و در بخش دوم یادآور سنت املاء و استدرج است؛ چون خداوند به فرد غرق‌شده در گناه نعمتی می‌بخشد تا استغفار را فراموش کند و راه خود را ادامه دهد.

۷۵) ۲ قساوت قلب، یا تکرار گناه پیدا می‌شود، یعنی قلب با تکرار

گناه به تدریج چنان سخت می‌شود که دیگر هیچ گناهی او را ناراحت نمی‌کند، قرآن کریم به گناهکاران خطاب می‌کند و با مثالی وضع آنان را توضیح می‌دهد: «سپس دل‌هایتان پس از آن سخت شد، همانند سنگ یا سخت‌تر از سنگ؛ زیرا که از بعضی سنگ‌ها جویباران می‌شکافد و از بعضی از آن‌ها آب بیرون می‌آید و برخی از آن‌ها از عظمت و خشیت خداوند فرو می‌افتد».

زبان انگلیسی

۷۶) ۴ تعداد گوزن‌ها در این ناحیه به نحو قابل توجهی افزایش یافته

است، چون که گرگ‌های بسیار زیادی [به عنوان] تنها شکارچیان طبیعی آن‌ها توسط کشاورزان محلی کشته شده‌اند.

توضیح: فعل "kill" (کشتن) متعدی است و به مفعول نیاز دارد. با توجه به این‌که مفعول این فعل (wolves) پیش از جای خالی قرار گرفته است، این فعل را به صورت مجهول نیاز داریم و پاسخ در بین گزینه‌های (۱) و (۴) است. دقت کنید، به دلیل جمع بودن "wolves" (گرگ‌ها)، در ابتدای گزینه صحیح به "have" نیاز داریم، نه "has".

۷۷) ۲ بچه‌ها از دیدن پدر بزرگ و مادر بزرگشان که آن‌ها را برای مدتی

نسبتاً طولانی ندیده بودند، بسیار خوشحال بودند.

توضیح: با توجه به کاربرد مرجع انسان "grandparents" پیش از جای خالی و ضمیر فاعلی (they) پس از آن، ضمیر موصولی حالت مفعولی برای انسان دارد و در بین گزینه‌ها تنها "whom" می‌تواند جمله را به درستی کامل کند.

۷۸) ۴ این مقاله مجله در مورد این‌که در هنگام خرید اتومبیل

استفاده‌شده دنبال چه چیزی بگردید، مقداری اطلاعات مفید ارائه می‌کند، درست است؟

توضیح: با توجه به مثبت بودن فعل اصلی جمله (gives) در پرسش کوتاه تأییدی به فعل کمکی منفی نیاز داریم و پاسخ در بین گزینه‌های (۳) و (۴) است. دقت کنید، در پرسش‌های تأییدی، به جای اسم، از ضمیر فاعلی مناسب (در این‌جا "it") استفاده می‌شود.

۷۹) ۱ نلسون نتوانست شیشه را باز کند، ولی برادرش توانست با یک

[بار] چرخاندن این [کار] را انجام دهد.

توضیح: با توجه به وجود مفهوم تضاد بین دو بخش جمله، در این‌جا جمله با "but" کامل می‌شود.

۸۰) ۳ تیم بازنده برنده‌ها را دسته‌ای متقلب نامیدند و گفتند آن‌ها

شایستگی برنده شدن را نداشتند.

(۱) چشم پوشیدن از، بخشیدن (۲) در نظر گرفتن، لحاظ کردن

(۳) شایستگی ... را داشتن (۴) پیش رفتن، جلو رفتن

۹۴ ۳ طبق محتوای متن، معنی [کلمه] "jubilant" (شادمان) در

پاراگراف دوم چیست؟

- (۱) بسیار سردرگم
(۲) خیلی افسرده
(۳) بسیار شاد
(۴) خیلی شوکه شده

۹۵ ۲ پیچ ارشمیدس چیست؟

- (۱) یک ابزار استفاده شده برای اندازه‌گیری وزن‌های مخصوص
(۲) وسیله‌ای جهت بالا بردن آب
(۳) وسیله‌ای کوچک برای سر هم نگه داشتن چوب
(۴) یک دستگاه جنگی اختراع شده توسط ارشمیدس

۹۶ ۲ کدام یک از کلمات یا عبارات زیر در متن به وضوح تعریف نشده

است؟

- (۱) [عدد] بی (پاراگراف ۱)
(۲) اهرم (پاراگراف ۱)
(۳) یوریکا (پاراگراف ۲)
(۴) پیچ ارشمیدس (پاراگراف ۳)

دانشمندان بر این باورند که یک فاجعه وحشتناک حدود شصت و پنج میلیون سال پیش رخ داد. یک شهاب سنگ [با] حدود شش مایل پهنا به مکزیک اصابت کرد. آن یک شکاف [با] بیش از صد مایل عرض را شکل داد. این شهاب سنگ غول پیکر هنگام برخورد به زمین [با] سرعتی بیش از سی مایل در ثانیه حرکت می‌کرد. انرژی حاصل از این برخورد [با انرژی] حداقل یک میلیارد مگاتن دینامیت برابری می‌کرد. (یک مگاتن یک میلیون تن است.) این [رویداد] رویداد KT نامیده می‌شود.

این برخورد KT قطعات عظیمی از شهاب سنگ را ایجاد کرد که به سوی جو برگردانده شدند. این تکه‌های غول پیکر هم چون شهاب سنگ‌های بیش تری دوباره در سایر نقاط بر روی این سیاره وارد شدند. دمای جو زمین برای چند ساعت بیش از اندازه گرم شده بود. گیاهان و حیواناتی که بیرون در [فضای] باز بودند کاملاً سوختند (خاکستر شدند). این [فاجعه] ابرهای ضخیمی از دوده سیاه را در هوا ایجاد کرد. هفته‌ها هوا با لایه‌های غلیظی از دود، گردوغبار و دیگر [مواد] باقی مانده [دچار] گرفتگی شده بود. این لایه در بقایای فسیلی دیده می‌شود.

نور خورشید ماه‌ها نمی‌توانست از میان این لایه عبور کند. این [رویداد] زمستانی بسیار طولانی ایجاد کرد که در سراسر جهان به درازا کشید و حتی به گونه‌های بیش تری [از موجودات زنده] آسیب رساند. حداقل ۷۰ درصد از کل گونه‌های [موجودات] زنده از جمله دایناسورها توسط این حادثه نابود شدند. بعضی تمساح‌های بزرگ و سایر موجودات آبی زنده ماندند. سرانجام واقعه KT به [پیدایش] بسیاری گونه‌های جدید منجر شد. این [گونه‌ها] شامل پستانداران که به سرعت رشد یافتند، می‌شد.

۹۷ ۳ کلمه "it" که در پاراگراف اول زیر آن خط کشیده شده به

"meteor's crash" اشاره دارد.

- (۱) محل فاجعه
(۲) پهنای شهاب سنگ
(۳) اصابت شهاب سنگ
(۴) زمان فاجعه

۹۸ ۴ تمام موارد زیر دلایل احتمالی هستند [که] چرا برخی حیوانات

آبی از فاجعه جان سالم به در بردند به جز .....

- (۱) ممکن است اعماق آب از آن‌ها در برابر آتش محافظت کرده باشد
(۲) برخی موجودات دریایی می‌توانند محدوده‌های زیادی از دما را تحمل کنند
(۳) برخی موجودات دریایی از آب اکسیژن کسب می‌کنند
(۴) بسیاری از حیوانات آبی برای زنده ماندن به اکسیژن نیاز ندارند

۸۹ ۴

(۱) اختراع، ابداع

(۲) کشف

(۳) بهبود، بازیابی
(۴) فناوری، تکنولوژی

۹۰ ۱

توضیح: "build" (ساختن، بنا کردن) در این جا جزء افعال

متعدی است و به مفعول نیاز دارد. با توجه به این‌که مفعول این فعل (ENIAC) پیش از جای خالی قرار گرفته است، این فعل را به صورت مجهول نیاز داریم و پاسخ در بین گزینه‌های (۱)، (۳) و (۴) است.

دقت کنید: چون فعل مجهول در زمان مشخصی از گذشته انجام شده و به اتمام رسیده است، آن را در زمان گذشته ساده نیاز داریم.

۹۱ ۴

توضیح: طبق معنی جمله، در این جا به "enable" (قادر

ساختن) نیاز داریم، نه "disable" (ناتوان ساختن).

دقت کنید: در این جا مفهوم صفت عالی و برتری یک مورد نسبت به یک گروه وجود ندارد؛ بنابراین گزینه (۲) نیز نمی‌تواند صحیح باشد.

۹۲ ۱

(۱) همچون، مانند

(۲) گویی که

(۳) گویی که
(۴) حتی به عنوان

ارشمیدس یکی از مهم‌ترین اندیشمندان تاریخ جهان بود. این دانشمند یونانی که حدود ۲۳۰۰ سال پیش زندگی می‌کرد، دانشجوی علوم و ریاضیات و همچنین کلیه انواع فراگیری [علم] بود. ارشمیدس ماریچ‌ها و دوایر و ایده عدد پی را مورد بررسی قرار داد، کسری که برای پیدا کردن مساحت و فاصله پیرامون دوایر کاربرد دارد. او یکی از نخستین دانشمندانی بود که برای آزمودن ایده‌هایش از آزمایش استفاده کرد. او با دستگاه‌های ساده کار کرد و کاربردهای اهرم را مورد آزمون قرار داد. وی ایده اهرم را با بیان [این‌که] «مکانی برای ایستادن (تکیه‌گاه) به من بدهید و من زمین را جابه‌جا خواهم کرد (بلند خواهم کرد)» توضیح داد.

ارشمیدس دوست صمیمی پادشاه سسیل بود. پادشاه از او خواست تا معلوم کند که آیا تاج طلائی که او (پادشاه) سفارش داده بود، کاملاً [از] طلاست یا فلزات کم‌ارزش تری در آن وجود دارد. ارشمیدس زمانی که پاسخ را فهمید، در حال حمام کردن بود. او دریافت که هر فلز روی تاج میزان متفاوتی از آب را جابه‌جا می‌کند. مقدار آبی که جابه‌جا می‌شد ناشی از وزن فلز بود. او فهمید که آب می‌تواند برای سنجیدن وزن‌های مخصوص فلزات مختلف مورد استفاده قرار بگیرد. ارشمیدس آن‌چنان از کشف خود شادمان بود که از حمام بیرون پرید. او به سوی کاخ پادشاه می‌دوید [در حالی‌که] فریاد می‌زد «یوریکا!» که معنی «من آن را یافتم!» می‌دهد.

ارشمیدس همچنین سایر ویژگی‌های آب، مانند چگونگی شناور شدن اشیاء را مورد بررسی قرار داد. او ابزاری را توسعه داد که جهت بالا بردن آب برای مناطق خشک زمین کاربرد دارد. به آن پیچ ارشمیدس گفته می‌شود. آن برای آبیاری محصولات مورد استفاده قرار می‌گرفت. [ساخت] آن مبتنی بر بررسی وی از نوعی صدف دریایی با شکلی ماریچی بود. ارشمیدس با طراحی ماشین‌های جنگی برای مبارزه با دشمنان رومی خودشان به پادشاهش کمک کرد.

۹۳ ۲ کدام یک از موارد زیر را نمی‌توان در مورد ارشمیدس از متن

برداشت کرد؟

- (۱) او از انجام کشفیات جدید لذت می‌برد.
(۲) او توسط پادشاه رومی تحسین شد.
(۳) او به پادشاه کشورش بسیار وفادار بود.
(۴) او برای انجام اکتشافات جدید چیزهای زیادی را می‌آزمود.

۲ ۱۰۶

$$P(A') = 0/6 \Rightarrow P(A) = 1 - P(A') = 1 - 0/6 = 0/4$$

می‌دانیم اگر A و B دو پیشامد ناسازگار باشند، آن‌گاه خواهیم داشت:

$$P(A \cup B) = P(A) + P(B) = 0/4 + 0/3 = 0/7$$

با توجه به نمودار، قسمت رنگی نشان‌دهنده آن است که

«پیشامد A یا B رخ دهد اما پیشامد C رخ ندهد» و عبارت مجموعه‌ای آن به صورت $(A \cup B) - C$ است.

۱ ۱۰۸

$$\begin{aligned} \text{سکه} \Rightarrow & \begin{cases} \text{رو} \rightarrow \text{دو تاس} \Rightarrow 1 \times 36 = 36 \\ \text{(حالت ۱)} & \text{(حالت ۳۶)} \end{cases} \\ & \begin{cases} \text{پشت} \rightarrow \text{یک سکه} \Rightarrow 1 \times 2 = 2 \\ \text{(حالت ۱)} & \text{(حالت ۲)} \end{cases} \end{aligned}$$

جمع $= 36 + 2 = 38$ تعداد اعضای فضای نمونه‌ای طبق اصل جمع

۱ ۱۰۹

$$S = \{1, 2, 3, \dots, 20\} \Rightarrow n(S) = 20$$

$$3 \text{ اعداد بخش پذیر بر } 3 = \{3, 6, 9, 12, 15, 18\}$$

$$4 \text{ اعداد بخش پذیر بر } 4 = \{4, 8, 12, 16, 20\}$$

پیشامد A که در آن عدد انتخابی بر ۳ یا ۴ بخش پذیر باشد

$$= \{3, 6, 9, 12, 15, 18, 4, 8, 16, 20\} \Rightarrow n(A) = 10$$

$$P(A) = \frac{n(A)}{n(S)} = \frac{10}{20} = \frac{1}{2}$$

تعداد حالات فضای نمونه‌ای برابر است با تعداد انتخاب ۲ گوی

۱ ۱۱۰

$$n(S) = \binom{9}{2} = \frac{9!}{2!7!} = \frac{9 \times 8 \times 7!}{2 \times 7!} = 36$$

حال برای یافتن پیشامد مطلوب از متمم استفاده می‌کنیم:

 A پیشامد آن‌که حداقل یکی از ارقام زوج باشد A' پیشامد آن‌که هر دو رقم فرد باشند

می‌دانیم از بین ۹ رقم داده‌شده، ۵ رقم فرد و ۴ رقم زوج هستند پس:

$$n(A') = \binom{5}{2} = \frac{5!}{2!3!} = \frac{5 \times 4 \times 3!}{2 \times 3!} = 10$$

$$P(A') = \frac{n(A')}{n(S)} = \frac{10}{36} = \frac{5}{18}$$

$$P(A) = 1 - P(A') = 1 - \frac{5}{18} = \frac{13}{18}$$

۳ ۱۱۱

$$n(S) = \binom{12}{4} = \frac{12!}{4!8!} = \frac{12 \times 11 \times 10 \times 9 \times 8!}{4 \times 3 \times 2 \times 1 \times 8!} = 495$$

برای آن‌که حداقل ۳ ایرانی در این تیم حضور داشته باشند باید وضعیت‌های زیر را در نظر بگیریم:

الف) ۳ ایرانی و ۱ نفر از بقیه (۷ نفر) یا ب) ۴ ایرانی

تعداد حالات الف)

$$\binom{5}{3} \binom{7}{1} = \frac{5!}{3!2!} \times 7 = \frac{5 \times 4 \times 3!}{2 \times 3!} \times 7 = 10 \times 7 = 70$$

تعداد حالات ب)

$$\binom{5}{4} = 5$$

و طبق اصل جمع داریم:

$$n(A) = 70 + 5 = 75$$

$$P(A) = \frac{n(A)}{n(S)} = \frac{75}{495} = \frac{5}{33}$$

از خواندن متن می‌توانید چه چیزی را برداشت کنید؟

(۱) رویداد KT زمین را برای همیشه تغییر داد.(۲) ما می‌توانیم از اصابت‌های آینده هم‌چون رویداد KT اجتناب کنیم.

(۳) دانشمندان در مورد تمام آثار برخورد [شهاب‌سنگ] مطمئن هستند.

(۴) امروزه انسان‌ها می‌توانند از رویداد KT جان سالم به در ببرند.

کدام‌یک از موارد زیر می‌تواند عنوان خوبی برای متن باشد؟

(۱) موجودات نجات‌یافته از آخرین انقراض دسته‌جمعی

(۲) رویداد KT و آخرین انقراض دسته‌جمعی ثبت شده

(۳) یافته‌های جدید در مورد زمان‌بندی انقراض دایناسورها

(۴) رویداد KT بعدی دقیقاً چقدر عظیم است؟

ریاضی و آمار

عبارت «com» را یک شیء در نظر می‌گیریم که به همراه پنج

حرف دیگر در مجموع به ۶! طریق جایگشت خواهند داشت:

$$\text{com}, p, u, t, e, r$$

$$6! = 6 \times 5 \times 4 \times 3 \times 2 \times 1 = 720$$

۲ ۱۰۲

$$P(n, r) = \frac{n!}{(n-r)!} = \frac{n(n-1)(n-2)(n-3)!}{(n-3)!} = n(n-1)(n-2)$$

$$\frac{P(n, r)}{n-r} = 25 - n \Rightarrow \frac{n(n-1)(n-2)}{n-2} = 25 - n$$

$$\Rightarrow n(n-1) = 25 - n$$

$$\Rightarrow n^2 - n - 25 + n = 0 \Rightarrow n^2 - 25 = 0 \Rightarrow n = \pm 5 \xrightarrow{n > 0} n = 5$$

باید دو وضعیت زیر را بررسی کنیم:

الف) دو مرد و یک زن انتخاب شوند یا ب) یک مرد و دو زن انتخاب شوند.

تعداد حالات وضعیت الف):

$$\binom{6}{2} \binom{1}{1} = \frac{6!}{2!4!} \times 1 = \frac{6 \times 5 \times 4!}{2 \times 4!} \times 1 = 15 \times 1 = 15$$

تعداد حالات وضعیت ب):

$$\binom{6}{1} \binom{1}{2} = 6 \times \frac{1!}{2!1!} = 6 \times \frac{1 \times 1 \times 1!}{2 \times 1!} = 6 \times 1 = 6$$

حال طبق اصل جمع تعداد حالات وضعیت الف را با تعداد حالات وضعیت ب

جمع می‌کنیم:

$$15 + 6 = 21$$

دو رقم ۴ و ۶ انتخاب شده‌اند. بنابراین برای تشکیل عدد

چهاررقمی باید ۲ رقم دیگر از بین ارقام ۲، ۳، ۵، ۷ و ۸ انتخاب کنیم:

$$\binom{5}{2} = \frac{5!}{2!3!} = \frac{5 \times 4 \times 3!}{2 \times 3!} = 10$$

از طرفی تعداد جایگشت‌های چهار رقم انتخابی برابر ۴! است و طبق اصل

ضرب خواهیم داشت:

$$10 \times 4! = 10 \times (4 \times 3 \times 2 \times 1) = 10 \times 24 = 240$$

۱ ۱۰۵

$$S = \{34, 35, 36, 43, 45, 46, 53, 54, 56, 63, 64, 65\}$$

$$\Rightarrow n(S) = 12$$

پیشامد این‌که عدد روی کارت مضرب ۳ باشد:

$$\Rightarrow A = \{36, 45, 54, 63\} \Rightarrow n(A) = 4$$

$$P(A) = \frac{n(A)}{n(S)} = \frac{4}{12} = \frac{1}{3}$$

تقطیع گزینه ۴:

(۳)

صا	فی	کا	بو	د	قس	م	ت	یا	را	ن	رف	ت	شد
-	-	U	-	U	-	U	U	-	-	U	-	U	-
ذ	د	ش	را	ب	خا	ن	ی	ق	م	ب	من	ر	سید
U	U	U	U	U	U	U	U	U	U	U	U	U	U

تغییر کمّیت مصوّت کوتاه به بلند

۱۲۱ ۳

تغییر کمّیت مصوّت بلند به کوتاه

حذف همزه

م	هر	ع	با	ر	ی	ت	می	ف	ش	د	یز	دا	من
-	U	U	-	U	U	-	-	U	-	U	-	-	-
ز	خا	ک	ما	ل	ح	وا	د	ا	گر	آ	ما	بو	دی
U	U	U	U	U	U	U	U	U	U	U	U	U	U

تغییر کمّیت مصوّت کوتاه به بلند

ا	گر	ب	چش	م	ت	ر	ما	م	لا	پ	مت	کر	دی
U	U	U	-	U	U	U	U	-	U	U	-	-	-
ط	را	و	ت	گ	ل	رو	ی	ث	جا	و	دا	بو	دی
U	U	U	U	U	U	U	U	U	U	U	U	U	U

تغییر کمّیت مصوّت کوتاه به بلند
تغییر کمّیت مصوّت بلند به کوتاه

۱۲۲ ۳ بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱)

تغییر کمّیت مصوّت بلند به کوتاه
تغییر کمّیت مصوّت کوتاه به بلند

سا	قی	ی	ما	می	پ	ما	بخ	شد	م	دام
-	U	U	-	-	U	-	-	-	U	U
چ	ر	او	بر	ما	ت	وا	بی	دی	گ	رست
U	U	U	U	U	U	U	U	U	U	U

حذف همزه

تغییر کمّیت مصوّت بلند به کوتاه

نو	بت	پ	کی	ن	جو	یی	ی	دش	من	ز	می	ذ	هم
-	-	U	-	U	-	U	U	-	-	U	-	U	U
سن	می	گ	رف	ت	در	پ	ی	دب	وا	ز	ی	خ	دیم
-	-	U	-	U	-	U	U	-	-	U	U	U	U

تغییر کمّیت
مصوّت کوتاه
به بلند

مفعول فاعلات مفاعیل فاعلن

وزن سایر گزینه‌ها:

- (۱) مفعول فاعلات مفاعیلن
(۲) مفعول مفاعیلن مفعول مفاعیلن
(۳) مفعول مفاعیلن مفعول فاعلن

۱۲۹ ۳

هم	پ	م	نش	ده	م	ها	م	ده	پ	د	گر	کس
-	U	U	-	-	U	-	U	-	U	U	-	-
عه	ذ	و	فا	کن	ک	شه	ر	یا	ر	و	فا	بی
U	U	U	U	U	U	U	U	U	U	U	U	U

وزن سایر گزینه‌ها:

- (۱) مفتعلن مفتعلن مفتعلن فاعلن
(۲) مفتعلن مفتعلن فاعلن
(۴) مفتعلن فاعلن مفتعلن فاعلن

۱۳۰ ۴ بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱)

پ	را	ن	سر	ه	ما	ی	م	عا	د	ت	پ	من	ر	سید
-	-	U	-	U	-	U	U	-	-	-	U	-	U	U
وق	ت	ز	وا	ل	سا	ی	ی	دو	ل	ت	پ	من	ر	سید
-	U	U	-	U	-	U	U	-	-	-	U	-	U	U

تغییر کمّیت مصوّت کوتاه به بلند

(۲)

تغییر کمّیت مصوّت کوتاه به بلند

شد	مهر	با	ی	بهر	پ	من	ا	خ	ر	ح	یات	
-	U	-	U	-	U	-	-	U	U	U	U	
در	وق	ت	صبح	خا	پ	ف	را	غ	پ	من	ر	سید
-	U	U	U	-	U	U	-	-	U	-	U	U

۱۳۵ ۴ بیت (ج): سروده صباي كاشاني

تغییر کمتیت مصوت کوتاه به بلند

ب	نا	م	خ	دا	وند	د	بی	نش	ند	گار
U	-	U	U	-	-	U	-	-	U	U
خ	رد	آ	ف	ری	آ	ف	ری	نش	ند	گار
U	-	-	U	-	-	U	-	-	U	-

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱) نشاط اصفهانی: بیت (ب)

هـ	وا	ی	خ	ند	ها	دم	ر	ضا	ی	او	بچ	بگ	زید	دم
U	-	U	U	U	-	-	U	-	U	-	U	U	U	-
خ	ها	ن	هر	چ	ذ	رو	جز	پ	کا	م	خ	بش	ند	دم
U	-	U	-	U	U	-	-	U	-	U	-	U	U	-

(۲) فزخی یزدی: بیت (د)

ز	ما	ک	بند	ها	دم	سر	پ	پا	ی	آ	زا	دی
U	-	U	-	-	-	-	U	-	U	-	-	-
ت	خ	ز	ج	ش	تم	از	ند	را	ی	آ	زا	دی
U	-	U	-	-	-	-	U	-	U	-	-	-

(۳) سید اشرف‌الدین گیلانی: بیت (الف)

غ	غ	لی	اند	دا	خ	تی	در	شهر	ر	ته	ای	ق	لم
U	-	U	-	-	U	-	-	-	U	-	-	U	-
خ	ج	ما	یت	می	ک	نی	از	شر	ع	قر	ای	ق	لم
U	-	U	-	-	U	-	-	-	U	-	-	U	-

۱۳۶ ۴ تلمیح: اشاره به مثل معروف «جواب الاحق السکوت»

تقطیع:

پس	خ	مو	شی	به	ذ	هد	او	را	ت	بوت
-	U	-	-	-	U	-	-	-	U	U
پس	ج	وا	ب	اح	م	قا	آ	مد	ش	کوت
-	U	-	U	-	U	-	-	-	U	U

تغییر کمتیت مصوت کوتاه به بلند

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱) لف و نشر: —

تقطیع:

در	با	غ	عا	ر	ض	ز	ب	را	ی	ب	کا	ر	دل
-	U	-	U	-	U	U	-	U	-	U	-	U	-
ز	ف	ب	دا	م	بند	ب	ز	خا	ل	چ	دا	ن	ب
-	U	-	U	-	U	U	-	U	-	U	-	U	-

تغییر کمتیت مصوت کوتاه به بلند

(۲)

حذف همزه

خ	چ	آ	هو	گش	ت	مز	مر	دم	ف	را	ری	تا	ک	نم	رام
U	-	-	-	-	U	-	-	-	U	-	-	-	U	-	U
آ	هو	ی	چش	م	ش	ای	آ	هو	ی	لز	مر	دم	ف	را	ری
-	-	U	-	U	U	-	-	-	U	-	-	-	U	-	-

تغییر کمتیت مصوت کوتاه به بلند

تغییر کمتیت مصوت بلند به بلند

(۴)

تغییر کمتیت مصوت بلند به کوتاه

حذف همزه

شهر	ری	یز	حس	ن	غ	ری	پ	ث	ب	یا	با	نی	شد
-	U	-	-	U	U	-	U	U	U	-	-	-	-
ع	ش	ق	لی	لی	ی	گر	یک	ذ	ب	یا	با	نی	بود
-	U	-	U	-	U	-	U	U	U	-	-	-	U

تغییر کمتیت مصوت

کوتاه به بلند

۱۳۳ ۱ بررسی وزن ابیات:

(الف) مفعول مفاعیل فعولن (مستفعل فاعلات فعولن): -- U - U - UU --

(ب) مفعول فاعلات مفاعیل فاعلن: -- U - U - UU - U - U --

(ج) فاعلاتن مفاعیل فعولن: UU - U - U - UU -

(د) مفعول مفاعیل مفاعیل فعولن (مستفعل مستفعل مستفعل): -- UU - UU - UU --

(ه) مفتعلن فاعلات مفتعلن فع: UU - U - U - UU --

۱۳۴ ۴

ج	وا	ب	آ	غ	ز	ل	جا	می	یست	ای	صا	ب
U	-	U	-	U	U	U	-	-	U	-	-	-
ک	ما	ز	سا	غ	ر	غ	لت	ت	نک	ش	را	با
U	-	U	-	U	U	-	-	U	-	U	-	U

تضمین: مصراع دوم از جامی است که صائب آن را در شعر خود تضمین کرده.

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱) وزن: فاعلاتن فاعلاتن فاعلن

تضمین: —

(۲) وزن: فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فعولن

تضمین: —

(۳) وزن: مفاعیلن مفاعیلن فعولن

تضمین: —

(۲) تضاد: اَوَّلُ ≠ اٰخِرُ / هست کن ≠ نیست کن
تقطیع:

تغییر کَمَثَبْتِ مَصَوْتِ كَوْتَاهِ به بلند

اَو	و	ل	آ	خ	پ	و	ج	د	ص	ف
-	U	U	-	-	U	U	-	U	U	U
هست	گ	ن	نیست	ن	ن	ن	ن	ن	ن	ن
-	U	U	-	-	U	U	-	U	U	U

تغییر کَمَثَبْتِ مَصَوْتِ كَوْتَاهِ به بلند

تغییر کَمَثَبْتِ مَصَوْتِ كَوْتَاهِ به بلند

(۳) تناقض:
تقطیع:

تغییر کَمَثَبْتِ مَصَوْتِ كَوْتَاهِ به بلند

م	ج	چُن	غَا	فَا	لَا	اَز	عَا	لَ	مَ	اَسَا	بَا	بِی	دَا	رِی
U	-	-	-	U	-	-	-	U	U	U	-	U	-	-
ک	پ	چ	گ	ف	لا	از	ع	ل	م	ا	ب	ب	د	ر
U	-	-	-	U	-	-	-	U	U	U	-	U	-	-

تغییر کَمَثَبْتِ مَصَوْتِ كَوْتَاهِ به بلند

(۱۳۷) ۳ لف و نشر مشوش: بحر (لف ۱)، كان (لف ۲) / زر (نشر ۲)،
گوهر (نشر ۱)

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱) لف و نشر مرتب: دست (لف ۱)، طبع (لف ۲) / بحر (نشر ۱)، گنج (نشر ۲)
(۲) لف و نشر مرتب: خورشید (لف ۱)، ماه (لف ۲) / روز (نشر ۱)، شب (نشر ۲)
(۴) لف و نشر مرتب: پسته (لف ۱)، بادام (لف ۲) / لب (نشر ۱)، چشم (نشر ۲)

(۱۳۸) ۱ لف و نشر (ه): اشک آه آب هوا

لف ۱ نفا ۲ نشرا ۳ نشرا

تناقض (ج): این که مغیلان، گل و سرین باشد، تناقض دارد.

تلمیح (الف): اشاره به داستان منصور حلاج

تضاد (د): فراخ ≠ تنگ

تضمین (ب): آوردن مصراع‌ی از «سنایی» در شعر سراینده‌ای دیگر

(۱۳۹) ۳ مفهوم مشترک بیت سؤال و گزینه (۳): حال عاشق را تنها
عاشق درک می‌کند.

مفهوم سایر گزینه‌ها:

(۱) ضرورت پاک‌بازی و تحمّل دشواری‌ها در عشق

(۲) اهمّیت وفاداری در عشق

(۴) اظهار شگفتی و خشنودی از باد صبا و امیدواری به وصال / پیام‌رسانی باد صبا

(۱۴۰) ۱ مضمون گزینه (۱): حال عاشق را تنها عاشق درک می‌کند.

مضمون مشترک سایر گزینه‌ها: اسارت عشق، آزادی حقیقی‌ست.

زبان عربی (اختصاصی)

■ درست‌ترین و دقیق‌ترین جواب را در ترجمه، تعریب و یا مفهوم مشخص کن (۱۴۵ - ۱۴۱):

(۱۴۱) ۲ ترجمه کلمات مهم: لا تَهْتُوا: سست نشوید / لا تَحْزَنُوا:

غمگین نشوید / و: در حالی که / اَنْتُمْ الْاَعْلَوْنَ: شما برترین هستید

اشتباهات بارز سایر گزینه‌ها:

(۱) «دچار ...» نادرست است و معادلش در متن نیامده است. «و» واو حالیه است و باید به صورت «در حالی که» ترجمه شود.

(۳) «تنبلی نکنید» ترجمه نادرستی از فعل «لا تَهْتُوا» است. «زیرا» غلط است.

(۴) «لا تَهْتُوا» سست نشوید» نه «سستی نکنید». «و شما در بالاترین درجه هستید» نادرست است.

(۱۴۲) ۳ ترجمه کلمات مهم: يُعَلِّمِ النَّاسَ: مردم باید بدانند / اَنْ اَبَاهُمْ

و اَتْهَمَ سِوَاءَ: که پدر و مادرشان یکی است / فَلَا يُفْخَرُوا: پس نباید افتخار

کنند / جَهْلًا: از روی نادانی / بِالْاَنْسَابِ: به دودمان‌ها

اشتباهات بارز سایر گزینه‌ها:

(۱) «پدر و مادر یکسان دارند» ترجمه این عبارت است: «اَنْ لَهُم اَبَا و اُمَّا سِوَاءَ». ضمیر «هم» اصلاً ترجمه نشده است. معادل «خود» در عبارت عربی وجود ندارد.

(۲) «پدر و مادری یکسان دارند» نادرست است.

(۴) «خویش» معادلی ندارد. ضمناً این ترجمه اصلاً مطابق با ساختار عبارت سؤال نیست.

(۱۴۳) ۲ ترجمه کلمات مهم: عِنْدِي: نزد من / لَأَهْوُنُ (لَا): (تأکید) +

أَهْوُنُ: بی‌گمان بستم‌تر / مِنْ وَرَقَةٍ: از برگ / فِي قِمِّ جَرَادَةٍ: در دهان ملخی / تَقْضِيهَا: که آن را می‌جوّد

اشتباهات بارز سایر گزینه‌ها:

(۱) «برای من» ترجمه درستی از «عندي» نیست. «ورقه» نکره است نه معرفه. ضمناً «درخت» معادلی ندارد. «دهانش» نادرست است. «می‌خورد» ترجمه نادرستی از فعل «تَقْضِيهَا» است.

(۳) «برای من» غلط است. «جرادۀ» نکره است. «می‌خورد» نادرست است.

(۴) «این» اضافی است. «جرادۀ» نکره است نه معرفه.

(۱۴۴) ۲ این چهار حرف: «هذه الحروف الأربعة» (رد سایر گزینه‌ها) /

«بسیار» در گزینه‌های (۱) و (۴) نادرست تعریب شده‌اند؛ «کثیراً» باید به صورت قید و مستقل بیاید. آنچه در گزینه‌های (۱) و (۴) آمده است، تعریب این ترکیب است: «در بسیاری از لهجه‌های عامیانه» / ضمناً در گزینه (۳) «هَنَالِك» معادلی در عبارت فارسی ندارد.

(۱۴۵) ۳ ترجمه عبارت سؤال: «به مردم دشنام ندهید که دشمنی در

میان آنان را به دست آورید.»

ترجمه و بررسی گزینه‌ها:

(۱) دشمنی عاقل بهتر از دوستی نادان است! (هیچ ارتباطی ندارد.)

(۲) کسی که دشنام [دیگران] را به تو رساند، به تو دشنام داده است! (ارتباطی ندارد.)

(۳) هر کس شری را بکارد خیری درو نمی‌کند! (دقیقاً با عبارت تناسب مفهومی دارد. اگر کسی بدی کند مثلاً دشنام دهد، خیر درو نمی‌کند و دشمنی میان مردم را به دست می‌آورد.)

(۴) مردم دشمنان آن چیزی هستند که نمی‌دانند! (تناسبی ندارد)

■ گزینه مناسب را در پاسخ به سوالات زیر مشخص کن (۱۴۶ - ۱۵۰):

۱۴۶ ۱ با توجه به صیغهٔ مثالی «هما وصال» حال هم باید مثالی باشد ←
«مُتَّخِرِينَ» / ضمناً «أشْرَعًا» درست است؛ چون ماضی در باب «إفعال» است.

۱۴۷ ۳ بررسی سایر گزینه‌ها:

۱) «التَّاس» جمع مکسر نیست! جمع مکسر یعنی جمعی که مفرد آن هم وجود داشته باشد، اما «التَّاس» شکل مفرد ندارد.
۲) «وَاحِدَةً» صفت است نه حال
۳) «صَفَةً» نادرست است. ← «مُبَشِّرِينَ» حال است.

۱۴۸ ۴ بررسی و ترجمهٔ گزینه‌ها:

۱) «مُتَّخِرًا» حال است.
ترجمه: غواص حیرت‌زده از اعماق دریا عکس‌هایی می‌گیرد
۲) «جائِعِينَ» حال است.
ترجمه: اعضای خانواده با گرسنگی دور سفرهٔ غذا نشستند!
۳) «مُشْرِعَةً» حال است.

ترجمه: به سرعت با پلیس تماس گرفتیم و او را از آن‌چه اتفاق افتاده است
باخبر کردم!

۴) «قَلْبَيْنِ» خبر «أصبح» است و منصوب.

ترجمه: پدر و مادرم پس از شنیدن این خبر نگران گشتند!

۱۴۹ ۴ اسم حروف مشبَّهة بالفعل منصوب است. ← «لَقُلْ هَذَيْنِ
التَّمْيِذَيْنِ ...»

۱۵۰ ۱ نکته: «ما» قبل از فعل مضارع هم می‌تواند ادات نفی باشد.

بررسی و ترجمهٔ گزینه‌ها:

۱) «ما» حرف نفی است به معنی «نمی‌بیند».

ترجمه: کسی که خودش را پیکری کوچک می‌پندارد، بزرگی خود را نمی‌بیند!
۲) «ما» از نوع شرطیة است.

ترجمه: هرچه از علم در جوانی‌ات کسب کنی در بزرگی‌ات به تو سود می‌رساند!
۳) «ما» از نوع موصول به معنای «آن‌چه» است.

ترجمه: آن‌چه از سخن فهمیدم آن است که وی در فروش این ماشینش
مردّد است!

۴) «ما» از نوع استفهامی است.

ترجمه: علت این پدیده که در این منطقه رخ می‌دهد چیست؟

تاریخ

۱۵۱ ۴ بعضی از خصوصیات اخلاقی کریم‌خان مانند مدارا با دشمنان،
همدردی با مردم، ساده‌زیستی و رفتار مناسب با اقلیت‌های دینی و مذهبی
باعث شده است که نام و نشان نیکی از او در تاریخ ایران به جا بماند.

۱۵۲ ۳ روسو بر اهمیت انتخابات تأکید می‌کرد و تشکیل حکومت را
حاصل قراردادی اجتماعی می‌دانست.

۱۵۳ ۳ اولین روزنامه در ایران توسط میرزا صالح شیرازی، یکی از
دانشجویان اعزامی به انگلستان با عنوان کاغذ اخبار در تهران منتشر شد.

۱۵۴ ۲ اوضاع و شرایط نلسلین دوران جنگ جهانی اول بر نارضایتی و
خشم مردم روسیه از حکومت خودکامهٔ تزارها افزود. در نتیجه، عده‌ای از مخالفان
به کمک واحدهایی از ارتش در پتروگراد (پایتخت) دست به شورش زدند و با
تشکیل دولت موقت، نیکولای دوم، آخرین تزار روس را برکنار کردند. در این میان،
گروهی از انقلابیون سوسیالیست روسی معروف به بلشویک‌ها که در تبعید به سر
می‌بردند، با حمایت آلمانی‌ها به روسیه بازگشتند. انقلابیون بلشویک سرانجام با
تسخیر مقر حکومت موقت در پتروگراد، قدرت را به دست گرفتند.

۱۵۵ ۴ محمدعلی شاه، سوءقصد نافرجام به جان خود را بهانه قرار
داد و با برقراری حکومت نظامی، توقیف روزنامه‌ها و منع تجمع‌ها، فرمان حمله
به مجلس را صادر کرد.

۱۵۶ ۴ الف) در پی به توپ بستن مجلس، تعدادی از مشروطه‌خواهان از
جمله آیت‌الله سید محمد طباطبایی و آیت‌الله سید عبدالله بهبهانی تبعید شدند.
ب) سه تن از مراجع بزرگ نجف (محمدکاظم آخوند خراسانی، شیخ عبدالله
مازندرانی و میرزا حسین خلیلی تهرانی) به دفاع از انقلاب و نظام مشروطه
برخاستند.

۱۵۷ ۱ در جریان مذاکرات صلح ورسای، ویلسون، رئیس‌جمهوری
آمریکا، پیشنهاد کرد که برای تأمین صلح و امنیت جهانی و جلوگیری از جنگ،
نهادهی بین‌المللی با عنوان «جامعهٔ ملل» تأسیس شود. به این ترتیب، جامعهٔ
ملل با عضویت بیش از ۴۰ کشور در شهر ژنو در سوئیس تشکیل شد.

۱۵۸ ۳ میرزا علی‌اکبرخان مُزین‌الدوله (نقاش‌باشی) به دستور
ناصرالدین شاه در محل فعلی دارالفنون، یک تالار نمایش ساخت.

۱۵۹ ۳ مکتب نقاشی شیراز که در دورهٔ مغولان شکل گرفته بود، در
زمان زندیه به اوج رونق و زیبایی رسید.

۱۶۰ ۲ انگلستان و روسیه با بستن معاهدهٔ ۱۹۰۷م به اختلافات
خود در ایران، افغانستان و تبت پایان دادند و اتفاق سه‌گانه را در برابر اتحاد
سه‌گانه به وجود آوردند.

۱۶۱ ۱ کشور فرانسه در قرن ۱۸م به سبب شکست نظامی از انگلستان
و صرف منابع مالی هنگفت در سرزمین آمریکا با ورشکستگی اقتصادی و
ضعف سیاسی و نظامی روبه‌رو شد.

۱۶۲ ۳ آقامحمدخان نخست نواحی شمالی و مرکزی ایران را تصرف
کرد و تهران را پایتخت خود قرار داد. سپس با غلبه بر لطفعلی‌خان زند و
سرکوب طغیان حاکم گرجستان، در سال ۱۲۱۰ق/ ۱۱۷۴ش در تهران
تاج‌گذاری کرد. آقامحمدخان پس از تاج‌گذاری به عزم برچیدن بساط حکومت
جانشیان نادر شاه و دستیابی به غنایم و گنجینهٔ جواهرات وی، راه خراسان را
در پیش گرفت.

۱۶۳ ۳ با نزدیک شدن ارتش روسیه به تهران، شماری از ملیون، شامل
برخی از نمایندگان مجلس شورای ملی، وزیران و شخصیت‌های مذهبی به
کرمانشاه مهاجرت نمودند و دولت موقت ملی را در آن شهر تأسیس کردند، اما
به دنبال شکست سپاه عثمانی از نیروهای متفقین، دولت موقت فروپاشید و
اعضای آن پراکنده شدند.

۱۶۴ ۴ ناتوانی فتحعلی شاه در تأمین تدارکات سپاه و بی‌کفایتی و
سستی برخی از فرماندهان، مانند آصف‌الدوله در شکست ایران در دور دوم
جنگ‌های ایران و روسیه تأثیرگذار بود.

دور اول جنگ‌های ایران و روس که با هجوم نظامیان روسی آغاز شد، در نهایت
به سبب عدم توازن قدرت نظامی و اقتصادی دو کشور، ضعف سیاسی حکومت
قاجار و پیمان‌شکنی دولت‌های فرانسه و انگلستان، به پیروزی روسیه و انعقاد
معاهدهٔ گلستان انجامید.

۱۶۵ ۲ ادارهٔ ایالت آذربایجان با مرکزیت شهر تبریز، همواره به عهدهٔ
ولیعهد بود.

۱۶۶ ۱ شیوهٔ تولید شبانکارگی (شبنانی) یا ایلپاتی مختص ایلات و
کوچ‌نشینان بود. شیوهٔ تولید خرده‌کالایی دولتی و خصوصی ویژهٔ اقتصاد
شهری بود.

۱۷۹ ۴ الف) بر بهره‌مندی منطقی و خردمندانه از منابع تأکید می‌شود

← توجه به حفظ محیط زیست

ب) بین مناطق کشور از نظر دسترسی به منابع و امکانات تعادل برقرار می‌شود

← توجه به عدالت در توسعه

۱۸۰ ۳ بین فقر، جرم و بزهکاری ارتباط زیادی وجود دارد.

۱۸۱ ۲ دو مؤلفه مهم در داده‌ها و اطلاعات در GIS داده‌های مکانی

و داده‌های توصیفی هستند.

۱۸۲ ۳ در آمایش سرزمین به طور کلی، سیاست‌ها و خط‌مشی‌های

کلان اقتصادی و اجتماعی حکومت‌ها بر همه جنبه‌های زندگی در شهرها و روستاهای یک کشور تأثیر می‌گذارد.

۱۸۳ ۳ الف) تجزیه و تحلیل فضایی و مدل‌سازی ← پردازش

ب) آمار پدیده‌های طبیعی و انسانی و ویژگی‌های آن‌ها ← ورودی

ج) تصاویر ماهواره‌ای، نقشه‌ها و گزارش‌های میدانی ← ورودی

۱۸۴ ۳ شیوه‌های حمل و نقل در مسافت دور ← آبی، هوایی و لوله‌ای

۱۸۵ ۱ قطار پرسرعت الکتریکی که در سال ۱۹۶۴م بین توکیو و ازاکا

در ژاپن به حرکت درآمد، از اولین قطارهای پرسرعت جهان است و سرعت آن بیش از ۲۰۰ کیلومتر در ساعت بود.

۱۸۶ ۲ الف) این قاره دارای گسترده‌ترین شبکه خط آهن در میان

قاره‌های جهان است ← اروپا

ب) کشوری که دارای گسترده‌ترین و طولانی‌ترین شبکه ریلی در جهان است

← ایالات متحده آمریکا

ج) در این کشور، سالانه میلیون‌ها نفر برای سفر از قطار استفاده می‌کنند ← هند

۱۸۷ ۳ یکی از کاربردهای مهم کشتی‌های RO-RO، حمل خودروهای

صادراتی است.

۱۸۸ ۱ برترددترین بنادر مسافری به ترتیب بنادر قشم، شهید حقانی

(بندر عباس)، چارک و خرمشهر هستند.

۱۸۹ ۴ کشورهای ایالات متحده آمریکا و چین، دارای بیش‌ترین

حمل و نقل هوایی در جهان هستند.

۱۹۰ ۲ ایران به کشورهای ترکیه، عراق، آذربایجان و ارمنستان، از

طریق خطوط لوله، گاز طبیعی صادر می‌کند.

جامعه‌شناسی

۱۹۱ ۳ دانش عمومی، دانش و آگاهی‌ای است که به سبب عادت، از

نظر شما پنهان بوده است.

علوم انسانی و اجتماعی بومی (اسلامی و ایرانی) به زبان و منطق

جهان‌شمول سخن می‌گویند و در گشودن مرزهای دانش علمی به روی جهانیان مشارکت دارد.

جهان متجدد براساس هویت دنیوی خود، فقط علم تجربی را دانش علمی می‌داند و علوم عقلانی و وحیانی را علم محسوب نمی‌کند.

۱۹۲ ۲ وقتی دیدگاه جهان متجدد به جوامع دیگر که علاوه بر علم

تجربی، علوم عقلانی و وحیانی را نیز معتبر می‌دانند سرایت می‌کنند در این جوامع، تعاریف متعدد و گاه متضادی از علم رواج می‌یابد و در ذخیره دانشی

آن‌ها تعارض‌هایی پدید می‌آورد.

هر فرد، گروه، قوم، جامعه و امتی یک ذخیره دانشی دارد.

تعارض‌های میان دانش عمومی و دانش علمی یک جهان اجتماعی، گاهی با دست برداشتن از بخشی از ذخیره دانشی به نفع بخشی دیگر و گاه با طرح ایده‌های جدید حل می‌شوند.

۱۶۷ ۲ تشکیل هیئت وزیران به ریاست رئیس‌الوزرا (نخست‌وزیر) یکی

دیگر از نتایج مهم انقلاب مشروطه به شمار می‌رود. اعضای این هیئت که توسط شاه منصوب می‌شدند، با تأیید مجلس شورای ملی شروع به کار می‌کردند و در صورت عدم رضایت مجلس، از کار برکنار می‌شدند.

۱۶۸ ۱ در پی قتل ولیعهد اتریش و همسرش به دست یک صرب

ملی‌گرا در شهر سارایوو، مرکز بوسنی، اتریش به حکومت صربستان مستقل اعلان جنگ کرد. طولی نکشید که کشورهای عضو اتحاد مثلث با کشورهای اتفاق مثلث وارد جنگ شدند. اندکی بعد، امپراتوری عثمانی و بلغارستان به اتحاد مثلث و ژاپن، یونان، پرتغال، رومانی و برخی کشورهای دیگر به اتفاق مثلث پیوستند.

۱۶۹ ۲ انگلیسی‌ها طی سال‌هایی که برای ایرانیان بسیار سرنوشت‌ساز

بود، هم‌چون دوران جنگ‌های ایران و روس، سیاست مزورانه‌ای در پیش گرفتند. آنان علاوه بر مامشات با روسیه و نادیده گرفتن دخالت‌ها و جنایات روس‌ها، اقدام به تحکیم نفوذ خود در مناطق مرکزی و جنوبی ایران کردند. از جمله دولت انگلستان با دور زدن دولت مرکزی، با خان‌ها و سران ایلات ارتباط برقرار نمود و معاهده‌هایی امضا کرد.

۱۷۰ ۴ لنین پس از پیروزی انقلاب، حکومتی کمونیستی بر پایه

شوراهای کارگران و کشاورزان به‌وجود آورد.

بررسی سایر گزینه‌ها:

۱) لنین تمامی احزاب روسیه، به‌جز حزب کمونیست را غیرقانونی اعلام کرد.

۲) لنین که به مردم وعده صلح داده بود، متصرفات وسیعی را در غرب و جنوب غربی روسیه به دولت‌های متحد واگذار کرد و در مقابل، با آنان قرارداد صلح بست و سربازان روسی را از جبهه‌های جنگ فراخواند.

۳) دیری نیابید که روسیه درگیر جنگ داخلی شد.

جغرافیا

۱۷۱ ۲ منظور از هسته اولیه، مکانی است که مردم برحسب نیاز، آن

را برای زندگی انتخاب کرده و به اشغال درآورده‌اند.

۱۷۲ ۴ بررسی عبارت‌هاک نادرست،

الف) در شهرها نوگرایی بیش‌تر و تغییرات اجتماعی سریع‌تر است.

ج) مهم‌ترین ملاک تفاوت شهر و روستا، فعالیت‌های اقتصادی آن‌هاست.

۱۷۳ ۴ الف) شهر متوسط (۱۵۰,۰۰۰ - ۲۵۰,۰۰۰)

ب) شهر منطقه‌ای (۵۰۰,۰۰۰ - ۱,۵۰۰,۰۰۰)

۱۷۴ ۳ معیارهای رتبه‌بندی با توجه به اهداف و نوع مطالعات

محققان و از جایی به جای دیگر متفاوت است.

۱۷۵ ۱ در حالی‌که میزان رشد سالیانه شهرنشینی در سایر نواحی

جهان ۰/۴ درصد است، در آسیا و آفریقا این رشد به ۱/۵ درصد در سال می‌رسد.

۱۷۶ ۲ با افزایش جمعیت مادرشهرها و گسترش حومه‌های آن‌ها به

تدریج منطقه مادرشهری به وجود می‌آید.

۱۷۷ ۱ مگالاپلیس شمال شرق ایالات متحده آمریکا (از بوستن تا

واشنگتن) و مگالاپلیس ژاپن (توکیو - یوکوهاما)، نمونه‌هایی از اولین مگالاپلیس‌های جهان‌اند.

۱۷۸ ۱ بررسی عبارت‌هاک نادرست،

الف) تا سال ۱۳۳۵ مهاجرت از روستاها به شهرها در ایران به‌کندی صورت می‌گرفت.

ب) از سال ۱۳۳۵ روند شهرنشینی در ایران سرعت گرفت و دوره شهرنشینی سریع آغاز شد.

۲۰۱) ۴ مطالعه موردی یکی از روش‌های کیفی است. اگر محققى
بخواهد تمامی ابعاد یک پدیده اجتماعی خاص را مطالعه کند و عمق پنهان و
منحصربه‌فرد بودن آن را نشان دهد، از روش مطالعه موردی استفاده می‌کند.

۲۰۲) ۱ در قرن بیستم، تفسیر به عنوان روش ویژه علوم انسانی و
اجتماعی به رسمیت شناخته می‌شود.

فهم هر کنشی مستلزم دسترسی به معنای ذهنی و معنای فرهنگی نهفته
در آن است.

موضوع رویکرد تفسیری، کنش‌های اجتماعی و معنای آن‌ها است.

۲۰۳) ۳ در رویکرد تفسیری، تنوع و تکثر معانی، موجب پیچیدگی
کنش‌های انسانی و دشواری فهمیدن معنای آن‌ها می‌شود. بنابراین برای
فهم کنش انسان‌ها باید به سراغ روش‌هایی رفت که این تفاوت‌ها را در نظر
می‌گیرد. این روش‌ها در مقابل روش‌های کمی می‌باشند.

۲۰۴) ۲ قوم‌نگاری، نوعی پژوهش کیفی براساس مشاهده مشارکتی
است که در آن محقق به دنبال پرده برداشتن از معناهایی است که در کنش‌ها
نهفته‌اند.

در روش قوم‌نگاری، پژوهشگر برای مدتی با قومی که قصد تحقیق درباره آن‌ها
را دارد، زندگی می‌کند؛ خود را در شرایط فرهنگی آن قوم قرار می‌دهد و
کنش‌هایشان را تجربه می‌کند تا آن‌ها را بهتر بشناسد.

۲۰۵) ۴ بررسی عبارت نادرست؛

ب) تأکید بر پیچیدگی کنش‌ها و پدیده‌های اجتماعی و تنوع آن‌ها، به این معنا
نیست که جوامع انسانی هیچ شباهت و اشتراکی ندارند. انسان‌ها هم‌چنان که دارای
تفاوت‌های فردی و اجتماعی بسیاری هستند، مشابَهت‌های فراوانی نیز دارند.

۲۰۶) ۲ رویکرد تبیینی: مطالعه پدیده به روش حس و تجربه و نگاه
از بیرون

رویکرد تفهیمی - تبیینی: مطالعه پدیده و فهم معنای آن

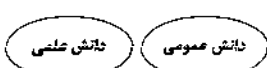
رویکرد تفسیری: تجربه کنش و نگاه از درون به کنش برای یافتن معنای آن
۲۰۷) ۳ لازمه شناخت پدیده‌های اجتماعی، شناخت صحیح و توأمان
«تفاوت‌های فردی - اجتماعی» و «وجه مشترک» انسان‌هاست.

رویکرد تبیینی بر آن چه مشاهده می‌شود، تمرکز می‌کند.
در اوایل قرن بیستم میلادی، عده‌ای در جهان غرب پیدا شدند که به جای
«موضوع» بر «روش» علوم تأکید کردند.

۲۰۸) ۴ برخی رویکردها برای دستیابی به پاسخ‌های ساده و کاملاً قابل
پیش‌بینی درباره جرایمی وقوع پدیده‌های اجتماعی، پیچیدگی و عمق این
پدیده‌ها را نادیده می‌گیرند.

۲۰۹) ۳ دانش علمی به دلیل
امکان اعتباریابی، نسبت به دانش عمومی
از اعتبار بیشتری برخوردار است.

دانش علمی برای حفظ هویت خود باید از
ورود دانش عمومی به قلمرو علم جلوگیری
کند.

دانش‌ها نه کشف و بازخوانی واقعیت، بلکه
بازسازی واقعیت هستند. برتری دانش
تجربی بر دانش حاصل از زندگی را
بی‌اعتبار می‌دانند.

۱۹۲) ۴ بررسی عبارت نادرست؛

ج) در دیدگاهی که همه دانش‌ها را دانش حاصل از زندگی می‌داند، دانش‌ها نه
کشف و بازخوانی واقعیت، بلکه بازسازی واقعیت هستند.

۱۹۳) ۱ جامعه‌شناسی خرد و کلان نیازمند به هم و مکمل یکدیگرند.
علوم اجتماعی، ظرفیت دآوری درباره علوم طبیعی و فناوری حاصل از آن را
نیز دارند.

فلسفه، قوانین کلی موجودات را شناسایی می‌کند.

علوم انسانی به دلیل این‌که به فهم معانی کنش‌های انسان‌ها می‌پردازند،
«علوم تفهیمی» نامیده می‌شوند.

۱۹۵) ۲ افراد در زندگی روزمره از دید خود و برای خود به
موقعیت‌های اجتماعی می‌نگرند، ولی جامعه‌شناس باید تلاش کند تا به خود
موقعیت اجتماعی و ابعاد و اعماق آن نزدیک شود. در زندگی ما انسان‌ها
نظم‌های پنهان و شگفت‌انگیزی وجود دارد که با هنر آشنایی‌زدایی از امر
مأنوس، می‌توان آن‌ها را کشف کرد.

۱۹۶) ۳ اقتصاد، حقوق، سیاست، تاریخ، باستان‌شناسی، مردم‌شناسی،
روان‌شناسی اجتماعی و زبان‌شناسی از جمله رشته‌هایی هستند که پدیده‌های
اجتماعی را مطالعه می‌کنند و از شاخه‌های علوم اجتماعی می‌باشند.

۱۹۷) ۲ اگر جامعه را هم‌چون طبیعت تصور کنیم و آن را دستاوردی
انسانی ندانیم، یعنی آن را واقعیتی بیرونی تصور کنیم که با قوانینی به استحکام
قوانین طبیعت، اداره می‌شود، در آن صورت ما فقط می‌توانیم از دانش‌های ابزاری
خود استفاده کنیم و جامعه و پدیده‌های اجتماعی را بشناسیم، اما قادر نخواهیم
بود، تغییری بنیادین در جامعه به وجود آوریم. نظم اجتماعی بیرون و مستقل
از ما خواهد بود و ما فقط باید خود را با آن تطبیق دهیم و سازگار کنیم.

۱۹۸) ۳ به سبب این‌که بسیاری از کنش‌های عاطفی، هنری، اخلاقی و
مذهبی با رویکرد تبیینی قابل توضیح نیستند، کسانی که فقط روش‌های
تجربی را معتبر می‌دانند، با انکار ارزش‌های عاطفی، اخلاقی، مذهبی و ...
دچار اخلاق‌گریزی می‌شوند.

ماکس وبر از سلطه نظمی که گویا هدفی جدا از انسان‌ها و نیازهای واقعی آن‌ها
دارد (تأکید افراطی بر نظم اجتماعی)، به قفس آهنین تعبیر می‌کند.
نظریه پردازان کنش اجتماعی، آگاهی و معناداری را مهم‌ترین ویژگی کنش
اجتماعی می‌دانند و زندگی اجتماعی انسان را با تأکید بر آگاهی و معنا مطالعه
می‌کنند. این جامعه‌شناسان، ویژگی‌های دیگر کنش، یعنی اراده و ارزش را مهم
می‌دانند، ولی آن‌ها را برخاسته از آگاهی و تابع آن می‌بینند. همین نگاه مسیر
را برای عبور از جامعه‌شناسی تبیینی و روی آوردن به جامعه‌شناسی تفسیری
هموار ساخت.

۱۹۹) ۳ اندازه‌گیری اجزای بدن در ایام جنگ جهانی دوم برای تعیین
این‌که چه کسی از نژاد برتر برخوردار است، نشان‌دهنده تأکید افراطی بر امور
قابل مشاهده است و مربوط به ارزش‌زدایی است.

ساخت ابزارهایی برای رسم اشکال هندسی توسط گالیله در دورانی که شهود
تنها روش علمی قابل قبول بود، بیانگر این است که انسان از نظم موجود گامی
فراتر می‌گذارد.

نظم اجتماعی و خلاقیت دو بال موفقیت انسان‌ها هستند.

برخی رویکردها برای دستیابی به پاسخ‌های ساده و کاملاً قابل پیش‌بینی درباره
جرایمی وقوع پدیده‌های اجتماعی، پیچیدگی و عمق این پدیده‌ها را نادیده
می‌گیرند و از پدیده‌های اجتماعی و انسانی هویت‌زدایی می‌کنند.

۲۰۰) ۲ همراهی همدلانه به معنای نگاه کردن به مسائل کنشگران از
منظر خودشان و تلاش برای فهم آن‌هاست.

فلزات نقطه جوش و ذوب مخصوص خود را دارند اما انسان‌ها این‌گونه نیستند.

۲۱۰) ۲) افتراق کنت و وبر:

ماکس وبر معتقد بود کنش اجتماعی منطلاح است و پدیده‌های اجتماعی معنادار را نمی‌توان همانند پدیده‌های طبیعی از طریق حواس مطالعه کرد. بلکه باید معنای آن‌ها را فهمید. از نظر کنت پدیده‌های اجتماعی مانند پدیده‌های طبیعی و جامعه همانند طبیعت در نظر گرفته می‌شود. بنابراین روش مطالعه آن‌ها نیز یکسان انگاشته می‌شود.

اشتراک وبر و دیلتای:

در قرن نوزدهم میلادی، برخی از متفکران اجتماعی آلمانی از جمله ویلهلم دیلتای و ماکس وبر، مدعی شدند که هر چند جهان اجتماعی همانند جهان طبیعی، نظم و قواعد خاصی دارد، اما انسان‌ها مانند موجودات طبیعی نیستند و پدیده‌های اجتماعی نیز با پدیده‌های طبیعی تفاوت دارد.

اشتراک مطالعه موردی و قوم‌نگاری:

گافمن از جامعه‌شناسانی بود که برای تحقیق درباره بیمارستان روانی به عنوان یک نهاد اجتماعی و اثر آن بر بیماران، ماه‌ها به عنوان کارمند در یک بیمارستان روانی مشغول به کار شد و از طریق «مشاهده مشارکتی» به تحقیق پرداخت (مطالعه موردی). قوم‌نگاری، نوعی پژوهش کیفی براساس مشاهده مشارکتی است. مطالعه موردی و قوم‌نگاری هر دو روش کیفی می‌باشند.

فلسفه

۲۱۱) ۴) فارابی با بیان سه مقدمه خدا را به عنوان علته‌العلل اثبات

می‌کند که اصل سنخیت هیچ‌کدام از آن‌ها نیست.

۲۱۲) ۲) فیلسوف باید با قواعد فلسفی عقیده‌ای را بپذیرد و با همان

قواعد از عقیده خود دفاع کند؛ پس عقاید دینی نیز اگر از روش فلسفی یحیی یا استدلال عقلی به دست آمده باشند، می‌توانند وارد فلسفه شوند.

۲۱۳) ۱) سلسله‌ای محال است که سلسله علل نامتناهی باشد؛ یعنی هر

عضو از سلسله به نوعی علت برای عضو دیگر باشد. در گزینه (۱) اگر هر چوب کبریت بخواهد توسط چوب کبریتی دیگر روشن شود، در نهایت هیچ‌کدام روشن نخواهند شد، مگر این‌که اولین چوب کبریت توسط آتشی دیگر روشن شود که روشن بودنش وابسته به چوب کبریتی دیگر نیست.

۲۱۴) ۳) حمل وجود بر ماهیت یک حمل ضروری نیست و به دلیل

حسی و تجربی یا عقلی نیاز دارد.

۲۱۵) ۴) حمل وجود بر چیستی نیازمند دلیل است؛ حال این دلیل

ممکن است حسی و تجربی یا عقلی محض باشد.

۲۱۶) ۳) چیستی‌های فراوانی را می‌توانیم در ذهن خود حاضر کنیم،

در حالی‌که می‌دانیم این امور، حداقل تاکنون وجود ندارند. ماهیاتی مانند ققنوس، دیو و اسب بالدار وجود دارند که قابل تصورند، اما فاقد وجود هستند که این نشان‌دهنده مغایرت وجود و ماهیت در ذهن است، اما وجود بدون ماهیت معنی ندارد (رد گزینه (۴)).

۲۱۷) ۲) اگر اصالت با ماهیت باشد، یعنی ماهیت ثابت فرض شده و

موجودات از حیث وجود مختلف‌اند.

۲۱۸) ۴) بررسی گزینه‌ها،

(۱) ممتنع‌الوجود

(۲) ممکن‌الوجود

(۳) ممکن‌الوجود

(۴) «باری» واجب‌الوجود است اما «پرنده» و «روح» ممکن‌الوجود هستند.

۲۱۹) ۱) طبق نظر ابن سینه ممکن‌الوجودها بعد از ضرورت پیدا کردن

برای وجود توسط واجب‌الوجود بالذات (از درون ذات مفهوم) واجب‌الوجود بالغیر خوانده می‌شوند. گزینه (۱) اشاره‌ای به نوع واجب‌الوجود ندارد، اما اشیای جهان ممکن‌الوجوداتی هستند که به وجود پیوسته و واجب‌الوجود بالغیر خوانده می‌شوند.

۲۲۰) ۱) واجب‌الوجود بالغیر منسوی ممکن‌الوجود است.

۲۲۱) ۱) بررسی سایر گزینه‌ها،

۲) رابطه علیت رابطه‌ای عمیق‌تر نسبت به دیگر روابط است، اما این وجه تمایز این رابطه با دیگر روابط نیست.

۳) بی‌ربط است.

۴) رابطه علیت رابطه‌ای است که در هنگام وجودبخشی اتفاق می‌افتد که این گزینه زیرمجموعه گزینه (۱) است.

۲۲۲) ۴) گزینه (۴) نظر تجربه‌گرایان نیست.

۲۲۳) ۴) بررسی سایر گزینه‌ها،

۱) رابطه علیت از طریق تجربه قابل اثبات نیست.

۲) دیوید هیوم حسن‌گرا بود.

۳) کانت معتقد به عقلی بودن علیت است.

۲۲۴) ۳) ذات و ماهیت معلول نسبت به وجود و عدم مساوی است

(امکان ذاتی) و با آمدن علت، معلول ضرورت می‌یابد و موجود می‌شود. به چنین واجب‌الوجودی «واجب‌الوجود بالغیر» می‌گویند.

۲۲۵) ۲) رابطه علیت یک اصل می‌باشد و فروع آن، سنخیت علی و

معلولی و همچنین وجوب علی و معلولی است.

۲۲۶) ۴) گزینه‌های (۱)، (۲) و (۳) به نتایج رد اصل سنخیت اشاره

دارند، اما در گزینه (۴) گزاره‌ای بی‌ربط قرار داده شده است.

۲۲۷) ۲) مارکس از جمله فیلسوفانی بود که علته‌العلل را نفی می‌کرد،

اما به غایت‌مند بودن پدیده‌ها اعتقاد داشت.

۲۲۸) ۳) اتهام اصلی سقراط این بود که خدایان را انکار می‌کرد.

۲۲۹) ۲) افلاطون پس از دیدن اتهام زده‌شده به سقراط تصمیم گرفت با

دقتی فلسفی و استدلالی درباره خدا صحبت کند.

۲۳۰) ۳) گزینه (۳) جزء نظرات افلاطون نبوده و بیش‌تر به فلسفه و

اندیشه اسلامی شبیه است.